

JAARVERSLAG

'20

JUMBO La PLACE
Jumbo Groep Holding B.V.

ALTIJD
LAGE
PRIJS

4

JUMBO

OP PACE

Inhoudsopgave

Voorwoord	6
Kerngegevens	10
Hoogtepunten 2020	18
Verslag van de Raad van Bestuur	20
Omgeving	22
Profiel	24
Missie, visie en strategie	27
Vier strategische speerpunten	28
La Place	35
Duurzame boodschap	36
Stakeholders	49
Risicomanagement	52
Corporate governance	57
Vooruitblik 2021	62
Bericht van de Raad van Commissarissen	64
Jaarrekening 2020	66
Geconsolideerde balans per 3 januari 2021	68
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2020	69
Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat over 2020	70
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2020	71
Geconsolideerd verloop groepsvermogen 2020	72
Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening	73
Toelichting op de geconsolideerde balans	86
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	111
Vennootschappelijke balans per 3 januari 2021	118
Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2020	119
Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening	120
Toelichting op de vennootschappelijke balans	121
Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening	123
Overige toelichting en ondertekening van de jaarrekening	124
Overige gegevens	125
Statutaire winstbestemming	126
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	127
Over dit verslag	130
Bijlage	133

Voorwoord

Het afgelopen boekjaar was in verschillende opzichten uitzonderlijk. We zijn erin geslaagd om vast te houden aan onze meerjarenstrategie en liggen op koers met het realiseren van de geplande omzetgroei. Dat stemt tot tevredenheid. Toch voelt dit aanhoudende succes anders dan in voorgaande jaren. De corona-uitbraak heeft veel leed veroorzaakt en daarmee een schaduw geworpen over 2020. Onze focus lag op het waarborgen van de veiligheid van onze klanten en medewerkers en het op peil houden van de voedselvoorziening.

Voedselvoorziening

Bij Jumbo hebben we ons met al onze medewerkers, ondernemers en leveranciers gedurende het jaar tot het uiterste ingespannen om de voedselvoorziening op peil te houden en een veilige en prettige winkel- en werkomgeving te waarborgen. We zijn er trots op dat iedereen zich met grote betrokkenheid heeft ingezet om de essentiële functie van ons winkelbedrijf te vervullen. Het uitdragen van zo'n grote maatschappelijke verantwoordelijkheid overstijgt het belang van extra omzet. We hebben veel waardering voor de geweldige inzet van al onze mensen. Dag in dag uit zijn we blijven werken aan onze ambitie om boodschappen doen leuk te maken voor onze klanten. Daarvoor hebben we flink wat extra stappen gezet.

Omzetontwikkeling

Jumbo Groep Holding als geheel heeft 2020 afgesloten met een totale consumentenomzet van € 9,74 miljard. De consumentomzet onder de Jumbo formule is gestegen met maar liefst € 1,25 miljard tot € 9,69 miljard, een groei van 15%. Het boekjaar 2020 telde 53 in plaats van 52 weken. Gecorrigeerd voor deze extra omzetweek zou de groei ten opzichte van 2019 ongeveer 13% bedragen. De autonome omzetgroei van de bestaande winkels bedroeg 11% (9% na correctie voor de extra week). In Nederland is het marktaandeel van Jumbo dit jaar verder gestegen en nadert nu de 22% (bron: Nielsen).

Altijd en overal

Vanuit de overtuiging dat onze klanten altijd en overal bij Jumbo terecht moeten kunnen voor al hun boodschappen, hebben we in 2020 weer volop ingezet op onze omnichannel-strategie. We zien steeds duidelijker dat ons winkelnetwerk en de onlinekanalen elkaar versterken. Vanwege de extra drukte in de winkels zijn meer klanten uitgeweken naar Jumbo.com en hebben zo de voordelen van thuisbezorging ontdekt. De sterk toenemende vraag naar online boodschappen doen, vereist voortdurende capaciteitsuitbreiding. Zo is het aantal bezorghubs in 2020 met de nieuwe locaties Breda en Heerhugowaard gegroeid tot zes in totaal. Verdere uitbreiding blijft hoog op de agenda staan, onder meer met de komst van een derde Jumbo E-fulfilment Center (EFC) begin 2021 in Bleiswijk. Ondanks de aanhoudende groei van online blijft het belang van een sterk winkelnetwerk onverminderd groot. In 2020 hebben we in Nederland tien winkels toegevoegd aan ons bestand, onder meer op gewilde stadslocaties in Amsterdam, Utrecht, Den Haag en Haarlem. Op dit soort locaties willen we onze positie komende jaren verder versterken. Dat geldt ook voor onze positie op de Belgische markt, waar we door de opening van vijf nieuwe vestigingen in 2020 inmiddels actief zijn met in totaal acht Jumbo winkels.

Actief, lekker en gezond

We merken dat de corona-uitbraak bijdraagt aan zowel toename van de vraag van gezond en lekker eten, als de belangstelling voor een actieve levensstijl. Dit sterkt ons in de overtuiging dat we met ons aanbod op de juiste weg zijn. Met een lekker, gezond en hoogwaardig productaanbod voorzien we consequent in de actuele behoefte van de consument, onder meer met innovaties uit ons eigen Jumbo Foodcollege. De ontwikkeling van gezonde en smakelijke kant-en-klaar maaltijden voor thuis en nieuwe gerechten voor La Place is bij de Jumbo Foodcollege gedurende 2020 onverminderd doorgegaan. Bovendien dragen de successen van Team Jumbo-Visma bij aan het stimuleren van onze klanten tot een gezondere levensstijl met de juiste voeding en voldoende beweging. We vergemakkelijken dit met de Jumbo Foodcoach app, die we steeds breder beschikbaar stellen. Dit innovatieve digitale hulpmiddel voor gepersonaliseerd advies over gebalanceerde voeding is sinds 2020 naast voor wielrenners ook toegankelijk voor hardlopers en zal in 2021 beschikbaar zijn voor nieuwe groepen amateursporters.

Digitale klantrelatie

In 2020 zijn we op meerdere gebieden blijven investeren in de digitale relatie met onze klanten. We zien een grote behoefte aan gemak en vernieuwing en kunnen daar met laagdrempelige digitale hulpmiddelen voor een belangrijk deel aan beantwoorden. Dat blijkt onder meer uit de vele enthousiaste reacties op en de groei van het in 2019 geïntroduceerde klantenprogramma Jumbo Extra's. De bijbehorende app heeft in 2020 landelijke dekking gekregen. Met Jumbo Extra's voegen we waarde toe aan de dagelijkse boodschappen en zijn we in staat ons aanbod verder te personaliseren en maatwerk service te leveren. Bovendien kunnen we onze klanten met fraaie acties en geschenken beter belonen voor hun merktrouw. In 2020 zijn we verder blijven investeren in slimme betaaloplossingen, die ertoe bijdragen dat boodschappen doen leuker en gemakkelijker wordt.

Gemechaniseerde distributie

Sinds het najaar van 2020 krijgen het merendeel van de Jumbo winkels hun langer houdbare producten bevoorrad vanuit het nieuwe gemechaniseerde Nationale Distributiecentrum (NDC) in Nieuwegein. Afgelopen jaren hebben we hard gewerkt aan het realiseren van dit complex met een totale vloeroppervlakte van 45.000 m². We zijn er trots op dat 'Nieuwegein' het hoogste BREEAM-certificaat voor duurzaam bouwen heeft ontvangen. Door deze toekenning behoort het NDC tot de duurzaamste gebouwen van zijn soort in Europa.

Passie voor de klant en kostenbeheersing

Ook in 2020 hebben we in onze organisatie op alle vlakken gewerkt aan het verhogen van de efficiëntie en het in toom houden van de uitgaven. We vinden het erg belangrijk dat we onze klanten kunnen blijven ontvangen met onze altijd lage prijzen. Evenzeer willen we dat onze organisatie klantgericht, slagvaardig en ondernemend blijft. Onder de projectnaam 'Licence to grow' werken we daar continu aan. Per 7 september 2020 is voor het Jumbo hoofdkantoor in Veghel een aangepaste organisatiestructuur van kracht. Deze telt minder fte's en is slagvaardiger en wendbaarder dan voorheen. Passie voor de klant en een scherp oog voor kostenbewustzijn zijn stevig verankerd in de nieuwe organisatie.

Verantwoordelijkheid nemen

Onze rol als maatschappelijk betrokken onderneming met een grote verantwoordelijkheidszin hebben we tijdens de coronapandemie zo goed mogelijk getracht te vervullen. We hebben geen gebruik gemaakt van de Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW-regeling) die de overheid beschikbaar heeft gesteld, aangezien Jumbo Groep Holding sterk genoeg is om de gederfde omzet op te vangen. Daarnaast zijn we ervan overtuigd dat andere bedrijven en ondernemers de overheidssteun harder nodig hebben dan wij.

We vinden het belangrijk om midden in de samenleving te staan, op een groot aantal terreinen. Een verdere verduurzaming van ons aanbod blijft een topprioriteit. We willen verduurzamen vanuit de basis en zo impact hebben op de generaties van vandaag én morgen. Dat doen we bij voorkeur in een nauwe samenwerking met belangenorganisaties en andere stakeholdergroepen, waarbij we samen op zoek zijn naar een afgewogen balans tussen de behoeften van mens, dier en milieu. Soms zijn er tegengestelde belangen in het spel of is er sprake van dermate grote en complexe thema's dat geen eenvoudige oplossingen voorhanden zijn. Neem de problematiek waarmee de Nederlandse boeren te kampen hebben. Wel geloven we in het belang van een open en constructieve dialoog tussen alle betrokkenen en dragen daar graag aan bij.

Verdere groei

In ons jubileumjaar 2021 blijven we Jumbo op de kaart zetten als 100% klantgericht bedrijf. Vanuit deze ambitie willen we het honderdjarige bestaan van ons familiebedrijf samen met alle medewerkers, ondernemers en leveranciers kracht bijzetten. We gaan ook enthousiast en doelgericht door met onze reis van foodretail naar foodexperience. In nóg meer winkels en met een aanbod dat nóg lekkerder en gezonder is. Dat doen we door te blijven werken aan een sterke, ondernemende organisatie met een scherp oog voor kostenbeheersing. Daar houden we aan vast bij het ontwerpen van ons volgende Meerjarenplan, waarvoor we in 2021 de eerste stappen zetten.

We rekenen erop dat we in ons jubileumjaar de groei van de afgelopen jaren kunnen voortzetten. De eerder uitgesproken verwachting van een consumentenomzet over 2021 van € 10 miljard blijft daarmee overeind.

Veghel, 23 februari 2021

Raad van Bestuur
Jumbo Groep Holding B.V.

Frits van Eerd
Ton van Veen
Colette Cloosterman-van Eerd
Cees van Vliet

Kerngegevens

in € miljoen	2020	2019	2018	2017	2016
Consumentenomzet Jumbo	9.685	8.432	7.405	7.010	6.679
Consumentenomzet EMTÉ	-	85	262	-	-
Consumentenomzet La Place	50	165	150	124	84
Consumentenomzet Jumbo Groep Holding (totaal)	9.736	8.682	7.817	7.134	6.763
Jaarrekeningomzet	7.737	6.874	6.331	5.734	5.443
Resultaat					
Genormaliseerd bedrijfsresultaat voor afschrijvingen (EBITDA)	753	637	376	354	315
<i>Genormaliseerd bedrijfsresultaat voor afschrijvingen (EBITDA) excl IFRS16</i>	<i>483</i>	<i>400</i>	<i>376</i>	<i>354</i>	<i>315</i>
Gerapporteerd bedrijfsresultaat voor afschrijvingen (EBITDA)	736	608	345	350	312
<i>Gerapporteerd bedrijfsresultaat voor afschrijvingen (EBITDA) excl IFRS16</i>	<i>448</i>	<i>371</i>	<i>345</i>	<i>350</i>	<i>312</i>
Bedrijfsresultaat (EBIT)	237	188	181	204	178
Resultaat voor belastingen (EBT)	204	148	169	189	143
Resultaat na belastingen	137	115	160	156	109
Resultaat na belastingen (genormaliseerd voor tariefswijzigingen Vpb)	162	121	127	156	109
Genormaliseerde EBITDA in % van de jaarrekeningomzet	9,7%	9,3%	5,9%	6,2%	5,8%
EBIT in % van de jaarrekeningomzet	3,1%	2,7%	2,9%	3,6%	3,3%
Resultaat na belastingen (genormaliseerd) in % van de jaarrekeningomzet	2,1%	1,8%	2,0%	2,7%	2,0%
Vermogen					
Eigen vermogen	689	601	555	440	319
Netto schuld	2.888	2.916	309	170	323
<i>Netto schuld excl IFRS16</i>	<i>276</i>	<i>346</i>	<i>309</i>	<i>170</i>	<i>323</i>
Netto schuld/genormaliseerde EBITDA (leverage ratio)	3,83	4,57	0,82	0,48	1,03
<i>Netto schuld/genormaliseerde EBITDA (leverage ratio) excl IFRS16</i>	<i>0,57</i>	<i>0,86</i>	<i>0,82</i>	<i>0,48</i>	<i>1,03</i>
Medewerkers					
Aantal medewerkers Jumbo	43.507	41.707	37.806	33.024	32.814
Aantal medewerkers EMTÉ	-	-	2.863	-	-
Aantal medewerkers La Place	1.370	2.804	2.992	2.688	1.805
Aantal medewerkers Jumbo Groep Holding (totaal)	44.877	44.511	43.661	35.712	34.619
Vestigingen					
Aantal Jumbo winkels	687	672	618	585	580
Aantal EMTÉ winkels	-	-	56	-	-
Aantal La Place restaurants	71	105	101	92	59

Toelichting kerngegevens

Consumentenomzet

De consumentenomzet betreft de omzet (inclusief btw) die is gerealiseerd door kassaverkopen via de eigen Jumbo winkels (inclusief online), de eigen La Place restaurants en de aangesloten franchisenemers. De omzet van het deel Jumbo is in 2020 gegroeid met € 1,253 miljard tot € 9,685 miljard; dat is een stijging van 15%. De autonome groei in boekjaar 2020 in de bestaande Jumbo winkels bedroeg 11%, vergelijkbaar met de gemiddelde marktgroei. Het boekjaar 2020 telde 53 weken, wat heeft gezorgd voor 2% additionele autonome omzetgroei, zowel in de markt als bij Jumbo. De totale omzetstijging wordt enerzijds veroorzaakt door de coronamaatregelen die in maart 2020 van kracht werden en anderzijds door de opening van nieuwe locaties in combinatie met sterke autonome groei. Hiermee realiseerde Jumbo met 687 Jumbo winkels een marktaandeel van ruim 21,5%. De omzet van La Place is in 2020 zwaar geraakt door de coronamaatregelen. Als gevolg van de (gedeeltelijke) sluiting van de restaurants in 2020 daalde deze met € 115 miljoen tot € 50 miljoen.

Jaarrekeningomzet

De jaarrekeningomzet is de omzet (exclusief btw) die is gerealiseerd door Jumbo en La Place. Dit betreft de totale omzet die is gerealiseerd uit verkopen via de eigen winkels (inclusief online), restaurants en via de distributiecentra aan derden (met name franchisenemers). In 2020 nam de jaarrekeningomzet ten opzichte van het boekjaar 2019 met € 863 miljoen toe; dat is een groei van 13%.

Resultaat

Genormaliseerde en gerapporteerde EBITDA

Het genormaliseerde bedrijfsresultaat voor afschrijvingen betreft de EBITDA gecorrigeerd voor eenmalige posten en bedraagt € 753 miljoen over boekjaar 2020. In 2020 werden de eenmalige posten veroorzaakt door de definitieve sluiting van 23 La Place restaurants, de geplande uitbesteding van de exploitatie aan Vermaat Groep van 44 La Place restaurants en de reorganisatie op het hoofdkantoor van Jumbo. De totale omvang van de eenmalige posten lag in lijn met het voorgaande jaar. De gerapporteerde EBITDA bedroeg € 736 miljoen over boekjaar 2020.

Op basis van IFRS16, de IFRS standaard die sinds 2019 wordt toegepast, worden leasecontracten door middel van gebruiksrechten en leaseverplichtingen op de balans opgenomen. Het gevolg hiervan voor het resultaat is dat de huurkosten vanaf 2019 in mindering worden gebracht op de leaseverplichtingen en niet meer als huurlasten worden verantwoord. Dit heeft een significant effect op de EBITDA: exclusief de toepassing van IFRS16 was de genormaliseerde EBITDA over boekjaar 2020 € 483 miljoen en de gerapporteerde EBITDA € 448 miljoen.

Bedrijfsresultaat (EBIT)

De stijging van het bedrijfsresultaat in 2020 ten opzichte van 2019 met € 49 miljoen tot € 237 miljoen is het resultaat van een combinatie van een sterk verbeterd resultaat van Jumbo en een negatief resultaat van La Place, beide gedreven door de effecten van de coronapandemie en tevens versterkt door incidentele transacties gerelateerd aan Jumbo vastgoedlocaties en La Place restaurants. De afschrijvingskosten en bijzondere waardeverminderingen stegen gedurende 2020 met € 79 miljoen ten opzichte van 2019 tot een niveau van € 499 miljoen. Daarvan zag € 266 miljoen toe op de gebruiksrechten leasecontracten. De toename valt te verklaren door een groeiend investeringsniveau in online en de winkels, het gemechaniseerde distributiecentrum in Nieuwegein en bijzondere waardeverminderingen in relatie tot de gesloten vestigingen van La Place.

Resultaat voor belastingen (EBT)

Het resultaat voor belastingen in 2020 is ten opzichte van 2019 met € 56 miljoen gestegen. Dit is toe te schrijven aan het saldo van de effecten die bij de voorgaande posten reeds zijn toegelicht en de financiële baten en lasten van € 34 miljoen, waarvan € 26 miljoen het gevolg is van het contant maken van de leaseverplichting. Ten opzichte van 2019 daalden de financiële baten en lasten met € 6 miljoen.

Resultaat na belastingen

In de belastinglast over 2020 van € 67 miljoen is een eenmalig nadelig effect opgenomen van € 25 miljoen. De voorziening latente belastingverplichtingen is herijkt als gevolg van de tariefswijzigingen in het Belastingplan 2021 ten opzichte van de eerder gecommuniceerde toekomstige tariefswijzigingen, zoals opgenomen in het Belastingplan 2020 en waar ultimo 2019 rekening mee was gehouden in de bepaling van de fiscale positie. Indien het resultaat na belastingen van 2019 en 2020 gecorrigeerd zou worden voor de eenmalige effecten als gevolg van de tariefswijziging van de vennootschapsbelasting, dan zou dit met € 41 miljoen zijn toegenomen ten opzichte van 2019 tot een bedrag van € 162 miljoen.

Vermogen

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is verder toegenomen tot € 689 miljoen als gevolg van de resultaten 2020, minus uitgekeerd dividend in 2020. De solvabiliteit, berekend als eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen, bedroeg ultimo 2020 13% (2019: 11%). Gecorrigeerd voor het 'IFRS16-effect' bedroeg de solvabiliteit ultimo 2020 25% (2019: 23%).

Netto schuld

De netto schuld (exclusief de IFRS16 impact) is gedurende 2020 door aflossingen op bankschulden gedaald tot een niveau van € 276 miljoen vergeleken met € 346 miljoen in het voorgaande jaar. Dit resulteert in een verlaging van de leverage ratio tot 0,57 ultimo boekjaar ten opzichte van 0,86 ultimo 2019. Inclusief IFRS16 bedroeg de netto schuld ultimo 2020 € 2.888 miljoen ten opzichte van € 2.916 miljoen in het voorgaande jaar. Daarmee is de leverage ratio inclusief IFRS16 gedaald tot 3,83 ten opzichte van 4,57 ultimo 2019. Dit heeft overigens geen effect op de financiering en financierbaarheid, aangezien de kredietinstellingen in de convenanten corrigeren voor IFRS16 effecten.

Medewerkers

Het aantal medewerkers betreft de stand ultimo boekjaar. Het gaat hier om medewerkers die aan het einde van het boekjaar in dienst waren van respectievelijk Jumbo en La Place. In deze aantallen zijn niet de medewerkers opgenomen die in dienst zijn bij de franchisenemers. Het aantal medewerkers bij La Place liep met 1.434 terug ten opzichte van het voorgaande jaar. Deze daling is het gevolg van de definitief gesloten vestigingen in 2020, maar ook van de tijdelijke sluiting van vestigingen door de coronamaatregelen. Medewerkers van La Place zijn in veel gevallen ingezet in de Jumbo supermarkten, waardoor de daling van het aantal medewerkers in de tijdelijk gesloten vestigingen zoveel mogelijk beperkt is gebleven.

Vestigingen

Het aantal Jumbo winkels is toegenomen tot 687 ultimo boekjaar, bestaande uit 322 eigen filialen (incl. 8 Belgische winkels) en 365 franchisewinkels. De toename van 15 winkels ten opzichte van eind voorgaand jaar is een resultante van de opening van 10 nieuwe winkels in Nederland, waaronder 6 voormalige HEMA en Marqt winkels, en 5 nieuwe winkels in België.

Het aantal La Place restaurants is gedaald tot 71 restaurants ultimo boekjaar, bestaande uit 53 eigen restaurants en 18 franchiserestaurants. De daling van 34 restaurants ten opzichte van eind voorgaand jaar is een resultante van de opening van 1 nieuw restaurant, de sluiting van 12 restaurants uit voormalig Hudson's Bay locaties en de definitieve sluiting van 23 restaurants. In de vermelde aantallen zijn zowel de eigen als de franchiserestaurants opgenomen. Door de coronamaatregelen waren alle 71 vestigingen ultimo 2020 tijdelijk gesloten.

Investerings in (im)materiële vaste activa

in € 1.000	2020	2019
Immateriële vaste activa		
Goodwill	3.880	6.225
Vestigingspunten	59.794	30.435
(Zelfontwikkelde) software	84.799	73.640
Overig	19.325	3.037
	167.798	113.337
Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	1.803	-
Bouwkundige voorzieningen	73.870	78.274
Inventarissen en installaties	72.594	70.829
Andere vaste bedrijfsmiddelen	4.331	3.040
Activa in uitvoering	7.800	55.314
	160.398	207.457
Totaal investeringen	328.196	320.794

Immateriële vaste activa

De goodwill investering betreft met name de verwerving van 4 Udea locaties in 2020 (in 2019: verwerving van Agrimarkt).

De investeringen in vestigingspunten zien toe op de verkrijging van nieuwe individuele winkellocaties van Jumbo. De winkellocaties die in 2020 zijn verkregen zijn met name overgenomen van HEMA, Udea en ondernemers in België. Het gaat hier om de locatie (met huurcontract) en eventuele materiële vaste activa en medewerkers.

De investeringen in (zelfontwikkelde) software hebben met name betrekking op investeringen in ICT software, licenties en Online.

De overige investeringen in immateriële vaste activa worden voornamelijk veroorzaakt door de samenwerkingsovereenkomst die Jumbo en HEMA eind 2019 hebben gesloten. Op basis van deze samenwerkingsovereenkomst houdt Jumbo vanaf 2020 het exclusieve recht om als foodretailer HEMA producten aan het assortiment in de winkels toe te voegen. Daarnaast bestaan de overige investeringen in immateriële vaste activa uit investeringen die zijn gedaan ten behoeve van de ontwikkeling van het nieuwe 'All day good food fast' La Place concept.

Materiële vaste activa

De investeringen in de materiële vaste activa houden met name verband met de ombouw van HEMA en Udea winkels, alsmede met de opening van nieuwe winkels en de verbouwing van bestaande Jumbo winkels en La Place vestigingen. Daarnaast zijn reguliere vervangingsinvesteringen gedaan in bestaande filialen, de distributiecentra, het hoofdkantoor, hardware en intern transportmaterieel. De investeringen in activa in uitvoering hebben betrekking op de bouw van nieuwe vestigingen in Nederland en België en van het gemechaniseerd distributiecentrum in Nieuwegein.

Gezonder eten en leven

GEZONDE PRODUCTEN

45%

gezonde producten
in huiskassortiment

In ruim 300
slagerijproducten
zout verlaagd dus

9.500 kg
minder zout!

Bewuster laten
drinken en ruim

6%
minder kcal/
100ml verkocht

GEZONDE LEVENSTIJL

> 50.000

downloads Jumbo
Foodcoach App

Producten met zorg voor mens, dier en milieu

ARBEIDSSOMSTANDIGHEDEN IN DE KETEN

100%

koffie, thee,
chocolade en 95%
hazelnoten met
een keurmerk

99%

leveranciers
gecertificeerd
in hoog risico-
landen

5

projecten om arbeids-
omstandigheden in de
keten inzichtelijk te
krijgen en te verbeteren

DUURZAME KETEN

80%

drinkzuivel
met keurmerk

100%

Nederlandse AGF
met keurmerk

430

biologische producten
in huiskassortiment

85%

duurzame
soja

100%

vis met keurmerk

95%

duurzame
palmolie

DIERENWELZIJN

98%

eieren met
keurmerk

99%

kip met
keurmerk

83%

varkensvlees
met keurmerk

100%

kalkoen met
keurmerk

Verminderen milieu-impact

VOEDSELVERSPILLING

637
winkels met Samen
minder verspillen schap

3,4 miljoen
kg minder voedsel
verspild tov 2019

430 winkels en alle
distributiecentra
werken samen met
Voedselbank en er
zijn bijna 1,5 miljoen
producten gedoneerd

VERPAKKINGEN EN AFVAL

Bijna
7 miljoen kg
sinaasappelschillen
ingezameld

5%
reductie
afvalstromen

Verpakkingen
Lekker Veggies lijn
zijn 100% recyclebaar
en bestaan voor
100% uit gerecyclede
PET flessen

Gewicht herbruikbare
shoppers met 15%
verminderd, dat scheelt
50.000 kg plastic en
10.000 kg karton per jaar

ENERGIE EN EMISSIONS

4%
minder gasverbruik

55.000
zonne-
panelen
op onze
daken

8%
reductie
CO₂-uitstoot
transport

Leuke werkgever

ARBEIDSVOORWAARDEN EN WERKOMGEVING BINNEN DE ORGANISATIE

> 200.000
opleidingen, trainingen
en e-learnings

50
>700
jubilarissen

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

47%
man

53%
vrouw

30% vrouw in leidinggevende posities

Ondernemen in de samenleving

LOKALE BETROKKENHEID

Via lokale acties en statiegeldacties
geld opgehaald voor o.a. scholen
en (sport) verenigingen in heel
Nederland

>100.000
producten uit Koningsontbijt
gedoneerd aan Voedselbank

200
winkels meegedaan aan
World Clean Up Day

JUMBO

**V 12
CROWN**

Hoogtepunten 2020

Januari

Jumbo vernieuwt topstructuur ten behoeve van verdere groei

Jumbo breidt proef met maaltijdbezorging vanuit winkels verder uit naar Utrecht en Amsterdam

Alle Nederlandse groente en fruit bij Jumbo On the Way tot PlanetProof gecertificeerd

Introductie eieren zonder eendagshaantjes

Februari

Feestelijke onthulling HEMA assortiment bij Jumbo Foodmarket Breda

Jumbo City in Utrecht feestelijk geopend

Maart

Focus op peil houden van de voedselvoorziening in Nederland

April

Jacqueline Hoogerbrugge treedt toe tot Raad van Commissarissen Jumbo

Mei

Nieuwe hub in Breda

Twee nieuwe Jumbo City's in de Randstad

Juni

Jumbo België neemt Alvo supermarkt in Deurne en Ranst over

Supermarktondernemer Frank Nanning kiest voor Jumbo formule

Twaalf Superior Taste Awards voor Jumbo huismerkproducten

Aanbod van zuivel met 1 ster Beter Leven keurmerk verder uitgebreid

Nieuwe Belgische winkel aan Ten Eekhoveleri in Deurne

Jumbo Foodcoach app nu ook voor klanten beschikbaar

Juli

Jumbo City aan de Gedempte Oude Gracht in Haarlem geopend

Primeur met MSC-gecertificeerde huismerklijn vis in blik

Augustus

Geautomatiseerd nationaal distributiecentrum Jumbo in Nieuwegein officieel geopend

Nieuwe huismerklijn met meer dan 40 vegaproducten: Jumbo Lekker Veggie

Thuisbezorging van Jumbo op zondag

Jumbo en Team Jumbo-Visma lanceren Tour de Kans

Jumbo introduceert 'Brood van Brood' in strijd tegen voedselverspilling

September

Jumbo City aan het Markelerbergpad in Amsterdam geopend

Sparen voor de Formule-1 wagen van Max Verstappen

Jumbo Radio vanaf nu dagelijks live met top-dj's Kristel van Eijk en Daniël Smulders

Jumbo introduceert Kletspakketten in Week tegen eenzaamheid

Oktober

Jumbo trots op nieuwe vrouwenwielervedploeg Team Jumbo-Visma

Miljoenen sinaasappelschillen krijgen tweede leven

Start exclusieve masterclass voor topondernemers

November

Nieuwe functies in de Foodcoach app en app beschikbaar voor meer sporters

Zesde Belgische winkel in Ranst geopend

December

Opening zevende Belgische winkel in Limburg in Sint-Lambrechts-Herk

Nieuwe hub in Heerhugowaard

Achtste Belgische winkel in Oost-Vlaanderen in Beveren

Introductie nieuw premium merk Fijnproevers

Verslag van de Raad van Bestuur

Omgeving

Jumbo wil goed, snel en onderscheidend inspelen op de omgeving waarin we opereren. Deze verandert continu en raakt ons op alle mogelijke manieren.

Klantwensen en -behoeften

Klanten stellen steeds meer prijs op gemak, ontzorging en foodbeleving. Ook merken we dat er een toenemende vraag is naar betere, lekkere, gezondere en duurzamere voeding. Dit heeft tot gevolg dat de traditionele scheidslijn tussen supermarkt en horeca aan het vervagen is – het zogenoemde blurring. Nieuwe spelers betreden de markt, onder meer met een onderscheidend aanbod van verse producten en een bijzondere klantbeleving.

Pandemie

Begin 2020 kregen we wereldwijd te maken met de uitbraak van het coronavirus. Dit had onder meer een grote impact op de voedselvoorziening. Leveranciers kregen niet alleen te maken met enorme stijgingen van de vraag, maar soms ook met dalingen. Op verschillende terreinen was het lastig om aan grondstoffen en verpakkingsmateriaal te komen. Productielocaties moesten aanpassingen doorvoeren om te voldoen aan de coronavoorschriften. In de hele voedselketen golden extra strenge hygiëne- en veiligheidsmaatregelen. Eind 2020 is deze situatie nog nagenoeg onveranderd.

Technologie en digitalisering

De consument ontdekt steeds vaker de voordelen van online boodschappen bestellen. Dit spoort bestaande én nieuwe aanbieders aan om te zoeken naar aantrekkelijke verdienmodellen in het digitale domein. Nieuwe, innovatieve betaalmethoden doen hun intrede in zowel de fysieke als digitale wereld. Het belang van digitale informatie – van online prijsvergelijkingen tot het interpreteren van klantdata – neemt alleen maar toe. In een markt waar de marges traditioneel klein zijn, is dit van zeer grote waarde.

Roep om transparantie

Het verzamelen en verwerken van klantdata is aan steeds strengere wet- en regelgeving gebonden. Dit vraagt om het scherp in de gaten houden van de juridische mogelijkheden en de acceptatie ervan door de klant. Klanten en maatschappelijke organisaties verlangen van bedrijven ook meer transparantie over hun activiteiten.

Wetgeving en arbeidsmarkt

De markt waarin we opereren is in sterke mate afhankelijk van veranderende wet- en regelgeving. Wijzigingen in milieu-, arbeids- en fiscale wetgeving hebben een directe invloed op de bedrijfsvoering. De klimaatplannen in wording van zowel de Nederlandse regering als de Europese Unie zullen vergaande gevolgen hebben voor het gehele bedrijfsleven. Nieuwe sociale wetten en regels, zoals de Wet Arbeidsmarkt in Balans sinds 1 januari 2020, de afschaffing van het jeugdloon vanaf 21 jaar sinds 2019 en de komst van de Franchisewet per 2021, vragen onder meer om aanpassing van overeenkomsten. De aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt leidt tot hogere kosten, net zoals de toenemende schaarste aan transportcapaciteit. Ook nieuwe fiscale regels en wijziging van btw-tarieven hebben een impact op de prijzen.

Zo raakt dit Jumbo

De snelle veranderingen in de markt en de maatschappij sporen Jumbo aan tot het voortdurend investeren in de eigen formule. Leidend blijven de veranderende wensen en behoeften van onze klanten, die we beantwoorden met aanzienlijke investeringen in aanbod en winkelbeleving. Zo hebben we de beweging ingezet van foodretail naar foodexperience, waarbij we het onderling versterkende effect van Jumbo en La Place benutten. De mogelijkheden van digitalisering en mechanisatie helpen om onze groei in goede banen te leiden. Hierdoor hebben we onoverkomelijk te maken met een opwaarts effect op de bedrijfskosten. Als reactie hierop kijken we voortdurend naar mogelijkheden om de bedrijfskosten te verlagen en het verdienmodel te optimaliseren. Dat is noodzakelijk om onze laagsteprijnsbelofte aan de klant te blijven waarmaken.

Reactie op pandemie

De grootschalige uitbraak van het coronavirus heeft ons genoodzaakt aanzienlijke investeringen te doen in de veiligheid van onze medewerkers en klanten. Ook onze inspanningen om de nationale voedselvoorziening op peil te houden, brengen extra kosten met zich mee. Deze onvoorziene situatie vraagt verder om het actief meebewegen met de ontwikkelingen. Dat is met name zichtbaar bij La Place en Jumbo.com, waar we de bedrijfsmodellen snel hebben moeten aanpassen.

Service en personalisatie

De wereld om ons heen verandert in razend tempo. Bij Jumbo houden we al die veranderingen scherp in de gaten. We vragen ons permanent af wat dit betekent voor onze service aan de klant. Voor Jumbo is dit altijd de onderscheidende factor geweest. Persoonlijk contact is en blijft de belangrijkste maatstaf, maar we beseffen dat de wijze waarop dit contact plaatsvindt ook verandert. Klanten zijn steeds vaker online en meer onderweg. Bovendien verlangen zij bij hun vraag naar service een grotere mate van personalisatie. Bij Jumbo verwachten we dat de supermarkt van de toekomst veel meer een dienstverlenende functie zal hebben en niet louter een plek is om boodschappen te doen.

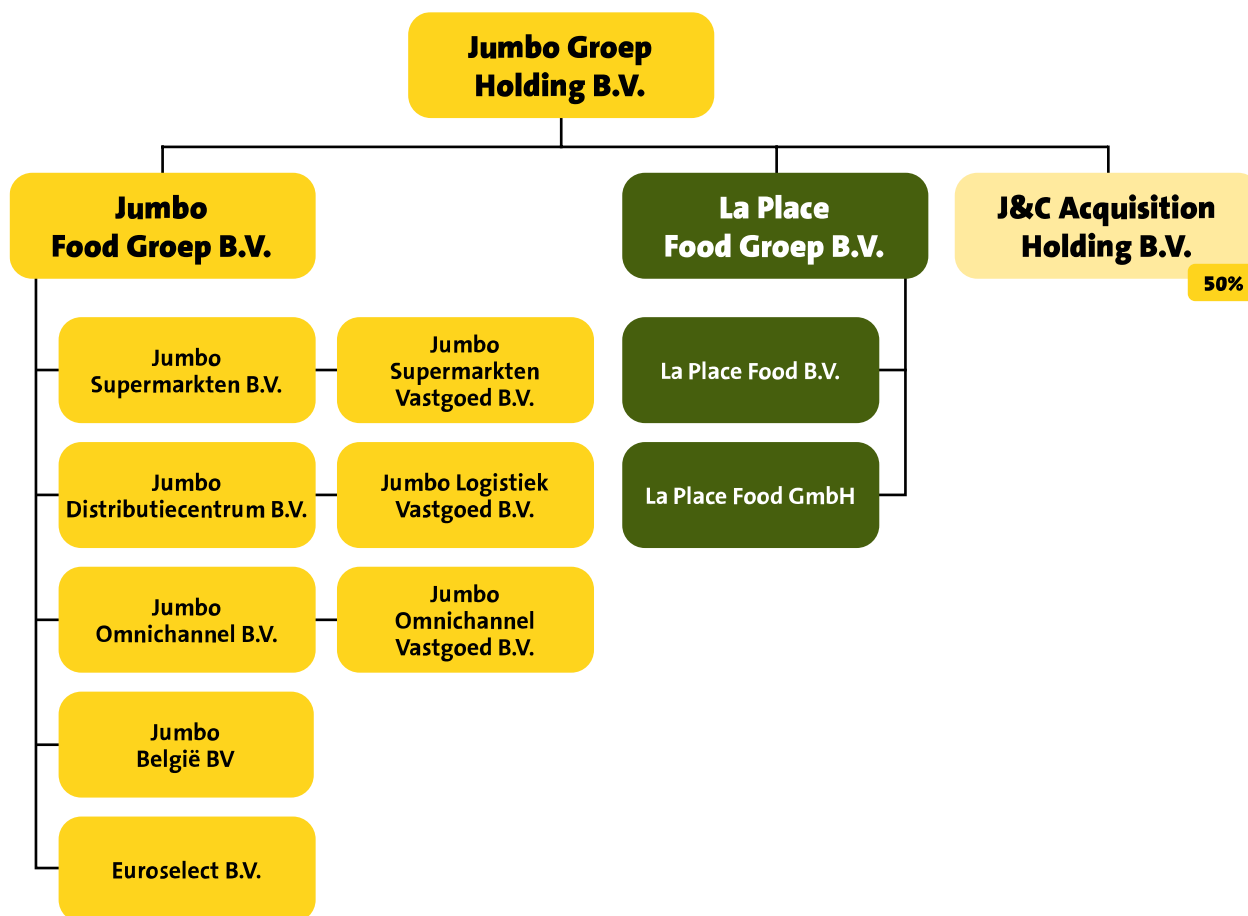

Profiel

Jumbo Groep Holding is met haar formules Jumbo en La Place actief in de markt voor food. Met de formules Jumbo Supermarkten, Jumbo Foodmarkt, Jumbo City en Jumbo.com bouwen we weloverwogen aan een zogeheten omnichannel propositie, met name in Nederland en sinds 2019 ook in België. Altijd met één doel voor ogen: 100% tevreden klanten. Jumbo is ook eigenaar van de foodserviceformule La Place, die vestigingen heeft in zowel Nederland als over de landsgrenzen. Daarnaast zijn we eigenaar van het voedings- en receptenplatform Smulweb.

Onze organisatie

Jumbo is volledig eigendom van de familie Van Eerd. De grondlegger van Jumbo is President-Commissaris Karel van Eerd. Frits van Eerd is Chief Executive Officer en Colette Cloosterman-van Eerd Chief Customer Officer. Samen met Chief Financial Officer Ton van Veen en Chief Operating Officer Cees van Vliet vormen zij de Raad van Bestuur van Jumbo. Ons hoofdkantoor is gevestigd in Veghel. Eind 2020 hebben we circa 100.000 medewerkers in dienst (inclusief franchisewinkels).

Jumbo

Jumbo Supermarkten

Onze klanten kunnen voor hun dagelijkse boodschappen terecht in bijna 700 Jumbo supermarkten, verspreid over heel Nederland. Het assortiment is afgestemd op de behoeften van de lokale klant. Onze winkels kunnen een regio-, streekverzorgende, dorps- of passantenfunctie hebben. Het winkelbestand van Jumbo bevat zowel eigen filialen als (franchise)winkels van zelfstandige ondernemers.

Jumbo Foodmarkt

Met de Jumbo Foodmarkt brengen we gezond, vers en lekker eten samen voor de laagste prijs. Iedere dag maken koks en andere culinair specialisten hier nationale en internationale gerechten uit de wereldkeukens van Jumbo en La Place. Klanten kunnen ervoor kiezen om alleen de ingrediënten mee te nemen die nodig zijn voor het zelf bereiden van een gerecht thuis, het gerecht kant-en-klaar aan te schaffen, of dit ter plekke op te eten in het Foodcafé.

Jumbo City

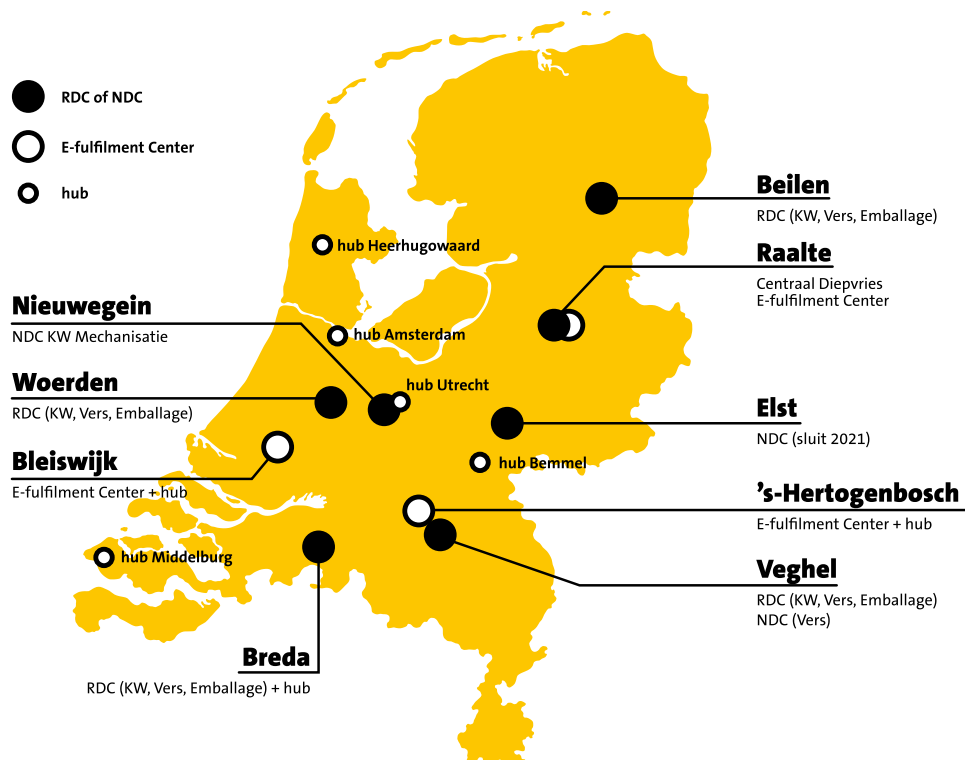
Jumbo City is ons eigentijdse gemakwinkelconcept waar ultraverse, huisgemaakte maaltijden centraal staan. Ook voor de snelle boodschap is Jumbo City hét adres. Zo combineren we het beste van de Jumbo Supermarkten, de Jumbo Foodmarkten en restaurantketen La Place. Met het Jumbo City concept willen we de komende jaren strategisch groeien en onze aanwezigheid in de drukker wordende binnensteden verder uitbreiden.

Jumbo.com

Onze klanten kunnen er ook voor kiezen boodschappen te doen via de Jumbo app of in de webwinkel op Jumbo.com. Klanten kunnen hun bestelling laten thuisbezorgen of afhalen bij zogenoemde Pick Up Points (PUP's). De online bestelde boodschappen worden verzameld in de E-fulfilment Centers (EFC's) in 's-Hertogenbosch en Raalte. Ook is gewerkt aan de bouw van het derde Jumbo E-fulfilment Center (EFC), dat begin 2021 in Bleiswijk opent. Jumbo heeft hubs in Amsterdam, Breda, Heerhugowaard, Middelburg, 's-Hertogenbosch en Utrecht, van waaruit we de boodschappen direct bij de klant thuisbezorgen.

Distributiecentra

Vanuit distributiecentra door heel het land bevoorraden we onze winkels. De landelijke distributiecentra zijn gevestigd in Veghel (vers en kruidenierswaren), Raalte (diepvries) en Elst (kruidenierswaren). De regionale distributiecentra voor vers en kruidenierswaren staan in Woerden, Breda en Beilen. In Nieuwegein staat het geautomatiseerde landelijke distributiecentrum voor kruidenierswaren.

Jumbo België

Bij Jumbo zien we volop kansen in het supermarktlandschap van België. Om die te kunnen benutten, zijn we in 2018 gestart met het opzetten van een Belgische organisatie. In 2019 zijn de eerste Jumbo Supermarkten in België geopend. Eind 2020 staat de teller op 8 vestigingen.

La Place

La Place Restaurants

In de La Place Restaurants vinden gasten een uitgebreid assortiment warme gerechten, sandwiches, smoothies, verse sappen, soepen, verse fruitsalades, koffie, desserts en brood.

La Place Express

La Place Express is de take-away formule van La Place. We exploiteren deze formule met name op drukke stadspaleinen, in winkelcentra, in levendige stadsbuurten en op vertrek- en aankomstpunten van reizigers, zoals luchthaven Schiphol en diverse NS stations. Gasten kunnen hier terecht voor een compleet assortiment broodjes om mee te nemen of direct op te eten. Ook zijn er koffie, thee, zoete en hartige snacks, sappen, shakes, frisdranken en seizoensfruit verkrijgbaar.

Smulweb

In 2018 heeft Jumbo het populaire voedings- en receptenplatform Smulweb overgenomen. Smulweb telt elke maand meer dan drie miljoen unieke bezoekers die elkaar inspireren en adviseren over lekker en gezond eten. We leren veel van de content op Smulweb en zien dat deze een waardevolle bijdrage levert aan onze strategie, die steeds sterker is gericht op klantgemak en foodbeleving. Smulweb biedt een verrijking naast de bestaande informatie op Jumbo.com en in de Jumbo app.

Missie, visie en strategie

Missie en visie

Hier geloven we in

Bij Jumbo geloven we dat boodschappen doen leuk kan zijn, elke dag weer. Het is onze ambitie om het meest klantgerichte bedrijf van Nederland en – waarom niet? – de wereld te worden! De klant van vandaag wil lekker eten, vindt gezondheid belangrijk, wil makkelijk en bewust kunnen kiezen en niet te veel betalen. Daarom maken we bij Jumbo lekker en gezond eten voor iedereen bereikbaar en zijn we altijd en overal daar waar de klant is. We vinden het belangrijk dat klanten het leuk vinden om naar onze winkels te komen. Dat ze voelen dat ze bij ons op de eerste plek staan en dat dit ook écht het geval is, of dat nu in een fysieke winkel is of online.

Hier gaan we voor

Wij stoppen niet voordat we de beste en leukste supermarkt zijn. Sterker nog, we stoppen niet voordat klanten dat óók vinden! Daarom maken we het elke dag weer leuker voor de klant en voor onszelf. We willen samen ondernemen om de klant voor ons te winnen. We verrassen, overtreffen verwachtingen en gaan elke dag voor ons hoogste doel: dat klanten met plezier hun boodschappen bij ons doen.

Strategie

De Jumbo formule draait helemaal om de klant. Klantgerichtheid is de ‘gele draad’ in de strategie en werkwijze van Jumbo en vormt daarmee het fundament van onze formule. Elke dag stellen we ons bij Jumbo de vraag: hoe kunnen we het nóg leuker maken voor onze klanten? De 7 Zekerheden zijn de basis om klanten met plezier boodschappen te laten doen bij Jumbo. Ze bevatten de belangrijkste uitgangspunten van onze dagelijkse bedrijfsvoering. Ze zijn een referentiekader waarmee we kunnen beoordelen of we onze klantbeloften consequent naleven.

De 7 Zekerheden

1. Euro's goedkoper
2. Service met een glimlach
3. Voor ál uw boodschappen
4. Vers is ook écht vers
5. Vlot winkelen
6. Niet tevreden? Geld terug!
7. Uw wensen staan centraal

We maken de beweging van Foodretail naar Foodexperience. We willen klanten op alle mogelijke manieren beraken met food. Door daar te zijn waar de klant is en hulp aan te bieden in de gehele klantreis. De Meerjarenstrategie 2018 – 2022 van Jumbo is hier volledig omheen gebouwd. Kenmerkend zijn deze vier strategische speerpunten:

1. **Versterken van de Jumbo formule** (propositie), zodat deze in de markt nóg meer onderscheidend vermogen heeft.
2. **Altijd en overal** (portfolio), om daar te zijn waar de klant is, en deze de mogelijkheid te bieden via verschillende kanalen bij Jumbo boodschappen te doen.
3. **Service voor de toekomst** (service), waarbij persoonlijk contact als belangrijke maatstaf geldt, zowel fysiek als digitaal.
4. Werken aan **een ondernemende organisatie** (operational excellence organisatie, Every Day Low Cost), waarin medewerkers worden uitgedaagd om het elke dag beter te doen en om van klanten fans te maken.

Vier strategische speerpunten

In 2020 zijn we met onze medewerkers, ondernemers en leveranciers blijven werken aan de uitvoering van onze meerjarenstrategie. We vinden het belangrijk om hierbij continu in dialoog te zijn met onze stakeholders. Om de strategische koers kracht bij te zetten, leggen we de nadruk op vier speerpunten.

1. Versterken van de Jumbo formule

Sinds 1996 kenmerkt de Jumbo formule zich door de beste service, het grootste assortiment en de laagste prijs. Door de hele Jumbo organisatie heen spannen medewerkers zich voortdurend in om de formule verder aan te scherpen. We dragen op allerlei manieren uit dat Jumbo een én-én-én formule is, met én het grootste assortiment én de beste service én altijd lage prijzen. Daardoor zien klanten ons onmiskenbaar als supermarkt met Every Day Low Prices (EDLP).

Vaste lage prijzen

Van oudsher onderscheiden we ons met een sterk aanbod van hoge kwaliteit tegen vaste lage prijzen. Zo helpen we klanten in het dagelijkse leven. In 2020 is Jumbo fors blijven investeren in productkwaliteit, met een verdere verbetering van de prijs-kwaliteitverhouding als gevolg. Ook meten en bewaken we voortdurend de prijsafstand met concurrenten.

Seizoenssupermarkt

Bij Jumbo richten we ons naar de seizoenen van het jaar, zodat we onze klanten steeds een optimaal assortiment kunnen bieden. We willen het in velerlei opzichten leuker maken voor de klant. Onze positionering als dé seizoenswinkel van Nederland werpt haar vruchten af. Tijdens het boodschappen doen in de winkel of online met een rijk aanbod van lekker, gevarieerd en gezond eten. Maar ook thuis, met inspirerende recepten, sportieve ideeën en andere leuke tips voor in en rondom huis, allemaal te vinden in het Hallo Magazine of online. Via verschillende mediakanalen helpen we onze klanten met het beantwoorden van de meest gestelde vraag: wat eten we vandaag?

De focus op seizoensaanbiedingen hebben we in 2020 verder doorgezet. Het gaat hier om artikelen die klanten dagelijks gebruiken en die voor een vaste lage prijs gedurende een heel seizoen verkrijgbaar zijn. Uit doorlopend onderzoek blijkt dat klanten deze aanpak zeer waarderen.

Productkwaliteit

Door forse investeringen in de productkwaliteit hebben we een verdere verbetering van de prijs-kwaliteitverhouding weten te realiseren. Productinnovatie en -kwaliteit blijven, naast prijs, de belangrijkste graadmeters voor klantloyaliteit. Door continu aandacht te schenken aan smaak en versheid streeft Jumbo ernaar de klantverwachting ook op dit front blijvend te overtreffen. Twaalf huiskamerproducten van Jumbo zijn internationaal bekroond met een Superior Taste Award, uitgereikt door het onafhankelijke International Taste Institute.

Assortimentsontwikkeling: lekker en gezond

Ook in 2020 hebben we bij Jumbo op uiteenlopende gebieden geïnvesteerd in ons assortiment. Het aantal producten van het Jumbo Huismerk is dit jaar gestegen naar 9.500. Bij de voortdurende kwaliteitsverbetering en productontwikkeling kijken we nauwgezet naar de belangrijkste trends op het gebied van voeding, zoals gezondheid, duurzaamheid, diversiteit en prijsbewustzijn. Over de hele linie werken we aan verdere verlaging van de gehaltes suiker, zout en vet, zonder dat dit ten koste gaat van de smaak. We willen een lekker en gezond assortiment bieden aan onze klanten. Jumbo voegt aan het begin van 2021 een nieuw premium assortiment met onder andere verse vlees- en visproducten toe aan haar aanbod. Onder de naam Jumbo Fijnproevers biedt Jumbo liefhebbers van culinair hoogstaande producten een nog ruimere keuze aan onbewerkte versproducten, zoals een mooie bavette, een XL ribeye of een roodbaarsfilet.

Steeds efficiënter benutten we verkoopdata om ons assortiment per winkel op maat te maken. Dat resulteert in aangepaste schappenplannen en uitbreiding van het aanbod streekproducten.

Assortiment voor zakelijke markt

Ons online assortiment voor de sterk groeiende zakelijke markt hebben we flink uitgebreid. Zakelijke klanten kunnen op [Jumbo.com/bedrijven](https://www.jumbo.com/bedrijven) of via de Jumbo app kiezen uit steeds meer producten. Om nog beter aan de behoeften van zakelijke klanten te voldoen, biedt Jumbo een groot aantal nieuwe artikelen in portie-, bulk- en grootverpakking. Dit leidt vanzelfsprekend tot lagere totaalprijzen.

Beste service

Service staat bij Jumbo hoog in het vaandel. Met onze winkels en online kanalen staan we midden in de samenleving. Vanuit die positie zien we wat er speelt, waar behoefte aan is. We meten periodiek de klantentevredenheid onder onze klanten via de Jumbo Imago Monitor. Waar nodig sturen we bij. Het versterken van de band met onze klanten heeft in deze tijden van corona een bijzondere betekenis. We vinden het belangrijk dat klanten weten dat we er voor hen zijn. We informeren hen graag en goed over de extra maatregelen die we hebben genomen op het vlak van veilig winkelen en voldoende beschikbaarheid van levensmiddelen. Daarnaast zien we dat klanten behoefte hebben aan warmte en menselijk contact. Bij Jumbo beantwoorden we die vraag in steeds meer winkels met een Kletskas, een plek waar we de tijd nemen voor een gezellig praatje. In de Week tegen Eenzaamheid introduceerden we speciale Klets pakketten. Het gaat om verse maaltijdpakketten, inclusief een 'van mij voor jou' weggeefdoosje en wenskaartje. Hiermee wil Jumbo - als aanjager van de Nationale Coalitie tegen Eenzaamheid - haar klanten inspireren om iets lekkers te koken én te delen met iemand die wel een kletspraatje kan gebruiken.

Tegelijkertijd doen we er alles aan om het winkelbezoek leuk en gezellig te maken. Ons eigen radiostation Jumbo Radio verzorgt sinds dit jaar elke werkdag live-uitzendingen door professionele dj's. En we blijven klanten enthousiast maken met spraakmakende spaaracties, zoals de actie rondom het schaalmodel van de Formule-1 wagen van Max Verstappen en het online spel Tour de Kans waarmee klanten prijzen konden winnen. Vanwege de extra maatregelen konden een aantal activiteiten geen doorgang vinden zoals de Super Friday op de eerste Dutch Grand Prix.

Sponsoring: supporter van talent

Met ons sponsorship van Team Jumbo-Visma geven we sportieve talenten de kans om te excelleren. Ook willen we jonge talenten stimuleren om te beginnen met wielrennen of hun inzet voor deze sport te professionaliseren. Daarom ondersteunen we onder meer scholenprojecten, verenigingen en een nieuwe opleidingsploeg voor schaatsers, veldrijders en wielertalenten onder 23 jaar. We geloven ook in jonge, veelbelovende sporttalenten die het in zich hebben om uit te groeien tot een maatschappelijk icoon. Max Verstappen is hiervan het meest aansprekende voorbeeld. Bij onze steun aan goede doelen leggen we de nadruk op kinderen, gezondheid en beweging. Jumbo is sponsor van het jaarlijkse Koningsontbijt voor basisschoolleerlingen, dat geheel in lijn is met de Schijf van Vijf. Vanwege de coronapandemie hebben we onze bijdrage aan het Koningsontbijt dit jaar gedoneerd aan de Voedselbanken. In onze winkels en via onze eigen media hebben we bovendien extra aandacht gegeven aan de Stay safe en geef campagne van de Voedselbanken.

2. Altijd & overal

Bij Jumbo willen we daar zijn waar de klant is, altijd en overal. Deze omnichannel-benadering maakt het mogelijk dat klanten via verschillende kanalen bij Jumbo boodschappen kunnen doen. In alle winkelkanalen moet de klantervaring steeds écht Jumbo zijn.

Investeren in een sterk winkelfortfolio

In 2020 hebben we 53 Jumbo winkels geheel vernieuwd. We blijven stevig inzetten op vernieuwing van onze winkels als antwoord op de veranderende wensen en behoeften van onze klanten en om plaats te maken voor verdere uitbreiding van het aanbod. Gedurende dit jaar hebben we in Nederland ook 10 winkels toegevoegd aan ons bestand. We kijken met name naar versterking van onze positie in de binnensteden. Het Jumbo City concept leent zich hier goed voor. Dit jaar hebben we Jumbo City filialen geopend in Amsterdam, Den Haag en Haarlem.

Sterke online groei

De coronapandemie is mede debet aan de forse toename van de vraag naar thuisbezorging. Hierdoor is de verdere uitbreiding van Jumbo online in een stroomversnelling gekomen. We zijn gestart met bezorging op zondag en hebben twee extra hubs voor thuisbezorging toegevoegd, in Breda en Heerhugowaard. Deze hubs zijn een aanvulling op de bestaande locaties in 's-Hertogenbosch, Amsterdam, Utrecht en Middelburg. Ook is gewerkt aan de bouw van het derde Jumbo E-fulfilment Center (EFC) dat begin 2021 in Bleiswijk opent, de andere EFC's staan in 's-Hertogenbosch en Raalte. Jumbo onderzoekt verschillende andere opties voor online capaciteitsuitbreiding, waaronder nieuwe locaties voor hubs en een vierde EFC.

Thuisbezorgen van versbereide maaltijden

In navolging van de succesvolle pilot met het thuisbezorgen van versbereide maaltijden vanuit de Groningse Jumbo Foodmarkt in samenwerking met bestelwebsite Thuisbezorgd.nl is Jumbo vanaf februari 2020 ook aan huis en op het werk gaan leveren in Utrecht en Amsterdam. De maaltijden en andere verse producten, van sushi en (maaltijd)salades tot royaal belegde foccaccia's en pizza's, worden op bestelling bereid door de koks. Bezorgers van Thuisbezorgd.nl leveren de bestelling per e-bike klaar voor consumptie af op het gewenste tijdstip. Treinreizigers krijgen bovendien via Thuisbezorgd.nl de mogelijkheid hun bestelde maaltijden versbereid af te halen in de Jumbo City op het Stationsplein in Eindhoven.

Betreden van de Belgische markt

De entree op de Belgische markt van Jumbo verloopt naar tevredenheid: klanten omarmen de formule en de resultaten zijn boven verwachting. In 2020 hebben we 5 nieuwe winkels geopend in België mede door de overname van Alvo supermarkten in Deurne en Ranst. Door de coronapandemie is een lichte vertraging ontstaan bij de uitrol van nieuwe Belgische winkels.

3. Service voor de toekomst

We zetten moderne technologie en de kracht van onze medewerkers in om klanten een uitstekende service te kunnen bieden in alle winkelkanalen. Naast investeringen in menselijke service bouwen we ook aan een digitale relatie met de klant. Hiervoor benutten we de beschikbare data en onze succesvolle ervaring met online bestellen. Wat tal van mogelijkheden biedt voor inspiratie, beleving en voorlichting.

Jumbo Academy

De Jumbo Academy speelt een belangrijke rol bij het nóg servicegericht maken van Jumbo. De 'gele draad' in het opleidingsaanbod is denken en handelen vanuit de wensen van de klant. Dit is in 2020 wederom tot uiting gekomen in ruim 18.000 geslaagden van de training rondom de 7 Zekerheden en klantgerichtheid. Een vaste waarde in het aanbod van de Jumbo Academy is de Wij van Jumbo-dag. Op deze dagen staat het verder verstevigen van onze bedrijfscultuur centraal. Het Jumbo Leerplein wint met een groeiend aanbod e-learning modules aan belang. Zo zijn in 2020 honderd nieuwe onlinetrainingen aan het bestand toegevoegd.

In totaal zijn in 2020 ruim 200.000 trainingen, e-learning modules en opleidingen succesvol afgerond aan de Jumbo Academy. Bovendien hebben we in 2020 een reeks digitale themadagen georganiseerd. Deze zijn bedoeld om medewerkers handvatten aan te reiken waarmee zij het commercieel beleid van Jumbo kunnen uitdragen in de winkels. Per sessie hebben ongeveer 2.100 medewerkers deelgenomen. Ook bij het thuisbezorgen van boodschappen hebben we klantgerichtheid hoog in het vaandel staan, daarom hebben alle bezorgers in 2020 een speciale training gehad op dit vlak.

Daarnaast heeft de Jumbo Academy in 2020 de eerste editie gelanceerd van de nieuwe, exclusieve masterclass Ondernemend Leiderschap. Het gaat hier om een samenwerking met EFMI Business School en managementadviesbureau Korn Ferry. De masterclass, die ondernemers versterkt in hun ontwikkeling, is mede tot stand gekomen door de Ondernemersvereniging Jumbo.

Jumbo biedt ook een speciaal programma voor managementtrainees waar in 2021 acht ambitieuze deelnemers zullen starten in dit programma.

Bouwen aan de digitale klantrelatie

Jumbo Extra's

Het in 2019 gelanceerde digitale klantenprogramma Jumbo Extra's wordt enthousiast ontvangen. Inmiddels heeft de bijbehorende app landelijke dekking. De voordelen van Jumbo Extra's voor de klant zijn divers. Klanten kunnen bijvoorbeeld gespaarde punten inwisselen voor gratis boodschappen, de hoogste korting krijgen op dagjes uit of profiteren van een van de andere extra's. De actuele inwisselacties zijn steeds terug te vinden in de app, op de website of in een e-mailbericht. Extra services, zoals een digitale bon, komen in 2021 beschikbaar.

Jumbo Foodcoach

Jumbo Foodcoach helpt klanten op gepersonaliseerde wijze met het maken van bewuste, verantwoorde en lekkere voedingskeuzes. In 2020 hebben we vaart gezet achter het toegankelijk maken van de succesvolle Jumbo Foodcoach app voor bredere doelgroepen. De digitale voedingscoach was aanvankelijk alleen beschikbaar voor topsporters, maar wordt nu stapsgewijs opengesteld voor overige sportieve klanten, zoals amateurwielrenners, hardlopers en hockeyers.

Betaalgemak

In 2018 zijn we bij Jumbo gestart met de landelijke introductie van een volledig geïntegreerde betaaloplossing, Betaalgemak genaamd. Deze oplossing is gestoeld op de klantbelofte Vlot Winkelen en moet zorgen voor één toekomstbestendig betaalsysteem voor alle Jumbo formats en voor alle contactmomenten met onze klanten.

Aan de basis van Betaalgemak staat een in eigen huis ontwikkeld zogeheten kassa-optimalisatiemodel. Dit model bepaalt aan de hand van onder meer winkelformaat, vloeroppervlakte en risicobeheersing het optimale aantal afrekenpunten en functies. De oplossing voorziet ook in een verdere differentiatie van afrekenmogelijkheden, zoals met behulp van zelfscantechnologie en andere betaalinnovaties. We gaan voor maximaal betaalgemak in combinatie met veiligheid voor klant en Jumbo. In verschillende Jumbo City winkels en reguliere Jumbo supermarkten in binnensteden hebben we in 2020 mogelijkheden voor zelf uitchecken geïntroduceerd. In 2020 zijn we ook begonnen met een stapsgewijze introductie van zelfscan 2.0, een nieuwe generatie scanners die is voorbereid op Betaalgemak en de nieuwe functionaliteiten van Jumbo Extra's en Jumbo Foodcoach.

Contante betalingen blijven afnemen, met als gevolg dat we steeds meer zogeheten pin-only kassa's openen. Daarnaast hebben we in 2020 ook een doorbraak gezien van mobiel betalen met Android Pay en Apple Pay.

4. Ondernemende organisatie

Jumbo zet in op een Every Day Low Prices (EDLP) formule. Om die te realiseren, moeten we de kosten in toom houden. Daarom werken vanuit het principe 'Every Day Low Costs' (EDLC). Daarin staan een excellente serviceorganisatie en klantgerichte kostenbewuste organisatie centraal.

Excellente serviceorganisatie

Op weg naar een ontwikkelgerichte organisatie

Sinds 2018 zetten we bij Jumbo grote stappen op weg naar een ontwikkelgerichte organisatie. Zo'n transformatie is nodig omdat we de laatste jaren hard zijn gegroeid, met een complexere organisatie als gevolg. We realiseren ons dat we snel moeten kunnen anticiperen op alle veranderingen en dat daarvoor alerte medewerkers de sleutel tot succes zijn. In 2018 zijn we op het Jumbo hoofdkantoor onder de noemer Ontwikkelen en Presteren (O&P) aan de slag gegaan met nieuwe instrumenten die beoordelen en belonen niet langer aan elkaar koppelen. Centraal hierbij staat de continue dialoog over persoonlijke en professionele ontwikkeling. Deze aanpak hebben we vanaf 2019 stapsgewijs uitgebreid naar onze winkels en distributiecentra. Sinds 2020 werken alle winkels met O&P en hebben we ook een start gemaakt in onze distributiecentra.

Talentontwikkeling van medewerkers

Het is van groot belang dat de juiste Jumbo medewerker op de juiste plek zit. Zo kunnen we immers onze strategie succesvol realiseren. Even belangrijk is een stimulerend werkklimaat waar ruimte is voor ontwikkeling. Jumbo wil alle potentiële talenten ontwikkelen en inzetten voor de organisatie. Ook het aantrekken én behouden van talentvolle medewerkers is van onschatbare waarde. We proberen zoveel mogelijk de interne doorstroming voor het vervullen van sleutelposities te vergroten. Om aan dit streven concreet invulling te geven, werken we sinds 2018 met een zogeheten talentreview. Die benutten we om beter inzicht te krijgen in de talenten en ambities van onze medewerkers en om daarmee talentontwikkeling doelgerichter te sturen. Ook in 2020 hebben we deze methode ingezet, met verschillende interne benoemingen en verschuivingen als resultaat.

Leiderschapontwikkeling

Het bouwen aan een effectieve, efficiënte en slagvaardige organisatie gebeurt bij Jumbo in gezamenlijkheid. Hoofdkantoor, winkels en supply chain sluiten in dit proces naadloos op elkaar aan. Het bieden van de leukste boodschap voor de klant is de gedeelde drijfveer. Leiderschap is hierbij van doorslaggevend belang. Leidinggevendens bewaken de kern van wie we zijn en wat we doen. Tegelijkertijd stimuleren ze vernieuwing en vooruitgang. Zo worden we elke dag beter en blijven we ook in de toekomst succesvol. Om deze rol op excellente wijze te kunnen vervullen, hebben we in 2020 het ontwikkelaanbod voor onze leidinggevendens vernieuwd en uitgebreid. Nieuw zijn de zogenoemde intervisiesessies, waarin leidinggevendens uit de hele organisatie met elkaar in gesprek gaan om te onderzoeken hoe zij samen bepaalde professionele dilemma's met succes kunnen overstijgen.

Goed in je vel, lekker aan het werk

Om een prettige werkomgeving te kunnen bieden, investeren we ook in de vitaliteit en gezondheid van onze medewerkers. Dit doen we onder de noemer Goed in je vel, lekker aan het werk. In 2020 hebben we bijvoorbeeld collega's gratis fruit, gezondheidscheckups en een cursus Stoppen met roken aangeboden. We hebben extra aandacht besteed aan meer bewegen door wandelroutes en work-outs voor thuis te verstrekken en een fietsregeling te introduceren.

Klantgerichte en kostenbewuste organisatie

Bij Jumbo zijn we in 2020 blijven investeren in een klantgerichte en kostenbewuste organisatie. Om bij te dragen aan dit principe zijn onze processen en systemen verder geoptimaliseerd. Hierbij hebben we onze medewerkers nauw betrokken en intensief begeleid.

Licence to grow: klantfocus en kostenbeheersing

Naast aanhoudende investeringen op velerlei gebied, heeft Jumbo te maken met de toenemende krapte op de arbeidsmarkt, schaarste in transportcapaciteit en veranderingen in wet- en regelgeving. Dit heeft een opwaarts effect op de bedrijfskosten. Als reactie hierop werkt Jumbo voortdurend aan het verhogen van de efficiëntie en het in toom houden van de uitgaven, zodat het haar vaste lage prijzen voor de klant kan blijven waarmaken. Jumbo wil daarbij voorkomen dat de snelle groei van de afgelopen jaren tot te grote complexiteit en bureaucratie leidt. Dat vraagt om slimmer organiseren, zodat het bedrijf wendbaar en slagvaardig blijft. Onder de projectnaam Licence to grow is Jumbo haar organisatie op dit gebied verder gaan optimaliseren. Voorop staat dat Jumbo een ondernemende en klantgerichte onderneming blijft, met passie voor de klant en een scherp oog voor kostenbewustzijn. Dit heeft erin geresulteerd dat er voor de hoofdkantoororganisatie sinds halverwege 2020 een aangepaste organisatiestructuur van kracht is. De nieuwe organisatie telt minder fte's en is slagvaardiger en meer wendbaar dan voorheen. In 2021 vindt een verdere optimalisering plaats met het oogmerk de organisatie volledig ten dienste te laten zijn van de klanten en Jumbo winkels.

Evenwichtige loonkosten

Het belang van goed gemotiveerde en servicegerichte medewerkers staat bij Jumbo voorop. Om die reden besteden we veel aandacht aan opleidingen en trainingen. Ook vinden we dat medewerkers een marktconforme beloning en goede secundaire arbeidsvoorwaarden verdienen. Tegelijkertijd is het noodzakelijk om de loonkosten beheersbaar te houden. We werken immers aan een gezonde toekomst voor Jumbo en alle medewerkers. Het veiligstellen van de concurrentiepositie en de continuïteit gaat alle betrokkenen aan.

Nieuwe winkelorganisatie

Jumbo wil het meest ondernemende en klantgerichte bedrijf zijn, waar medewerkers in hun kracht staan en met passie en vakkundigheid werken aan de leukste boodschap voor de klant. Vanuit deze wens zijn we in 2018 gestart met een onderzoek naar de effectiviteit van onze huidige winkelorganisatie. We nemen daarbij vooral de ervaringen en feedback van de winkels zelf mee. Dit onderzoek heeft veel nieuwe kennis en inzichten opgeleverd waarmee we de optimale winkelorganisatie kunnen vormgeven. In 2019 hebben we de eerste bevindingen getest in een pilot. Stapsgewijs is gekeken hoe verschillende aangepaste onderdelen van de nieuwe winkelorganisatie in de praktijk werken. Periodiek hebben we met de pilotwinkels de balans opgemaakt. Daarbij hebben we steeds de ervaringen, tips en adviezen van de medewerkers zwaar laten wegen. Dit alles heeft geresulteerd in contourschetsen voor de Nieuwe Winkelorganisatie, waarin mogelijke scenario's met taakverschuivingen, functie-aanpassingen en systeemwijzigingen zijn opgenomen. In de loop van 2021 willen we stapsgewijs gaan werken volgens deze nieuwe opzet.

Opening geautomatiseerd distributiecentrum in Nieuwegein

Na een voorbereidings-, bouw- en testfase van zo'n drie jaar, is in de zomer van 2020 het nieuwe gemechaniseerde nationale distributiecentrum (NDC) voor droge kruidenierswaren in Nieuwegein geopend. Het merendeel van de Jumbo winkels worden bevoorradt vanuit dit complex met een vloeroppervlakte van ca. 45.000 m². Het NDC heeft het hoogst mogelijke BREEAM-ontwerpcertificaat voor duurzaamheid ontvangen en behoort daarmee tot de meest duurzaam ontworpen gebouwen ter wereld. Ook voor de landelijke distributie van een deel van de verse producten onderzoekt Jumbo de mogelijkheden voor een gemechaniseerd NDC in Nieuwegein.

Veiligheid

De gebeurtenissen gedurende 2020 hebben helder gemaakt dat blijvend investeren in een veilige, prettige en schone werk- en winkelomgeving een topprioriteit moet zijn. Door de jaren heen hebben we dit onder meer weten te realiseren door met het juiste materieel te werken, de voorschriften ten aanzien van hygiëne strikt na te leven en allerlei opleidingen op het gebied van veiligheid aan te bieden. Onder de noemer **Zorg goed voor jezelf én voor elkaar!** hebben we sinds de uitbraak van het coronavirus extra aandacht gegeven aan veiligheid en hygiëne. In alle bedrijfsonderdelen zijn maatregelen genomen om de verspreiding van het virus tegen te gaan: spatschermen, het gratis verstrekken van mondkapjes, veiligheidshesjes om 1,5 meter afstand te bewaren, trainingen, etc. Medewerkers van het Jumbo hoofdkantoor werken zoveel mogelijk thuis; bedrijfskritische functies die niet op afstand vervuld kunnen worden, vinden nu gespreid plaats in A- en B-teams. We hebben bovendien een groot aantal maatregelen ingevoerd waardoor klanten veilig kunnen winkelen. Veelgebruikte voorwerpen, van handscanners tot winkelwagentjes, worden extra schoongemaakt. Speciaal voor de winkelwagentjes hebben we een wasstraat geïntroduceerd. De gangpaden bij de kassa's zijn voorzien van extra schermen en elke winkel heeft nu een gastheer- of vrouw bij de ingang om klanten te attenderen op de maatregelen. Dat gebeurt ook met behulp van verschillende andere communicatiematerialen.

We hebben veel waardering voor de extra inzet van al onze medewerkers in deze uitzonderlijke tijd. Medewerkers zijn daarom in 2020 door hun leidinggevende persoonlijk verrast met een pakket bestaande uit een Jumbo boodschappencheque, een pas met 2000 Jumbo Extra's punten, de aankondiging dat ze in de loop van 2021 structureel korting krijgen op hun boodschappen en wat lekkers.

La Place

Resultaten

Foodserviceformule La Place kijkt terug op een uitzonderlijk jaar, waarin de meeste restaurants vanwege de uitbraak van het coronavirus gesloten moesten blijven. Mede als gevolg daarvan is de omzet in 2020 blijven steken op € 50 miljoen (€ 165 miljoen in 2019). Gedurende het jaar zijn La Place medewerkers zoveel mogelijk ingezet bij onderdelen van de Jumbo organisatie.

Behouden werkgelegenheid

Net zoals alle horecabedrijven in Nederland, is La Place hard geraakt door de uitbraak van het coronavirus en de overheidsmaatregelen als gevolg daarvan. We hebben ons maximaal en succesvol ingespannen om een zeer groot deel van de La Place medewerkers aan het werk te houden bij andere onderdelen in de Jumbo organisatie, zoals de winkels, distributiecentra en thuisbezorging. Hierdoor is de werkgelegenheid gedurende 2020 niet in gevaar gekomen.

Geen overheidssteun

We hebben geen gebruik gemaakt van de Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW-regeling) die de overheid beschikbaar heeft gesteld, hoewel de economische schade van de gedwongen sluiting van La Place zeer fors is. Jumbo Groep Holding is sterk genoeg om de gederfde omzet op te vangen. Daarnaast zijn we ervan overtuigd dat andere bedrijven en ondernemers de overheidssteun harder nodig hebben dan wij. Onze medewerkers zijn in deze periode gewoon doorbetaald.

Alternatieve invulling voor 23 La Place vestigingen

Voor 23 restaurants zagen we helaas onvoldoende mogelijkheden om het gedurende 2020 ontwikkelde vernieuwde concept goed te kunnen uitvoeren. Vanwege de negatieve impact van de coronacrisis, in combinatie met ligging, omvang en te verwachten beperkte bezoekersaantallen, waren voor deze locaties de vooruitzichten op een rendabele exploitatie van het nieuwe concept ongunstig. Jumbo onderzoekt met de vastgoedeigenaren, geïnteresseerden en andere stakeholders alternatieve exploitatiemogelijkheden voor deze locaties. Dit moet leiden tot passende oplossingen. Voor de betrokken medewerkers zijn andere functies bij La Place en Jumbo beschikbaar.

Love at first bite

La Place wil met een reeks vernieuwingen en verbeteringen sterker uit de coronacrisis komen. Het nieuwe restaurantconcept All day good food fast combineert onder de noemer 'Love at first bite' lekker, goed en vers eten met een presentatie die de zintuigen prikkelt en een snelle service waarbij gemak voorop staat. Het nieuwe La Place concept is in het najaar geïntroduceerd in de restaurants in Laren en Bruchem-De Lucht aan de A2. Stapsgewijs voeren de andere La Place restaurants het nieuwe concept in.

Samenwerking Vermaat Groep

La Place heeft overeenstemming bereikt over een strategische samenwerking met horecaspecialist Vermaat Groep. Als onderdeel van de samenwerking neemt Vermaat de exploitatie van 44 La Place restaurants over, waaronder één in Duitsland. Alle medewerkers van de betrokken restaurants komen in dienst van Vermaat. De Ondernemingsraad van La Place heeft positief geadviseerd over dit voornemen, dat naar verwachting in maart 2021 geëffectueerd zal zijn. De twee bedrijven gaan het La Place concept komende tijd samen verder ontwikkelen.

Jumbo blijft eigenaar van het La Place merk, vijf eigen restaurants, vier stationslocaties en de (inter)nationale franchiserelaties. Door deze samenwerking kan Jumbo zich verder focussen op de uitbreidingsplannen van de gemaksformule La Place Express en de verdere uitbreiding van La Place producten in de Jumbo winkels.

La Place Express

La Place heeft per 21 december 2020 vier La Place Express franchisevestigingen op de NS Stations van Utrecht, Leiden, Rotterdam en Den Haag overgenomen van HMSHost. Alle medewerkers gaan over naar La Place. Deze stap past in de strategie om het portfolio uit te breiden met kleinere locaties waar veel passantenstromen samenkomen. Nieuwe vestigingen van La Place Express zijn afgelopen maanden geopend in de Leidsestraat in Amsterdam, alsmede in binnenstedelijke Jumbo winkels te Amsterdam en Haarlem. Voor 2021 en de jaren daarna zijn meer openingen voorzien op drukke locaties, zoals NS stations en aantrekkelijke plekken in de binnensteden.

Duurzame boodschap

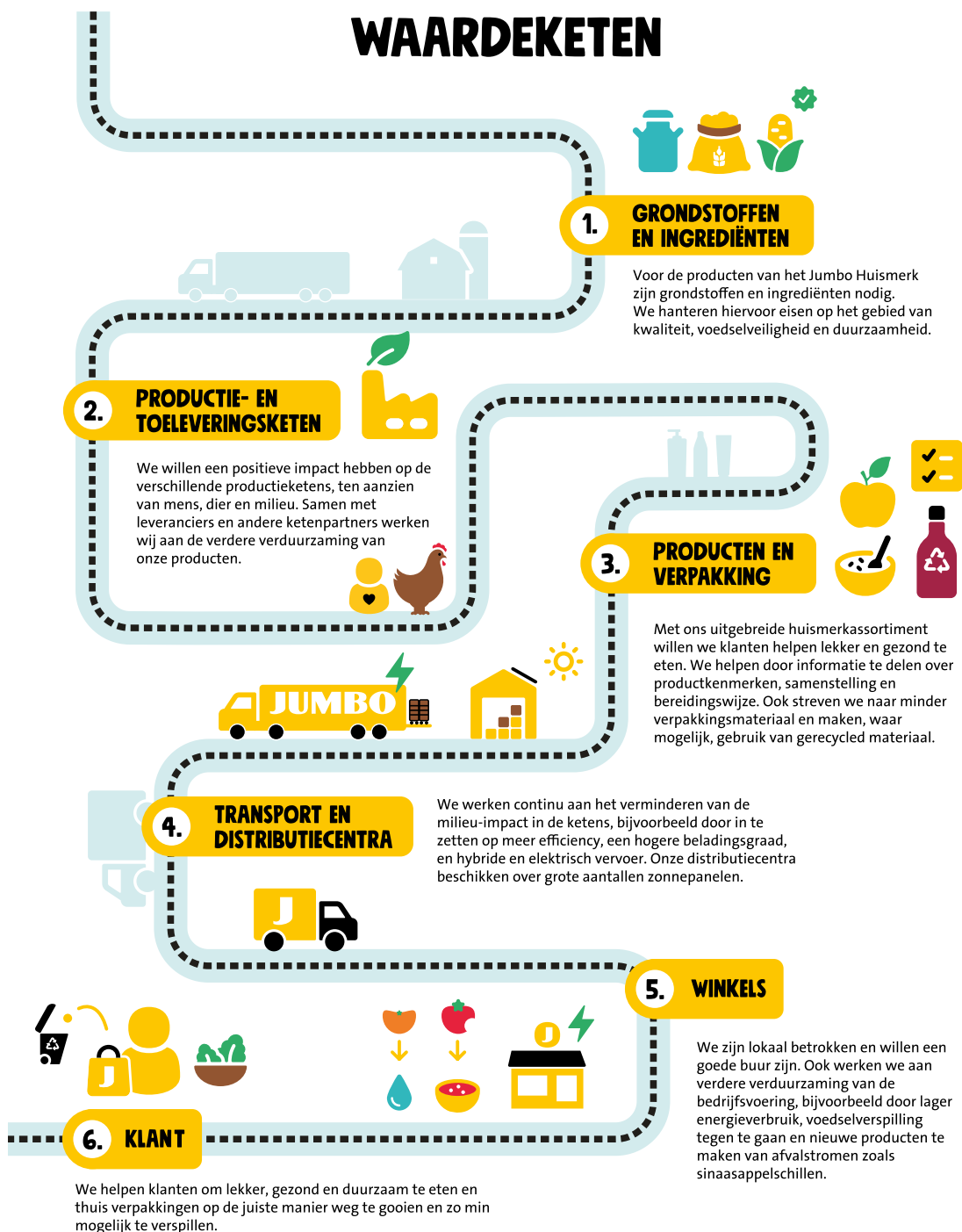
Als familiebedrijf en toonaangevende supermarktketen staat Jumbo midden in de samenleving. We voelen ons verantwoordelijk voor de wereld om ons heen, voor de huidige en toekomstige generaties. We geloven ook dat we de wereld alleen sámen echt kunnen verbeteren. Dat begint met het beste uit onszelf te halen, elke dag weer. We doen dit stap voor stap en in nauwe samenwerking met al onze medewerkers, ondernemers, klanten, leveranciers en andere stakeholders.

Hoe we te werk gaan

Jumbo Groep Holding kent één overkoepelend duurzaamheidsbeleid. De thema's, ambities en doelstellingen passen we in principe toe op alle activiteiten die we ondernemen, zowel in Nederland als België. In bepaalde gevallen kan sprake zijn van enige differentiatie. De afdeling Corporate Communications & Sustainability maakt beleidsmatige keuzes ten aanzien van de verschillende materiële thema's binnen het brede aandachtsgebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Per thema zorgt een speciaal ingesteld cross functioneel team voor de verankering en uitvoering van het beleid in de gehele Jumbo organisatie. De voortgang van de duurzaamheidsontwikkeling bij Jumbo is in 2020 gepresenteerd aan en besproken met de Directie, Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen.

Onze plaats in de keten

Voor het bieden van Jumbo huismerkproducten aan onze klanten maken wij deel uit van een keten die bestaat uit leveranciers en andere samenwerkingspartners. De verscheidenheid aan producten en onze positie in deze keten zorgen ervoor dat een veelheid aan duurzaamheidsthema's op ons pad komt. Jumbo streeft ernaar om op elk specifiek thema waarde toe te voegen en onderscheidend vermogen te creëren.

Duurzaamheidsthema's

Vanuit verschillende invalshoeken werken we bij Jumbo aan de verduurzaming van onze bedrijfsvoering en ons assortiment. Door de marktontwikkelingen nauwgezet te volgen, kunnen we goed inspelen op wat er leeft in de maatschappij. We verduurzamen vanuit de basis en willen zo goed en zo veel mogelijk impact creëren. We werken aan duurzaamheidsthema's die niet alleen relevant zijn voor Jumbo, maar ook voor onze stakeholders. In het hoofdstuk Over dit verslag beschrijven we de (totstandkoming van de) materialiteitsmatrix en het proces naar een geïntegreerd verslag waarin we ons voorbereiden op een onafhankelijke accountantsverklaring bij de niet-financiële data. Meer informatie over onze duurzaamheidsthema's en prestaties is te vinden op [Jumborapportage.com](https://jumborapportage.com).

Onze stakeholders hebben tien onderwerpen benoemd tot 'hoog materiële thema's'. Daarnaast hebben we zelf nog thema's toegevoegd. Al deze thema's zijn actueel, sluiten aan bij de speerpunten uit onze meerjarenstrategie en zijn door klanten, medewerkers en andere betrokkenen aangemerkt als relevant voor Jumbo. Op basis van dit stakeholderonderzoek hebben we de reeks materiële thema's gekoppeld aan vijf overkoepelende focuspunten:

1. **Gezonder eten en leven**, lekker en gezond eten makkelijk bereikbaar maken voor iedereen.
 - Gezonde producten
 - Gezonde levensstijl
2. **Producten met zorg voor mens, dier en milieu**, betaalbaar voor de klant en haalbaar voor de boer.
 - Dierenwelzijn
 - Duurzame keten
 - Arbeidsomstandigheden in de keten
3. **Verminderen milieu-impact**, van het verminderen van voedselverspilling en verpakkingen tot een duurzame bedrijfsvoering.
 - Voedselverspilling
 - Verpakkingen en afval
 - Energie en emissies
4. **Leuke werkgever**, met een uitdagende, prettige en gezonde werkomgeving.
 - Diversiteit en inclusie
5. **Ondernemen in de samenleving**, lokaal betrokken en onderdeel van de samenleving.
 - Lokale betrokkenheid

1. Gezonder eten en leven

Gezonde producten

Bij Jumbo zijn we ervan overtuigd dat lekker en gezond eten niet ingewikkeld of duur hoeft te zijn. Die overtuiging zetten we met ons aanbod kracht bij. Bovendien helpen we onze klanten bij het maken van een gezonde keuze.

Hoe we te werk gaan	Resultaten
Assortiment gezonder maken	<ul style="list-style-type: none">• Suikerreductie in o.a. drinkyoghurts, broodbeleg en slagerijproducten.• Zoutreductie in o.a. kaas, drop en slagerijproducten.• Vetreductie in o.a. smeervetten en margarines.• Meer volkoren varianten, zoals vezelrepen in het 'tussendoor schap', een nasimaaltijd met zilvervliesrijst in het 'convenience schap', volkoren couscous of een volkoren pitabroodje.
Klanten helpen met de basis	<ul style="list-style-type: none">• Uitbreiding groentepanel naar productgroepen convenience en maaltijdsalades en introductie vezelmeter op broodverpakkingen.• Voorbereidingen introductie Nutri-Score in 2021.• Introductie nieuwe huismerklijn Lekker Veggies met vega en vegan producten.• Klanten bewuster laten drinken en ruim 6% minder kilocalorieën per 100ml verkocht t.o.v. 2019.

Gezonde levensstijl

Bij Jumbo willen we klanten helpen bij hun keuze voor een gezonde levensstijl. Dat doen we met advies en inspiratie omtrent gezonder koken en eten en meer bewegen. Daarnaast kiezen we zelf voor een verantwoord beleid ten aanzien van ongezondere producten.

Hoe we te werk gaan

Resultaten

Klanten helpen met de basis

- Met zogenoemde foodswaps klanten stimuleren bepaalde ingrediënten te vervangen. Te denken valt aan een pizzabodem van bloemkool of een vegetarische hamburger.
- In 2020 hebben we weer actief deelgenomen aan de landelijke Week zonder vlees.
- In ruim 400 Jumbo winkels bieden we gratis fruit aan voor kinderen. We stimuleren hiermee de consumptie van fruit.
- We hebben in 2020 de Belgian Pledge ondertekend. We onderschrijven hiermee de richtlijnen in België voor verantwoorde reclame gericht op kinderen.
- Jumbo is sponsor van het Koningsontbijt: een feestelijk en gezond ontbijt voorafgaand aan de jaarlijkse Konings spelen voor 1,2 miljoen basisschoolkinderen. Het ontbijt geeft voldoende energie voor een dag vol sport en spel en is in lijn met de richtlijnen van de Schijf van Vijf van het Voedingscentrum. Het partnership Koningsontbijt is tot en met 2023 verlengd.

Gezonde levensstijl (op maat)

- In 2020 hebben we de toepassing van de Jumbo Foodcoach app stap voor stap breder geïntroduceerd. Inmiddels is de app beschikbaar voor klanten die actief wielrennen, hardlopen en hockeyen. Voor 2021 is opnieuw een bredere beschikbaarheid voorzien.
- De sporters van Team Jumbo-Visma inspireren onze klanten om te kiezen voor een gezonde levensstijl. Zij doen dit met tips om meer te bewegen en het delen van hun favoriete recepten. Begin 2020 hebben zij meegewerkt aan een sociale media campagne over dit thema.

2. Producten met zorg voor mens, dier en milieu

Dierenwelzijn

Bij Jumbo vinden we het belangrijk dat de dieren waarvan onze vleesproducten, eieren en zuivelproducten afkomstig zijn een goed leven hebben of hebben gehad. We stimuleren het gebruik van keurmerken met specifieke criteria ten aanzien van dierenwelzijn.

Hoe we te werk gaan	Resultaten
Duidelijkheid via certificering	<ul style="list-style-type: none">• 99% van de kipproducten in ons huismerkassortiment is gecertificeerd conform het protocol van Jumbo voor Nieuwe Standaard Kip.• 83% van het varkensvlees in ons huismerkassortiment is minimaal 1 ster Beter Leven keurmerk gecertificeerd.• 98% van de verse eieren zijn minimaal scharreleieren en 1 ster Beter Leven keurmerk gecertificeerd.• Tijdens Beter Leven Week inspireerden we klanten voor het maken van diervriendelijkere keuzes.
Verhogen van de standaard	<ul style="list-style-type: none">• Vanaf 2020 is Vroege voeding een verplicht onderdeel van het protocol voor de Nieuwe Standaard Kip (NSK) van Jumbo. Alle NSK kuikens hebben dan bij het uitkomen van de eieren direct toegang tot water en voer.• In samenwerking met Seleggt is een aantal eierproducten geïntroduceerd waarvoor geen haantjes zijn gedood. De eieren zijn te herkennen aan het Respeggt logo.
In balans met milieudoelstellingen	<ul style="list-style-type: none">• Het Jumbo Huismerk zuivelaanbod met 1 ster Beter Leven keurmerk is in 2020 verder uitgebreid. Het gaat om literverpakkingen karnemelk en halfvolle yoghurt en halve liters halfvolle melk. Het aandeel drinkzuivel met keurmerk zoals weidemelk, Planetproof en Beter Leven Keurmerk 1* is in 2020 gestegen naar 80%.

Duurzame keten

Bij Jumbo zetten we samen met onze ketenpartners in op een productaanbod met een zo laag mogelijke impact op het milieu. Ook samenwerking met belangenorganisaties en keurmerkinstanties draagt bij aan een verantwoord aanbod in onze winkels.

Hoe we te werk gaan	Resultaten
Borgen in de keten	<ul style="list-style-type: none">• On the way to PlanetProof voor Nederlandse AGF: 100% in 2020.• GLOBAL G.A.P. voor verse Europese AGF: 100% in 2020.• SIFAV voor tropische groente- en fruitsoorten: 100% duurzame import vanuit Afrika, Azië en Zuid-Amerika.• Alle cacao, koffie en thee die verwerkt wordt in onze producten moet Fairtrade of UTZ/ Rainforest Alliance gecertificeerd zijn. In 2020 is dit het geval voor 100% van ons assortiment.• 100% van alle vis, schelp- en schaaldieren zijn afkomstig uit een traceerbare keten en op duurzame wijze gevangen of gekweekt. Het aandeel vis met keurmerk is in 2020 gestegen met 4% t.o.v. 2019. Dit komt deels door een wijziging van de definitie: naast visproducten voorzien van het MSC of ASC keurmerk, tellen nu ook producten met een groene score op de VISwijzer mee, alsmede producten met een aantoonbaar Fish Improvement Plan (FIP). Daarnaast verkopen we geen bedreigde vissoorten.• Voor alle private label producten geldt dat de verwerkte palmolie en derivaten daarvan duurzaam gecertificeerd zijn volgens het 'Segregated' RoundTable on Sustainable Palm Oil (RSPO) systeem. Eind 2020 voldoet 95% van dit aanbod aan de vereisten van de RSPO.• We streven naar zoveel mogelijk RoundTable on Responsible Soy (RTRS) gecertificeerde soja. Alle soja komt bij voorkeur uit Europa. Indien de soja uit Latijns-Amerika of Azië komt, kiezen we voor RTRS, Regional Credits of (Area) Mass Balance, of Pro Terra gecertificeerde soja. 85% van onze producten met soja als ingrediënt voldoet hieraan.• 100% van de bloemen en planten is FSI gecertificeerd.• Alle rijstleveranciers zijn aangesloten bij Sustainable Rice Platform (SRP).• Het assortiment biologische huismerkproducten is in de loop van 2020 verder uitgebreid met diverse soorten pasta en peulvruchten. Het totale aantal biologische producten onder het Jumbo Huismerk is in 2020 gegroeid tot meer dan 430 producten (2019: 350).
Verder verhogen van de standaard	<ul style="list-style-type: none">• Introductie kroepoek op basis van garnalen uit Nederlandse wateren voorzien van het MSC keurmerk en een MSC-gecertificeerde huismerklijn visconserven.

Hoe we te werk gaan

Resultaten

(Inter)nationale samenwerking

- Inmiddels is een BeeDeal gesloten met 34 fruit- en groentetelers. Deze telers en 14 andere telers nemen bij-vriendelijke maatregelen in hun boomgaarden en op hun akkers, zoals het plaatsen van bijenhoeven, het inzaaien van bloemenmengsels op overhoekjes en kopakkers, de aanplant van bloeiende bomen en heesters in de windkeringen en een bij-vriendelijk gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Arbeidsomstandigheden in de keten

Bij Jumbo vinden we dat elke medewerker in de toeleveringsketens een prettige en gezonde werk- en leefomgeving verdient. Met verschillende initiatieven werken we aan verbetering van de arbeidsomstandigheden.

Hoe we te werk gaan

Resultaten

Borgen in de keten

- In 2020 zijn trainingen gestart over ketens van specifieke productgroepen gericht op inkopers en assortimentsmanagers van Jumbo. Deze trainingen worden in 2021 voortgezet.
- Op dit moment voldoet 95% van onze leveranciers aan de Jumbo Gedragscode Verantwoord Inkopen.
- Indien productie plaatsvindt in een hoog risicoland volgens het Business Social Compliance Initiative (BSCI), dan dient de leverancier ter bewijsvoering een geldig auditrapport te verstrekken. Jumbo accepteert geldige auditrapporten van de relevante instanties, zoals BSCI, ETI (SEDEX Members Ethical Trading Audit), SA8000, ICS, SIZA, Fairtrade, Rainforest Alliance, UTZ en IMO. Op dit moment voldoet 99% van de leveranciers aan deze eis.
- De volgende hoog risicoproducten zijn voorzien van een extra product- of ingrediëntcertificering zoals UTZ/Rainforest Alliance of Fairtrade: thee, cacao en hazelnoten. Deze certificeringen zijn zichtbaar voor klanten. Bij koffie is dit weergegeven in de tekst op de verpakking.

Verhogen van de standaard [Zie voor meer informatie ons mensenrechtenbeleid op Jumborapportage.com]

- Fairfood en Jumbo hebben The Impact Institute de opdracht gegeven om in 2020 tijdens het oogstseizoen van mango's op twee kwekerijen een social impact scan uit te voeren in lijn met de OECD Guiding principles on Business and Human Rights. In verband met de coronapandemie, een verkorte oogstperiode en lastig in contact komen met de juiste contactpersonen is het echter niet mogelijk geweest om de social impact scan op beide kwekerijen uit te voeren. Op een kwekerij is er bij een deel van het beoogde aantal werknemers geïnterviewd en daardoor was het wel mogelijk om een deelrapportage op te stellen.
- Jumbo koopt koffie in met een UTZ/Rainforest Alliance of Fairtrade certificaat en met behulp van een impact assessment hebben we laten onderzoeken in hoeverre deze standaarden in staat zijn te bewijzen dat de premie die Jumbo betaalt ook werkelijk leidt tot aantoonbare positieve Impact voor boeren in de ketens die verbonden zijn aan Jumbo koffie.
- Jumbo heeft het convenant Dutch Initiative on Sustainable Cocoa (DISCO) ondertekend.

Hoe we te werk gaan	Resultaten
	<ul style="list-style-type: none"> Binnen het IMVO-convenant voeren we een project uit waarbij IDH, The Sustainable Trade Initiative, ons ondersteunt. Hierbij zetten Nederlandse supermarkketens zich gezamenlijk in voor een leefbaar loon voor arbeiders in de bananenteelt. Het streven is om uiterlijk in 2025 het gat tussen leefbaar en gangbaar loon tot en met 75% te hebben verminderd. Er zijn twee social impact scans uitgevoerd in lijn met de OECD Guiding principles on Business and Human Rights in opdracht van Jumbo door the Impact Institute op twee rozenkwekerijen in Kenia. De resultaten zijn boven verwachting in termen van social impact. Opvallend is dat er geen enkele vorm of verdenking van seksuele intimidatie is op de kwekerijen. Dit is volgens het Impact Institute nog niet eerder voor gekomen. Jumbo gaat aan de slag met de aanbevelingen in het rapport.
Transparantie	<ul style="list-style-type: none"> Transparantie is onderdeel van onze aanpak om potentiële risico's in onze toeleveringsketens te signaleren en aan te pakken. Zo hebben we op een interactieve wereldkaart de herkomst van risicoproducten en -ingrediënten en leveranciers inzichtelijk gemaakt.

3. Verminderen milieu-impact

Voedselverspilling

Wij richten onze keten zo in dat voeding zoveel mogelijk op de juiste plek terechtkomt. Daardoor hoeven we veel minder voedsel weg te gooien.

Hoe we te werk gaan	Resultaten
Optimalisatie van de keten	<ul style="list-style-type: none"> Met het AGF programma optimaliseren we de processen rondom AGF in de winkel door frequentere controles en slimmere bestellingen. Dit leidt tot versere producten en voor minder voedselverspilling bij klanten thuis. In 2020 hebben we diverse testen uitgevoerd waaruit is gebleken dat koelwanden de meeste positieve effecten hebben op kwaliteit en houdbaarheid van onze producten. Met ons geoptimaliseerde forecasting proces kunnen we nauwkeurigere besteladviezen geven. Het voorkomen van derving is inmiddels een vast onderdeel van onze inwerkprogramma's. Ook schenken we meer aandacht aan de winkels die relatief veel verspilling hebben. Zij krijgen begeleiding bij het verbeteren van de dervingsresultaten en het beter toepassen van kernprocessen.
Potentiële verspilling verwaarden	<ul style="list-style-type: none"> Het Samen minder verspillen schap is in 2020 geïntroduceerd bij 637 winkels. Verse artikelen met een houdbaarheidsdatum van dezelfde dag worden tegen een gereduceerd bedrag van 0,50, 1 of 2,50 euro verkocht. Op deze wijze zijn al meer dan 15 miljoen producten verkocht. Ruim 430 Jumbo winkels en alle distributiecentra doneren aan bijna 170 voedselbanken in Nederland. In 2020 hebben we 1,5 miljoen producten gedoneerd. Introductie Brood van brood waar we het retourbrood benutten om er nieuw, dagvers brood van te bakken.
Klanten betrekken	<ul style="list-style-type: none"> Tijdens de Verspillingsvrije Week hebben we klanten via allerlei Jumbo kanalen geïnspireerd om te koken met restjes en geïnformeerd over het slim thuis bewaren van producten.

Verpakkingen en afval

Bij Jumbo zorgen we ervoor dat de milieu-impact van verpakkingen zo laag mogelijk is en dat ons afval zoveel mogelijk weer opnieuw als grondstof te gebruiken is.

Verpakkingen hebben in veel gevallen een belangrijke functie, bijvoorbeeld om de kwaliteit van producten te behouden en verspilling tegen te gaan. We geven de voorkeur aan duurzame materiaalsoorten, maar de meningen over duurzaam verpakken lopen nogal uiteen. Een ding is zeker: we moeten toe naar minder verpakkingsafval.

Hoe we te werk gaan	Resultaten
Slimmer verpakken	<ul style="list-style-type: none"> Minder, beter en meer dan verpakken. We hebben verschillende stappen gezet om minder verpakkingsmateriaal te gebruiken, verpakkingen recyclebaar te maken en meer gerecycled materiaal te gebruiken. Een paar voorbeelden: In 2020 is het gewicht van onze herbruikbare shoppers met ruim 15% verminderd. Hierdoor besparen we 50.000 kg plastic per jaar. Bovendien passen er nu meer tassen in één doos, waardoor we ook minder karton gebruiken en zo 10.000 kg per jaar besparen.

Hoe we te werk gaan

Resultaten

	<ul style="list-style-type: none">• De verpakkingen van de nieuwe Lekker Veggie lijn zijn verbeterd: de trays zijn 100% recyclebaar en bestaan voor 100% uit gerecyclede PET flessen. Bovendien is de kartonnen sleeve bijna gehalveerd en is gecertificeerd met het FSC label.• Het verpakkingsmateriaal voor de trays van vleeswaren is verminderd vanwege een aangepaste dikte van de folie. De trays hebben nu afgeronde hoeken, waardoor 25% minder verpakkingsmateriaal nodig is. Dat bespaart bijna 65.000 kg materiaal per jaar.• De verpakking van flessen is omgezet van 4- naar 6-packs. Dit zorgt voor een besparing aan plastic van 15,5% of ruim 4.000 kg per jaar.• Onze bloemenemmers zijn dunner gemaakt.• De deksels bij zacht fruit en champignons zijn vervangen door top seals. Dat bespaart 55.500 kg plastic.
Vergroten kennis	<ul style="list-style-type: none">• In 2020 hebben we een reeks workshops over verpakkingen georganiseerd voor onze medewerkers.• Ook zijn we met tools gekomen om het verduurzamen van verpakkingen te bevorderen, zoals de verpakkingscheck en impacttabellen.
Samen innoveren	<ul style="list-style-type: none">• De Proteus display voor promoties in elke winkel wordt vaker ingezet en zorgt voor een reductie van 85% karton.
Afval verminderen	<ul style="list-style-type: none">• We zijn gestart met de voorbereidingen voor statiegeld op kleine PET-flesjes dat op 1 juli 2021 ingaat.• Elke winkel is voorzien van een kartonpers, waardoor we efficiënter afval tot één baal kunnen samenvoegen en zo minder CO₂ uitstoten tijdens het transport. We houden de foliestroom zo transparant en karton zo onbedrukt mogelijk, zodat het beter te recyclen is.• Versleten vrachtwagenbanden worden verwerkt tot zogeheten micro rubber powders, waarmee nieuwe banden worden gemaakt.• Door de samenwerking met PeelPioneers kunnen we het afval van citrusschillen in de Jumbo winkels hergebruiken. Zo hebben we in 2020 bijna 7 miljoen kg sinaasappelschillen apart ingezameld. Deze schillen worden verwerkt tot oliën die we gebruiken in het Jumbo Huismerk schoonmaakmiddel Van Schil tot Schoon.• In 2020 hebben we stappen gezet om al ons snijafval van onze bloembinderijen in te zetten als compost. Het afval wordt apart ingezameld en verwerkt tot nieuwe potgrond.• Van ons Over-De-Datum-productenafval wordt 80% omgezet in biogas.

Dilemma

We willen minder verpakkingen gebruiken die zijn gemaakt van fossiele materialen. Plastic dat in het milieu terecht komt, breekt niet af en richt daardoor schade aan. Slechts een klein percentage kan worden gerecycled. Papier is niet op voorhand een beter alternatief. De productie ervan kost veel energie en gaat vaak ten koste van landbouwgrond voor voedsel. Wel is papier goed te recyclen. Plastic is vaak een betere keuze voor producten die kwetsbaar zijn. Bovendien draagt het bij aan een langere houdbaarheid en helpt het zo verspillings tegen te gaan. Ook boodschappentassen van plastic hebben een langere levensduur dan hun papieren varianten, waardoor de milieupact uiteindelijk lager is. Voor zogenoemde on the go producten is een papieren verpakking weer gunstiger. Dit materiaal is goed afbreekbaar als het in het milieu terecht komt, in tegenstelling tot plastic.

Energie & Emissies

Bij Jumbo streven we ernaar om de gehele keten op een klimaatbewuste en toekomstbestendige wijze in te richten. We willen het energieverbruik en de emissies in onze winkels en distributiecentra en tijdens het transport zoveel mogelijk beperken.

Hoe we te werk gaan

Resultaten

Energieverbruik transport en logistiek

- Uitbreiding bezorging met elektrische bakwagens.
- Sinds 2020 werkt ook de koeling in de elektrische vrachtwagen op elektriciteit, waardoor de vrachtwagen nu volledig elektrisch is.
- Eind 2020 zijn 15 Euro 5 bezorgbussen vervangen door schonere Euro 6 exemplaren. Eind 2021 zijn alle Euro 5 bussen vervangen.
- Uitbreiding van het aantal lange zware voertuigen (LZV's) met 1.
- De CO₂-uitstoot van onze transportmiddelen is gedaald met 8% met name door kortere afstanden en door een hogere beladingsgraad.

Verduurzaming huisvesting

- Voor ons geautomatiseerde distributiecentrum in Nieuwegein hebben we het hoogst mogelijke BREEAM ontwerpcertificaat voor duurzaamheid ontvangen. Het pand is daarmee het meest duurzame pand in zijn soort ter wereld.
- Ook het EFC in Bleijswijk heeft de hoogst mogelijke BREEAM ontwerpcertificaat.
- Energiebesparende maatregelen die we inzetten zijn bijvoorbeeld ledverlichting, zuinigere koelinstallaties, natuurlijke koudemiddelen en monitoring van energieverbruik in de winkels.

Duurzame energie

- Inmiddels liggen er ruim 55.000 zonnepanelen op de daken van onze winkels en distributiecentra.
- De energie die we inkopen bestaat voor 20% uit Europese windenergie.
- Eind 2020 hadden 43 Jumbo locaties een warmtepomp.
- Het energieverbruik (MJ / M² VVO) was in 2020 (2.047) hoger dan in 2019 (2.038) wat grotendeels kan worden toegerekend aan een toename van elektriciteitsverbruik door ruimere openingstijden in de winkels. Het gasverbruik was 4% lager in 2020 doordat 2020 gemiddeld een warmer jaar was dan 2019.

4. Leuke werkgever

Diversiteit en inclusie

Bij Jumbo vinden we dat we van en voor iedereen zijn. Alle klanten en medewerkers moeten zich bij ons thuis voelen en zich kunnen herkennen in onze waarden.

Hoe we te werk gaan	Resultaten
Leidinggevend en ondersteunen een gelijkwaardige cultuur	<ul style="list-style-type: none"> In 2020 is verder vormgegeven aan de dialoog over diversiteit en inclusie. Dit is breed in de organisatie besproken om de bewustwording te vergroten op het onderwerp. Zowel in Raad van Bestuur, Directie als senior management is de intentie om echt van en voor iedereen te zijn bekrachtigd.
Aantrekkelijk voor alle talenten	<ul style="list-style-type: none"> We werken samen met statushouders in onze distributiecentra en winkels (DC Veghel en winkelcluster Utrecht). We werken samen met ouderen (65+) in onze winkels in de omgeving Amsterdam. Inzet van ruim 200 participanten in onze winkels en distributiecentra. Het aantal medewerkers in vaste dienst is gestegen (+8%), terwijl het aantal hulpkrachten is gedaald; veel medewerkers in filialen zijn vaste kracht geworden. Dit komt deels door aanpassingen als gevolg van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB).
Samenwerken op basis van gelijkwaardigheid	<ul style="list-style-type: none"> Eind 2020 bestond 30% van het seniormanagement bij Jumbo uit vrouwen. De Raad van Bestuur telt één vrouwelijk lid (25%). De Raad van Commissarissen is van samenstelling veranderd en telt nu één vrouwelijk lid (20%).
Klanten en medewerkers herkennen zich in onze communicatie-uitingen	<ul style="list-style-type: none"> In 2020 hebben we de uitgangspunten van onze communicatie-uitingen onder de loep genomen. Op basis van de uitkomsten hebben we het beleid zodanig aangepast dat we meer diversiteit uitstralen.

5. Ondernemen in de samenleving

Lokale betrokkenheid

Voor ons bij Jumbo is het vanzelfsprekend dat al onze winkels betrokken zijn bij wat er lokaal speelt. We dragen graag bij aan het prettiger maken van de buurten waarin we actief zijn.

Hoe we te werk gaan	Resultaten
Basis op orde	<ul style="list-style-type: none">Bijna 200 winkels hebben meegedaan aan de World Cleanup Day en zo de directe omgeving een opruimbeurt gegeven.
Iedere dag betrokken	<ul style="list-style-type: none">Bij stadsleveringen in bijvoorbeeld Amsterdam worden elektrische bezorgwagens gebruikt om voor de buurt geen overlast te geven middels geluid of geur.
Steunen van passende initiatieven	<p>Eenzaamheid</p> <ul style="list-style-type: none">Als aanjager van de Nationale Coalitie tegen Eenzaamheid dragen we ons steentje bij aan de strijd tegen eenzaamheid. Tijdens de Week tegen Eenzaamheid hebben we Klets pakketten geïntroduceerd. Daarmee zijn lekkere maaltijden te maken voor iemand die wel een kletspraatje kan gebruiken.In de Week tegen Eenzaamheid hebben we voor onze winkels een handboek beschikbaar gesteld met tips om eenzaamheid te signaleren en aan te pakken. Ook leggen we uit hoe winkels in contact kunnen komen met lokale coalities die strijden tegen eenzaamheid.Jumbo heeft in 2019 de Klets kassa in het leven geroepen, bedoeld om een extra contactmoment te creëren. In 2020 hebben we het aantal Klets kassa's uitgebreid naar ca. 10 stuks. We verwachten dat dit aantal verder stijgt als de coronapandemie bedwongen is. <p>Inspelen op lokale behoefte van de omgeving</p> <ul style="list-style-type: none">Winkels steunen lokale sportclubs, goede doelen en evenementen. De initiatieven strekken zich uit van statiegeldacties tot kledingcontainers bij winkels.In 2020 hebben we ook lokale spaaracties opgezet, bedoeld om samen met klanten te sparen voor scholen en sportverenigingen in heel Nederland.Ook in tijden van corona zetten onze winkels zich extra in voor de buurt. Zo waren er bij verschillende Jumbo winkels tegoedbonnen te koop om lokale ondernemers te steunen tijdens de noodgedwongen sluiting. Klanten konden voor € 5,50 een bon met een tegoed van € 10 aanschaffen om bij een ondernemer naar keuze te besteden na de heropening. Om de zorgmedewerkers van het Jeroen Bosch Ziekenhuis in 's Hertogenbosch te steunen, werden speciale boodschappenpakketten bedacht. Twee keer per dag konden zij de boodschappen afhalen bij een mobiel Pick Up Point. De pakketten bevatten producten voor drie maaltijden per dag gedurende twee tot drie dagen voor twee personen. <p>Voedselbanken</p> <ul style="list-style-type: none">Vanwege het annuleren van het jaarlijkse Koningsontbijt hebben we onze bijdrage aan dit evenement gedoneerd aan de Voedselbank. Het gaat om honderdduizenden producten en een cadeautje voor de circa 12.000 vrijwilligers.We hebben de campagne Stay safe en geef van de Voedselbank ondersteund met een eigen statiegeldactie.

Waardecreatiemodel

In ons waardecreatiemodel staat beschreven hoe we het verschil maken; het waardeketenmodel (figuur op pagina 50) laat zien waar dit gebeurt. Het waardecreatiemodel maakt verder inzichtelijk welke vormen van sociaal, economisch en milieugerelateerd kapitaal we benutten, hoe we daar waarde aan toevoegen en wat dat de maatschappij oplevert. Het model is opgebouwd aan de hand van onze materialiteitsmatrix, strategie en duurzaamheidsthema's en houdt rekening met de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties.

Input

Wij onderscheiden vijf soorten kapitalen waarop wij waarde creëren, namelijk:

- **Geproduceerd kapitaal** – Met alle bedrijfsonderdelen, van Supply Chain tot Formule, zorgen we ervoor dat onze klanten de Jumbo formule optimaal beleven.
- **Natuurlijk kapitaal** – We investeren in een assortiment dat lekker, gezond en van goede kwaliteit is en bij de bedrijfsvoering letten we op de impact van ons handelen op mens, dier en milieu.
- **Menselijk en intellectueel kapitaal** – We investeren met opleidingen en trainingen in medewerkers en bieden een goede werkomgeving met marktconforme arbeidsvoorwaarden.
- **Sociaal en relationeel kapitaal** – We werken aan een efficiënte en verantwoorde besturing van de Jumbo organisatie en zijn in open dialoog met onze stakeholders.
- **Financieel kapitaal** – We zorgen voor de continuïteit van Jumbo.

Business Model

Bij alles wat we doen, staat de klant op 1. Het vertrekpunt is dat boodschappen doen leuk moet zijn voor onze klanten. De 7 Zekerheden vormen daarvoor de basis. Aan de hand van onze meerjarenstrategie in combinatie met onze duurzaamheidsthema's voegen we waarde toe voor onze stakeholders. De strategie is bepalend voor hoe we werken en welke keuzes we maken. Uiteraard staat het efficiënt en verantwoord besturen van Jumbo daarbij voorop en houden we rekening met mogelijke risico's.

Output en impact

Het in 2020 behaalde resultaat is bij 'output en impact' gekoppeld aan de vijf kapitalen waarop wij waarde creëren. Wij realiseren ons dat de impact van ons werk op de stakeholders verder gaat dan de cijfers alleen. Daarom geven we in het hoofdstuk Duurzame boodschap hier een extra toelichting op.

Sustainable Development Goals

Met onze activiteiten leveren wij een actieve bijdrage aan de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties. Dit zijn de werelddoelen voor duurzame ontwikkeling waaraan Nederland zich heeft geëngageerd. Bij Jumbo nemen we verantwoordelijkheid voor de volgende ontwikkelingsdoelen:

- **Gezondheid en welzijn (SDG3)**: verzeker een goede gezondheid en promoot welvaart voor alle leeftijden.
- **Waardig werk en economische groei (SDG 8)**: bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen.
- **Duurzame consumptie en productie (SDG12)**: verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen.

WAARDECREATIEMODEL

INPUT

NATUURLIJK KAPITAAL

- Grondstoffen en ingrediënten

SOCIAAL EN RELATIONEEL KAPITAAL

- Stakeholders en samenwerkingsverbanden

FINANCIËEL KAPITAAL

- Vermogen

MENSELIJK KAPITAAL EN INTELLECTUEEL KAPITAAL

- Medewerkers

GEPRODUCEERD KAPITAAL

- Winkels
- Distributiecentra
- EFC's
- Hub's
- Transport
- Hoofdkantoor
- Jumbo Huismerk

BUSINESSMODEL

MISSIE

DE leukste BOODSCHAP

STRATEGIE

VAN FOOD RETAIL NAAR FOOD EXPERIENCE

STRATEGISCHE SPEERPUNTEN

VERSTERKEN VAN DE JUMBO FORMULE

Propositie

SERVICE VOOR DE TOEKOMST

Service

DE KLANT OP 1

ALTIJD EN OVERAL

Portfolio

WERKEN AAN EEN ONDERNEMENDE ORGANISATIE

Operational Excellence
Organisatie
EDLC

CORPORATE GOVERNANCE

RISICO-MANAGEMENT

DUURZAME BOODSCHAP

Gezonder eten en leven

Producten met zorg voor mens, dier en milieu

Leuke werkgever

Verminderen milieu-impact

Ondernemen in de samenleving

OUTPUT EN IMPACT

NATUURLIJK KAPITAAL

- **Gezonde producten:** 45% gezonde producten in huiskassortiment
- **Dierenwelzijn:** 88% huiskassortiment met dierenwelzijnskeurmerk
- **Duurzame keten:** 95% huiskassortiment met duurzaam keurmerk
- **Energie en emissies:** 253,6 CO₂-footprint (ton/jaar)
- **Voedselverspilling:** 1,57 (t) weggegooid voedsel per omzet voedsel (mln euro)
- **Verpakkingen en afval:** 0-meting in 2021 voor verpakkingen en 0,102 gewicht afval (ton / m² VVO)

SOCIAAL EN RELATIONEEL KAPITAAL

- **Arbeidsomstandigheden keten:** 99% leveranciers gecertificeerd voor een sociaal keurmerk/certificering in hoog risicolanden
- **Klanttevredenheid:** score NPS
- **Lokale betrokkenheid:** 44% klanttevredenheid op lokale betrokkenheid
- **Gezonde levensstijl:** 50.279 downloads van Jumbo Foodcoach-app

MENSELIJK EN INTELLECTUEEL KAPITAAL

- **Arbeidsvoorwaarden en werkomgeving:** score ENPS 41%
- **Diversiteit en inclusie:** 47% man, 53% vrouw

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

FINANCIËEL KAPITAAL

- **Prijs-kwaliteit verhouding:** 69% van de primaire en secundaire klanten vindt dat Jumbo een goede prijs-kwaliteit verhouding heeft
- **Consumentenomzet:** €9,73 miljard
- **Genormaliseerde ebitda:** 751
- **Marktaandeel:** 21,5%

GEPRODUCEERD KAPITAAL

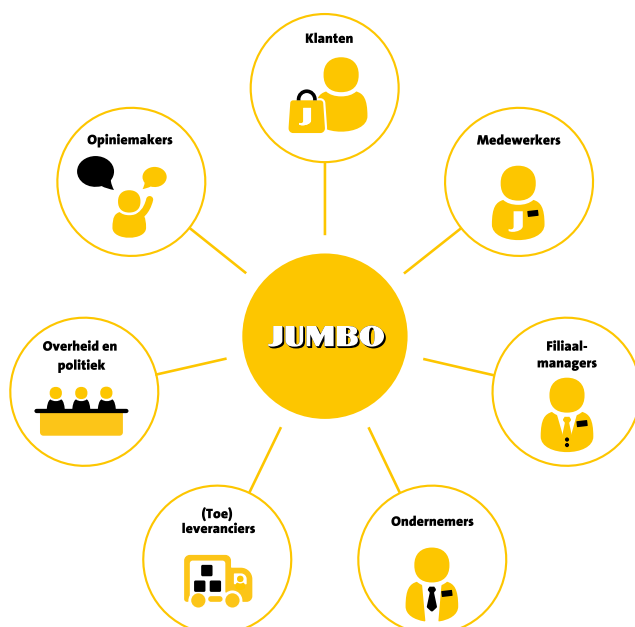
- 679 winkels
- 7 distributiecentra
- 2 EFC's
- 6 hub's
- 9000 huiskassortimentproducten

Stakeholders

We hechten veel waarde aan een open dialoog met al onze stakeholders. Door goed te luisteren naar wat er speelt in onze naaste omgeving kunnen we veel leren. Gedeelde inzichten en kennis stellen ons in staat om beter in te spelen op verschillende ontwikkelingen in de maatschappij.

Bij Jumbo hebben we zeven groepen stakeholders gedefinieerd, te weten:

Stakeholdergroep	Beschrijving
Jumbo klanten	Jumbo is om de klant heen gebouwd. Onze klanten vormen een representatieve afspiegeling van de Nederlandse bevolking.
Jumbo medewerkers	Onze medewerkers zijn cruciaal voor het op een excellente wijze uitvoeren van de Jumbo formule. Deze groep omvat medewerkers met een vast of tijdelijk dienstverband bij Jumbo (inclusief ingehuurd medewerkers).
Jumbo filiaalmanagers	Filiaalmanagers van Jumbo zijn verantwoordelijk voor de exploitatie van Jumbo vestigingen
Jumbo ondernemers	Jumbo is de grootste franchiseorganisatie van Nederland. De franchisenemers van Jumbo zijn verantwoordelijk voor de exploitatie van de eigen Jumbo franchisewinkel(s) en aangesloten bij de Ondernemersvereniging Jumbo.
Leveranciers	Jumbo werkt intensief samen met haar leveranciers en streeft hierbij naar een strategisch partnerschap voor de langere termijn. Hoewel we bij Jumbo niet rechtstreeks zakendoen met agrarische toeleveranciers, zoals telers of veehouders, zijn we ons bewust van onze rol in de keten. In deze groep gaat het om leveranciers van Jumbo, zowel huismerkproducenten als merkfabrikanten.
Overheid en politiek	Jumbo heeft regelmatig contact met vertegenwoordigers van overheid en politiek. Het gaat hier vooral om relevante stakeholders in de politiek-bestuurlijke arena met invloed op ons beleid rondom de materiële thema's, inclusief toezichhouders.
Opiniemakers en maatschappelijke organisaties	Jumbo heeft regelmatig contact met relevante retail experts, maatschappelijke organisaties, NGO's, kennisinstituten, brancheorganisaties etc. Deze contacten richten zich op het afstemmen van ambities voor de langere termijn en vinden onder meer plaats op directieniveau.

In dialoog met onze stakeholders

De contacten met onze stakeholders zijn altijd op basis van een open dialoog. We benutten verschillende gelegenheden, middelen en platforms om deze contacten goed te onderhouden. Jumbo is actief in diverse samenwerkingsverbanden en Publiek-Private Samenwerkingen (PPS). In de bijlage is een overzicht opgenomen.

Stakeholdergroep	Gespreksonderwerpen	Dialoog
Jumbo klanten	Prijs-kwaliteitverhouding, lokale betrokkenheid, gezonde levensstijl	Jaarlijks klanttevredenheidsonderzoek, contacten in de winkels, continu onderzoek via o.a. klantenpanels, Jumbo Service Centrum, sociale media
Jumbo medewerkers	Arbeidsvoorwaarden en werkomgeving binnen de organisatie, diversiteit en inclusie	Periodiek medewerkertevredenheidsonderzoek, medezeggenschap (Centrale Ondernemingsraad, OR hoofdkantoor, OR filialen, OR supply chain, OR La Place), vakbonden
Jumbo filiaalmanagers	Voedselverspilling, verpakkingen en afval, energie en emissies, lokale betrokkenheid, gezonde levensstijl, arbeidsvoorwaarden en werkomgeving binnen de organisatie, diversiteit en inclusie	Medewerkers, en daarnaast diverse bestuurs-, werk- en klankbordgroepen
Jumbo ondernemers	Voedselverspilling, verpakkingen en afval, energie en emissies, lokale betrokkenheid, gezonde levensstijl, arbeidsvoorwaarden en werkomgeving binnen de organisatie, diversiteit en inclusie	Ondernemersvereniging Jumbo, diverse bestuurs-, werk- en klankbordgroepen
Leveranciers	Duurzame keten, dierenwelzijn, arbeidsomstandigheden in de keten, verpakkingen en afval, voedselverspilling,	(Leveranciers)bezoeken, een-op-een gesprekken, jaarlijkse leveranciersdag(en)
Overheid en politiek	Voedselverspilling, verpakkingen en afval, gezonde producten, arbeidsomstandigheden in de keten, lokale betrokkenheid, duurzame keten, gezonde levensstijl, prijs-kwaliteitverhouding, arbeidsvoorwaarden en werkomgeving binnen de organisatie, dierenwelzijn, energie en emissies, diversiteit en inclusie	Gemeenten, provincie Noord-Brabant en andere provincies, ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS), ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W), ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), bedrijfsbezoeken Kamerleden aan Jumbo winkels
Opiniemakers en maatschappelijke organisaties	Voedselverspilling, verpakkingen en afval, gezonde producten, arbeidsomstandigheden in de keten, lokale betrokkenheid, duurzame keten, gezonde levensstijl, prijs-kwaliteitverhouding, arbeidsvoorwaarden en werkomgeving binnen de organisatie, dierenwelzijn, energie en emissies, diversiteit en inclusie	Overleg met belangen- en maatschappelijke organisaties zoals CBL, STV, MVO NL, Wakker Dier, het Wereld Natuur Fonds, de Dierenbescherming, het Voedingscentrum, Milieudefensie, Missing Chapter Foundation, Oxfam Novib, Foodwatch, Max Havelaar, UTZ Certified, Rainforest Alliance, Solidaridad, RSPO, RTRS, het Kennisinstituut Duurzaam Verpakken, WeCycle, Fairfood International, Greenpeace, World Animal Protection, Natuur en Milieu, HIVOS, MSC, ASC, ZLTO, Eyes on Animals, Urgenda, Fair Food, Hivos, Nationaal Actieplan Groente en Fruit, Consumentenbond, Unicef, Nationale Coalitie tegen Eenzaamheid en JOGG Samenwerking met opleidingsinstellingen, zoals HAS Hogeschool, de Haagse Hogeschool, Erasmus Universiteit Rotterdam, Wageningen University & Research Kennissuitwisseling met o.a. retail experts en financiers

La PLACE
Originale
MILK ESSENCE
KROEGING EN
VOL VAN SMAAK
Espresso
DONKER ESSENCE
PIETILIC EN
VOL VAN SMAAK
Cappuccino
DONKER ESSENCE
KRACHTIG EN
INTENS VAN SMAAK
EXCLUSIEF
BIJ JUMBO
VERKRIJGBAAR

**JUMBO
food
markt**

**JUMBO
food
markt**

JUMBO

Risicomangement

Ons succes is in sterke mate gebaseerd op onze missie en visie, de kwaliteit van onze medewerkers en ondernemers, en de kracht om samen kansen te signaleren en te benutten. We realiseren ons dat we bij onze werkzaamheden te maken kunnen krijgen met risico's. Om succesvol uitvoering te geven aan onze strategie is risicomangement daarom een geïntegreerd onderdeel van de bedrijfsvoering.

Organisatie en risicobeheersing

Het tijdig onderkennen van en op een juiste wijze inspelen op mogelijke risico's is belangrijk voor het realiseren van onze strategische doelstellingen. Van effectief risicomangement kan alleen sprake zijn als er volop ruimte is voor een actieve en open dialoog met al onze stakeholders, met gelegenheid om de belangrijkste risico's te benoemen en te wegen. De mate waarin we bereid zijn risico te nemen, is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur en Directie. Voor het monitoren van bestaande en opkomende risicogebieden vindt ondersteuning plaats door een cross-functioneel Risk Management team. In deze lijn is ook de verantwoordelijkheid belegd voor het omgaan met risico's en het vormgeven van passende maatregelen. Deze maatregelen zijn geïntegreerd in de strategie, procedures en controles, waaronder de planning & control cyclus en de bedrijfsvergelijkingen op winkelniveau en tussen distributiecentra.

De controleomgeving omvat het gedrag, de bedrijfscultuur en de deskundigheid van de medewerkers ten aanzien van (risico)beheersing, administratieve organisatie en een adequaat functionerend Internal Control Framework (ICF). Onze medewerkers denken na over zowel kansen als risico's die verbonden zijn aan het realiseren van onze strategische doelstellingen en ambities. Die manier van denken is onderdeel van ons Jumbo DNA en vormt samen met Jumbo's gedragscode 'Code Geel' een belangrijk vertrekpunt om de juiste keuzes en (risico)afwegingen met elkaar te maken. De Raad van Bestuur en Directie stellen hoge eisen aan deze controleomgeving en aan de waarden die Jumbo als familiebedrijf belangrijk vindt. Zij leggen op vaste momenten daarover verantwoording af aan de Raad van Commissarissen en het Audit Committee.

De Internal Audit functie (IAF) monitort het proces van strategische risicobeheersing en voert onder meer audit- en advieswerkzaamheden uit op de operationele processen om te toetsen of de processen beheerst worden. Het ICF is door het gebruik van preventieve en geautomatiseerde controles verder geoptimaliseerd. Ook wordt het zogeheten Three Lines of Defense model verder uitgerold, waarbij de verantwoordelijkheid steeds duidelijker wordt belegd bij afdelingen met operationele taken. Controlling vult hier de rol van de tweede lijn in en IAF monitort en beoordeelt het stelsel als derde lijn. IAF rapporteert de uitkomsten aan de verantwoordelijke Directieleden, de Raad van Bestuur, de Raad van Commissarissen en het Audit Committee.

Jumbo is bereid om verantwoorde ondernemersrisico's te nemen voor het realiseren van haar strategische doelstellingen, waarbij de belangen van stakeholders continu centraal staan. Jumbo vermijdt echter risico's die gerelateerd zijn aan wet- en regelgeving, veiligheid van klanten en medewerkers, bedrijfscontinuïteit, productveiligheid, en kwaliteit en reputatie.

Belangrijkste risicogebieden

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste strategische, operationele en financiële risico's, alsmede de risico's op het gebied van wet- en regelgeving. Op alle terreinen zijn voorzieningen en maatregelen getroffen, die de mogelijk nadelige effecten van deze risico's beperken.

Strategische risico's

Risico	Omschrijving en/of mogelijke gevolgen	Maatregelen
Concurrentie	De (online) concurrentie uit binnen- en buitenland en andere sectoren neemt toe en kan mogelijk een impact hebben op omzet en marktaandeel	<ul style="list-style-type: none">• Identificeren van marktkansen en ontwikkelingen• NPS score is onderdeel van de doelstellingen en wordt periodiek besproken in de vergaderingen van RvB en Directie• Investeren in diverse onderscheidende (online) formats
Reputatie	Mogelijke incidenten of wijzigingen in de publieke opinie kunnen ernstige gevolgen hebben voor onze reputatie of marktpositie	<ul style="list-style-type: none">• Cultuur en gedrag: Jumbo DNA• De 'Code Geel' Gedragscode van Jumbo / uniforme interne richtlijnen• Score reputatieonderzoek
MVO	Jumbo voldoet niet aan de veranderende wensen van stakeholders op het gebied van duurzaamheid	<ul style="list-style-type: none">• Score reputatieonderzoek, score JIM
Digitalisering en technologie	Bedrijfsmodellen en processen kunnen mogelijk worden ingehaald door geavanceerde technologische ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none">• Versnellen van en investeren in digitale strategie en technologie• Focus op verbeterde digitale klantervaring
Innovatie en veranderende klantbehoeften	Het tempo van innovaties ligt hoog en kan mogelijk leiden tot een beperkt vermogen om te vernieuwen en/of tijdig te reageren op veranderende behoeften van de klant	<ul style="list-style-type: none">• Identificeren van klantbehoeften en trends• Focus op en investering in innovatie en trends, vooral op het gebied van Assortiment, Technologie en Service

Operationele risico's

Risico	Omschrijving en/of mogelijke gevolgen	Maatregelen
Verstoring toeleveringsketen	De kans op (natuur)rampen, pandemieën en door de mens veroorzaakte risico's blijft bestaan en kan tot een nadelig effect op de continuïteit van bedrijfsprocessen leiden	<ul style="list-style-type: none"> • Beperken van impact door onvoorziene verstoringen • Continuïteitsplan Distributiecentra
Krapte op de arbeidsmarkt en duurzame inzetbaarheid	Dit kan mogelijk tot voelbare tekorten leiden in met name distributie en transport	<ul style="list-style-type: none"> • Focus en aandacht voor werkomgeving, leeftijdsopbouw van de medewerkers en arbeidsvoorwaarden • Investeren in geautomatiseerde distributie
Productveiligheid en kwaliteit	Het niet kunnen waarborgen van de productveiligheid of een wijziging in de kwaliteitsperceptie kan ernstige gevolgen hebben voor onze reputatie en marktpositie	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van externe toetsing door IFS (International Food Standard) in winkels en distributiecentra • Kwaliteitsvoorwaarden en controles/audits op hygiëne • Training en opleiding, en monitoring op KPI's in het recall process • Leveranciersmanagement Jumbo Huismerk d.m.v. smaak- en kwaliteitstesten en root cause analyse bij consumentenrecalls
Veiligheid klanten en medewerkers	Door onveilige winkels blijven klanten weg en zijn (potentiële) medewerkers niet meer bereid om voor Jumbo te werken	<ul style="list-style-type: none"> • Investeren in preventie (zichtbare en onzichtbare beveiliging) • Inzetten op detectieve maatregelen van winkels, distributiecentra, EFC's, restaurants en hoofdkantoor • Meetbaar maken van veiligheidsbeleving van klanten en medewerkers • Samenwerking met instanties zoals Detailhandel Nederland, CBL, Retail Security Groep en aansluiting bij het FAD (Landelijke waarschuwingsregister Fraude Aanpak Detailhandel)
Informatiebeveiliging	Informatiestromen zijn mogelijk onvoldoende beveiligd waardoor verlies van data kan optreden met schade voor betrokkenen en daarmee de reputatie van Jumbo	<ul style="list-style-type: none"> • Investeren in preventieve en detectieve maatregelen (techniek, processen en bewustwording) • Focus en aandacht op (mogelijke) hacks, datalekken en kritische veiligheidsincidenten • Opleiden en trainen van medewerkers m.b.t. cyberrisicopreventie

Financiële risico's

Risico	Omschrijving en/of mogelijke gevolgen	Maatregelen
Kredietrisico	Afnemers zijn mogelijk niet in staat om te voldoen aan de voorwaarden die zijn gesteld op de verstrekte financieringen en zekerheden	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke monitoring op de incasseerbaarheid van de uitstaande vorderingen bij afnemers • Verlangen van zekerheden als hypothecaire inschrijvingen van onroerende zaken, bankgaranties, verpanding van activa, etc. bij het verstrekken van financieringen
Renterisico	Er wordt mogelijk risico gelopen op de markttrent-ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoren van renterisico • Afdekken van renterisico door derivaten
Liquiditeitsrisico	Er wordt mogelijk niet voldaan aan actuele en toekomstige (potentiële) verplichtingen	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke monitoring of wordt voldaan aan de gecommitteerde kredietfaciliteit
Fraude en loss prevention	Mogelijke fraude en/of diefstal van geld en goederen in winkels, restaurants, EFC's, distributiecentra en hoofdkantoor	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke beoordeling van de geld-goederenbeweging • Dagelijkse analyse van kassatransacties • Samenwerking met instanties als Detailhandel Nederland, CBL, Retail Security Groep en aansluiting bij het FAD (Landelijke waarschuwingsregister Fraude Aanpak Detailhandel) • Investeren in beveiligen van producten

Risico's op het gebied van wet en regelgeving en compliance

Risico	Omschrijving en/of mogelijke gevolgen	Maatregelen
Voldoen aan veranderende en toenemende wet- en regelgeving	Het niet of niet tijdig voldoen aan wet- en regelgeving kan leiden tot een negatieve (materiële en financiële) impact op de rechtspositie en reputatie van Jumbo	<ul style="list-style-type: none"> • De 'Code Geel' Gedragscode van Jumbo / uniforme interne richtlijnen • Monitoren en trainen op het gebied van wet- en regelgeving
Voldoen aan wetgeving omtrent verslaggeving	De interne en externe (financiële) verslaggeving voldoet niet aan wetgeving	<ul style="list-style-type: none"> • Ervoor zorgen dat de verantwoording naar externe belanghebbenden, bijvoorbeeld in de vorm van bankenrapportages en de geconsolideerde jaarrekening, voldoet aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van verslaggeving (BW2 Titel 9 en IFRS)
Geschillen- en Meldregeling (in de opstartfase van Speak Up)	Een gezonde ethics & compliance cultuur, zodat incidenten en structurele issues met een mogelijke negatieve impact op de reputatie van Jumbo vroegtijdig kunnen worden gesignaleerd en geadresseerd	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring Speak Up meldingen en opvolging daarvan

Compliance

Risico's op het gebied van compliance zijn de risico's die voortvloeien uit het niet (tijdig) voldoen aan wet- en regelgeving, interne richtlijnen en procedures die een directe invloed kunnen hebben op onze reputatie, rechtspositie en/of bedrijfsprocessen.

Code Geel: de gedragscode van Jumbo

In 2017 is de Jumbo gedragscode 'Code Geel' geïntroduceerd. Het bewustzijn rondom Code Geel is uitgebreid naar de franchisenemers met wie we samenwerken, alsmede naar de uitzendbureaus. Code Geel weerspiegelt de manier waarop we als bedrijf in de maatschappij staan en helpt ons om de reputatie van Jumbo als organisatie en werkgever te versterken. Code Geel geeft niet alleen richtlijnen voor het voldoen aan de relevante wet- en regelgeving, maar bevat ook bepalingen omtrent integer handelen, respectvol samenwerken en de bescherming van bedrijfsmiddelen en -informatie. Van alle medewerkers op het hoofdkantoor, in de winkels en op de distributiecentra wordt verwacht dat zij Code Geel respecteren en naleven. De borging van compliance in alle onderdelen van de organisatie is onderdeel van de doelstellingen die de Raad van Bestuur en Directie hanteren. De voortdurende activatie van Code Geel is onder meer opgenomen in het ICF.

Jumbo Speak Up regeling

In 2020 is als onderdeel van Code Geel de Speak Up regeling van kracht geworden. Speak Up is een vernieuwd meldsysteem binnen Jumbo om een (mogelijke) overtreding van Code Geel of een andere (mogelijke) misstand te kunnen melden. Een effectief meldsysteem is essentieel voor een gezonde cultuur binnen een bedrijf. Jumbo hecht grote waarde aan integriteit en transparantie. Daarbij hoort een open en veilige werkomgeving waarin iedereen zich vrij moet voelen om zorgen te uiten of misstanden te melden. Op die manier kan Jumbo problemen tijdig en op de juiste manier aanpakken. Medewerkers kunnen een melding doen – indien gewenst anoniem – via verschillende kanalen:

- Leidinggevende of HR Business Partner
- Speak Up aanspreekpunt binnen de afdeling Legal
- Externe vertrouwenspersoon
- Speak Up service (telefonisch of online)

Klachten op het vlak van arbeidsverhoudingen (bijvoorbeeld over beoordelingen, arbeidsvoorwaarden, toepassing van de cao of AVR of soortgelijke aangelegenheden) vallen buiten het toepassingsbereik van de Speak Up regeling. Voor dergelijke klachten geldt de Geschillenregeling Arbeidsverhoudingen.

Risicomanagement & coronavirus

Vanwege de coronapandemie heeft in 2020 de crisisaanpak van Jumbo - binnen de context van risicomanagement - een cruciale rol gespeeld. Bij de eerste signalen dat het coronavirus ook daadwerkelijk impact zou hebben in Europa, heeft Jumbo een multidisciplinair crisisteam onder aansturing van de Raad van Bestuur ingezet. Dit team heeft zich in eerste instantie voornamelijk gericht op het voorkomen en mitigeren van de twee grootste risico's: de verstoring van de logistieke stroom goederen met als gevolg de verstoring van de voedselvoorziening in Nederland en het in gevaar komen van de veiligheid en gezondheid van medewerkers en klanten.

Tijdens het verloop van de crisis is de samenstelling en aanpak van het crisisteam aangepast om wendbaar en besluitvaardig te blijven. Toen er geen sprake meer was van een acute crisissituatie, is het crisisteam zich meer gaan richten op het inzetten en uitdenken van onder meer een gepast (commercieel) beleid, de positionering richting medewerkers en klanten, en maatregelen om de veiligheid te allen tijde te kunnen waarborgen. Hiertoe behoort ook de reputatie en positionering van Jumbo in een bredere maatschappelijke context. Centraal hierbij staat het uitgangspunt van Jumbo om de leukste boodschap te blijven uitdragen en goed in te spelen op de veranderende behoeften van de klant in de context van de coronacrisis.

Naast de constante focus op de toeleveringsketen en de veiligheid van medewerkers en klanten, is directe en heldere communicatie naar alle stakeholders en het creëren van verbinding de gele draad geweest in de Jumbo aanpak van deze crisis. Daarnaast is er ook continu intensief contact geweest met het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL) en haar leden om er samen voor te zorgen dat supermarkten zo goed en snel mogelijk aan alle veiligheidsmaatregelen konden voldoen om de cruciale rol die zij hebben in de voedselvoorziening in Nederland te kunnen blijven vervullen.

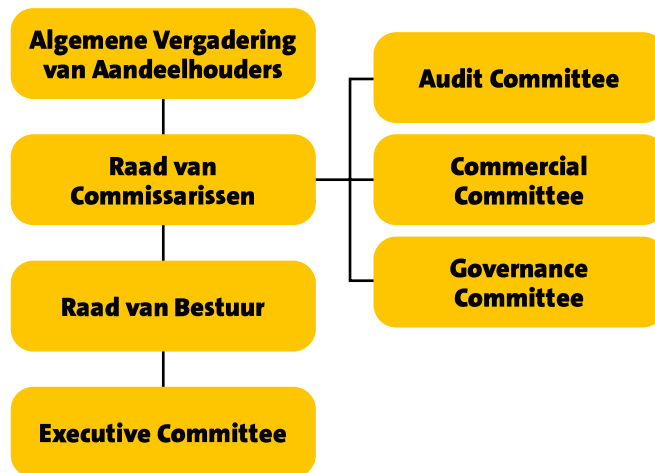
Corporate governance

Als familiebedrijf hecht Jumbo veel waarde aan het op transparante wijze besturen van de onderneming. We willen en moeten rekening houden met de belangen van veel verschillende stakeholders. Soms staan die op gespannen voet met elkaar en moeten we zorgvuldige afwegingen maken. Daarover, en over de wijze van bestuur, leggen we uitvoerig verantwoording af aan verschillende doelgroepen. Informatie over onze handelswijze delen we op Jumborapportage.com, Nieuws.Jumbo.com, Jumbo.com en via externe publicaties.

Goed bestuur

Als familiebedrijf kenmerkt Jumbo zich onder meer door een nauwe betrokkenheid van de grondleggers en eigenaren van het concern, de familie Van Eerd. Samen met de Raad van Bestuur en de Directie leiden de familieleden het bedrijf vanuit een langetermijnperspectief. Daarbij hanteren we zoveel mogelijk de Nederlandse Corporate Governance Code.

Structuur corporate governance

	Beschrijving	Overlegstructuur
Aandeelhouders	De aandelen van Jumbo zijn volledig in handen van de familie Van Eerd, en gelijkelijk verdeeld over Karel van Eerd en zijn kinderen Colette, Frits en Monique. In het familiestatoot zijn de onderlinge verhoudingen en afspraken vastgelegd. Deze zijn gericht op continuering van Jumbo als familiebedrijf. Het familiestatoot is sinds 2012 van kracht.	Algemene aandeelhoudersvergadering 1 keer per jaar en familieberaad 4 keer per jaar.
Raad van Commissarissen	Karel van Eerd is President-Commissaris. De andere commissarissen zijn Antony Burgmans, Piet Coelewijn, Wilco Jiskoot (contactpersoon Ondernemersvereniging Jumbo) en Jacqueline Hoogerbrugge. Alle commissarissen beschikken over ruime bestuurlijke ervaring. Bovendien is in de Raad van Commissarissen veel kennis aanwezig over foodretail, consumentenmarketing, supply chain management, e-commerce, digitalisering, financiering, fusies en overnames, en corporate governance	De Raad van Commissarissen kwam in het verslagjaar zesmaal in vergadering bijeen. Deze bijeenkomsten zijn op basis van een vooraf vastgesteld vergaderschema of vinden plaats als daar een speciale aanleiding voor is. De Raad van Commissarissen vergadert doorgaans in volledige bezetting. Van een frequente afwezigheid van een of meerdere leden is geen sprake geweest. De Raad van Commissarissen kwam in het verslagjaar ook afzonderlijk van de Raad van Bestuur bijeen.
Audit Committee	Het Audit Committee wordt gevormd door Wilco Jiskoot (voorzitter) en Jacqueline Hoogerbrugge.	Het Audit Committee kwam in het verslagjaar viermaal in vergadering bijeen. Het Audit Committee ondersteunt de Raad van Commissarissen op de gebieden financiële verslaggeving, verslaglegging, jaarrekening, financiering, fiscaliteit en het systeem van interne beheersing en risicomanagement.
Commercial Committee	Het Commercial Committee wordt gevormd door Karel van Eerd (voorzitter), Antony Burgmans en Piet Coelewijn.	Het Commercial Committee kwam in het verslagjaar tweemaal in vergadering bijeen. Het Commercial Committee ondersteunt de Raad van Commissarissen op het gebied van de commerciële strategie en de daartoe behorende deelgebieden.
Governance Committee	Het Governance Committee wordt gevormd door Karel van Eerd (voorzitter), Antony Burgmans en Wilco Jiskoot.	Het Governance Committee kwam in het verslagjaar eenmaal in vergadering bijeen. Het Governance Committee is in de tweede helft van 2020 gevormd en ondersteunt de Raad van de Commissarissen en de Aandeelhouders bij vraagstukken op het gebied van good governance, de relatie tussen aandeelhouders en de onderneming alsmede opvolgingskwesaties in de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur.
Raad van Bestuur	De Raad van Bestuur bestaat uit Frits van Eerd (CEO), Colette Cloosterman-van Eerd (CCO) en Ton van Veen (CFO). Per 6 januari 2020 is Cees van Vliet toegetreden tot de Raad van Bestuur in de functie van Chief Operating Officer (COO).	De Raad van Bestuur komt minimaal eenmaal per week bijeen en neemt besluiten over zowel de langetermijnstrategie als de dagelijkse uitvoering daarvan.
Secretaris van de vennootschap	Claire Saes is Secretaris van de vennootschap. Daarnaast is zij eindverantwoordelijk voor Corporate Affairs.	

Personalia

Raad van Commissarissen

C.J.M. van Eerd (82 jaar) President-Commissaris

De heer C.J.M. van Eerd bezit de Nederlandse nationaliteit. Het jaar van de eerste benoeming is 2009. De termijn van de benoeming loopt af in 2021.

Voormalige hoofdfunctie: CEO Jumbo Groep Holding B.V.

A. Burgmans (73 jaar)

De heer A. Burgmans bezit de Nederlandse nationaliteit. Het jaar van de eerste benoeming is 2009. De termijn van benoeming loopt af in 2024.

Voormalige hoofdfunctie: CEO Unilever.

Relevante nevenfunctie tot april 2018: voorzitter Raad van Commissarissen AkzoNobel; nevenfuncties tot april 2016: voorzitter Raad van Commissarissen TNT Express, non-executive Director BP plc.

P. Coelewij (60 jaar)

De heer P. Coelewij bezit de Nederlandse nationaliteit. Het jaar van de eerste benoeming is 2018. De termijn van benoeming loopt af in 2022.

Voormalige hoofdfunctie: CEO Wehkamp B.V.

Relevante nevenfuncties: Chairman of the Supervisory Board van PMM Public Mediamarkt, lid Raad van Commissarissen Royal FloraHolland en Raad van Commissarissen Interparking S.A.

Ir. J.C. Hoogerbrugge (57 jaar)

Mevrouw J.C. Hoogerbrugge bezit de Nederlandse nationaliteit. Het jaar van de eerste benoeming is 2020. De termijn van benoeming loopt af in 2024.

Voormalige hoofdfunctie: President Operations Cloetta.

Relevante nevenfuncties: lid Raad van Commissarissen bij de Zweedse ondernemingen Dometic en Swedish Match, het Nederlandse Broadview Holding en het Portugese BA Glass.

Drs. W.G. Jiskoot (70 jaar)

De heer W.G. Jiskoot bezit de Nederlandse nationaliteit. Het jaar van de eerste benoeming is 2009. De termijn van benoeming loopt af in 2021.

Voormalige hoofdfunctie: lid Raad van Bestuur ABN AMRO.

Relevante nevenfuncties: Chairman of the Board of Directors of Constellation Netherlands Holding B.V. en voorzitter Raad van Commissarissen HEMA.

Raad van Commissarissen

Karel van Eerd

Antony Burgmans

Piet Coelewij

Jacqueline Hoogerbrugge

Wilco Jiskoot

Raad van Bestuur

G.F.T. van Eerd (53 jaar), CEO

De heer G.F.T. van Eerd bezit de Nederlandse nationaliteit. Aandachtsgebied: eindverantwoordelijk voor Jumbo.

Relevante nevenactiviteiten: bestuurslid CBL, oprichter Frits-Starter.

Drs. A.L. van Veen (51 jaar), CFO

De heer A.L. van Veen bezit de Nederlandse nationaliteit. Aandachtsgebieden: Finance, Technology & Data, Corporate Affairs, Franchise & Real Estate, Human Resources, Internal Audit.

Relevante nevenactiviteiten: President-Commissaris Team Jumbo-Visma, lid Raad van Commissarissen PSV, lid Raad van Commissarissen Rituals Cosmetics, lid Raad van Advies Supermarkt Vastgoed.

Drs. C.M.P.W. Cloosterman-van Eerd (54 jaar), CCO

Mevrouw C.M.P.W. Cloosterman-van Eerd bezit de Nederlandse nationaliteit. Aandachtsgebieden: Marketing, Formule & Format, La Place.

Relevante nevenactiviteiten: bestuurslid Topsport Community, lid Bestuur en Raad van Commissarissen Thuiswinkel.org, aanjager NL2025, aanjager Nationale Coalitie tegen Eenzaamheid.

C.H. van Vliet (51 jaar), COO

De heer C.H. van Vliet bezit de Nederlandse nationaliteit. Aandachtsgebieden: Buying & Merchandising, Sales & Operations, Supply Chain, Jumbo België.

Directie Jumbo

Drs. R.M.J. Bertrand, Formule

O.M. de Boer, Buying & Merchandising

Drs. H.A.L. Boonstra, Human Resources

Drs. P.A. van Erp RA, Finance

Ir. T. Hehenkamp, Technology & Data

P. Isaac, Jumbo België

C.J.A. de Jong, Supply Chain

R. van Keulen, Marketing

C.A.M. Meijers, La Place a.i.

mr. C.P.W. Saes, Corporate Affairs

D.H. Snel, Franchise & Real Estate

mr. A.T.J. Willemse, Sales & Operations

Centrale Ondernemingsraad (COR)

Drs. R.T. Huitenga, Voorzitter

C.J.J.B. van Overveld, Vicevoorzitter

J. Blaak, Lid

C.I.M. Colin, Lid

J. Kamphuis, Lid

R. Koudijs, Lid

R.J.P.B. van de Laar, Lid

J.J.H. van Meer, Lid

S.F. van der Meer, Lid

G.J. Middelbos, Lid

M. de Rozario, Lid

H. van Vliet, Lid

M.C.P. Kortman, Ambtelijk Secretaris

Samenstelling en leeftijden zijn weergegeven per 3 januari 2021.

Raad van bestuur

Frits van Eerd

Ton van Veen

Colette Cloosterman-
van Eerd

Cees van Vliet

Directie Jumbo

Ralph Bertrand

Olaf de Boer

Alrik Boonstra

Peter van Erp

Tim Hehenkamp

Peter Isaac

Karel de Jong

Roy van Keulen

Chris Meijers a.i.

Claire Saes

Douwe Snel

Theo Willemse

Vooruitblik 2021

In het gedenkwaardige jaar 2020 hebben we ons met man en macht ingespannen om de essentiële functie van ons familiebedrijf na te leven. We erkennen dat we een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben, die het belang van extra omzet overstijgt. Ook in ons jubileumjaar 2021 zal dit besef de boventoon voeren. Daarnaast houden we onverminderd vast aan onze ambitie om steeds weer een extra stap te zetten voor onze klanten. We vinden dat boodschappen doen leuk moet zijn én blijven. Bij alle nieuwe initiatieven die we ontplooiën vragen we ons af hoe de klant er beter van wordt. Met deze inzet willen we ons honderdjarige bestaan kracht bijzetten en het omzetdoel van 10 miljard euro realiseren.

Geleidelijke normalisering

De coronapandemie heeft veel persoonlijk leed en maatschappelijke ontwrichting veroorzaakt. In vrijwel alle aspecten van onze bedrijfsvoering hebben we te maken met de gevolgen hiervan. We blijven hier met onze organisatie zo goed mogelijk op inspelen. We gaan ervan uit dat de extra maatregelen in 2021 nog enige tijd zullen voortduren. Hoewel het verdere beloop van de pandemie lastig te voorspellen is, rekenen we op een geleidelijke normalisering van het dagelijkse leven.

Winkelopeningen

In 2021 vervolgen we het ingeslagen pad van grootschalige winkelvernieuwingen waarmee we kunnen inspelen op de veranderende klantwensen. Nieuwe winkelopeningen zijn met name gepland op gewilde stadslocaties en in België. Voor zes locaties op NS stations ontwikkelen Jumbo en HEMA een gezamenlijk winkelconcept, waarvoor Jumbo het foodaanbod voor haar rekening neemt. Dit initiatief zal in de loop van 2021 zijn beslag krijgen. Inmiddels beschikt bijna de helft van de Jumbo winkels over een ruim gesorteerd schap met huishoudelijke artikelen van HEMA. We blijven dit aanbod ook uitbreiden naar onze overige winkels. De entree van Jumbo in 2019 op de Belgische markt werpt steeds meer vruchten af. Klanten omhelzen de Jumbo formule, met als gevolg dat de resultaten boven verwachting blijven. Voor 2021 gaan we uit van circa tien nieuw te openen supermarkten in België, waarmee het totaal de twintig nadert. Daarnaast houden we vast aan de verwachting dat in België op termijn ruimte is voor zo'n honderd Jumbo winkels.

Gezonde levensstijl

De veranderende consumptiepatronen als gevolg van de coronapandemie zijn goed merkbaar in onze winkels. De vraag naar gezond en lekker eten is sterk toegenomen, net zoals de belangstelling voor een actieve levensstijl. Ook stellen klanten steeds meer prijs op gemak en service. Bij Jumbo bereiden we ons al langer voor op deze verschuivingen, onder meer met een groeiend aanbod lekkere, gezonde en hoogwaardige producten en meer nadruk op versbereide maaltijden. De innovaties van ons eigen Jumbo Foodcollege zorgen voor een constante stroom productvernieuwingen. Hier gaan we in 2021 onverminderd mee door. Ook hebben we weer hoge verwachtingen van de prestaties die Team Jumbo-Visma in petto heeft. De successen van deze topsporters dragen ertoe bij dat klanten gestimuleerd worden tot een gezondere levensstijl. Als eerste gebruikers van de Jumbo Foodcoach app hebben zij het gemak ervaren van geoptimaliseerd voedingsadvies in relatie tot beweging en sport. Jumbo maakt dit innovatieve digitale hulpmiddel in 2021 breder beschikbaar voor amateursporters en andere geïnteresseerden.

Capaciteitsuitbreiding online

Als gevolg van de coronapandemie en de extra drukte die dat in onze winkels veroorzaakte, weken veel klanten uit naar Jumbo.com; zo maakten zij kennis met de voordelen van thuisbezorging. Dit bracht ook de noodzaak met zich mee om de onlinecapaciteit verder uit te breiden. Bij Jumbo beantwoorden we deze sterk toegenomen vraag met de opening in 2021 van maar liefst tien nieuwe bezorhubs. Begin 2021 openden we ons derde E-fulfilment Center (EFC) in Bleiswijk. Ook dit logistieke centrum voor de afhandeling van weborders draagt bij aan de benodigde extra capaciteit. Het pand in Bleiswijk heeft het hoogste BREEAM certificaat voor duurzaam bouwen ontvangen. Eerder wist ook het nieuwe gemechaniseerde Nationale Distributiecentrum (NDC) van Jumbo te Nieuwegein deze onderscheiding te bemachtigen. Het complex, dat sinds eind 2020 volledig operationeel is, ziet in 2021 een verdere uitbreiding tegemoet. Voor 2023 staat op hetzelfde terrein de opening gepland van een gemechaniseerd NDC voor een deel van de versproducten.

La Place

Onze foodserviceformule La Place bereidt zich met een reeks vernieuwingen en verbeteringen voor om sterker uit de coronacrisis te komen. Het nieuwe restaurantconcept 'All day good food fast' is gebouwd op snelle service en gemak, en een verrassend aanbod van lekker, gezond en vers eten in een zintuigprikkelende presentatie. Met de nieuwe samenwerkingspartner Vermaat Groep gaat La Place dit concept verder ontwikkelen. Horeca- en cateringspecialist Vermaat neemt ook de exploitatie van 44 reguliere La Place restaurants over. Jumbo blijft eigenaar van het La Place merk en zal zich in 2021 richten op de uitbreidingsplannen van de La Place Express gemaksformule en de introductie van nieuwe La Place producten in de Jumbo winkels.

Klaar voor de toekomst

Jumbo wil zo relevant mogelijk blijven voor haar klanten en zicht houden op de veranderingen in de wereld. Het adagium 'Licence to grow' vertaalt zich voor Jumbo in het werken aan een wendbare organisatie, investeren in nieuwe competenties en het aanwezige potentieel maximaal benutten. Deze taken liggen ten grondslag aan de aangepaste organisatiestructuur die per 7 september op het hoofdkantoor van Jumbo te Veghel van kracht is. De aanpassingen zijn tevens ingegeven door de noodzaak om adequaat in te spelen op de snelle groei die Jumbo doormaakt en het hoofd te bieden aan de toenemende complexiteit die deze groei met zich meebrengt. In 2021 vindt een verdere optimalisering plaats, met als oogmerk de gehele organisatie volledig in dienst te stellen van de klanten.

Belangen in balans

Verdere verduurzaming van de bedrijfsvoering en het assortiment zal ook in 2021 de agenda van Jumbo blijven bepalen. Het overkoepelende doel is het in balans brengen van de belangen voor mens, dier en milieu. Jumbo verwacht op een groot aantal terreinen vooruitgang te kunnen boeken. Te denken valt aan het verder verminderen van voedselverspilling, afval en verpakkingen, een ruimere beschikbaarheid van betaalbare gezonde producten, het stimuleren van een gezonde leefstijl, bevordering van eerlijke en duurzame voedselketens, goed werkgeverschap, en een plezierige en veilige werkplek. Stuk voor stuk zijn dit thema's waar zowel Jumbo als haar stakeholders waarde aan hechten. We blijven intensief in contact met uiteenlopende stakeholdergroepen, variërend van klanten en maatschappelijke organisaties tot medewerkers en leveranciers. Het delen van kennis en inzichten geldt daarbij als hoogste prioriteit.

Met vertrouwen

Jumbo ziet het jubileumjaar 2021 met vertrouwen tegemoet. We realiseren ons goed dat de coronapandemie ook dit jaar nog haar sporen zal nalaten. Samen met alle medewerkers, ondernemers, leveranciers en overige partners blijven we ons inzetten om binnen de huidige beperkingen onze ambitie om de leukste boodschap te bieden zoveel en zo goed mogelijk in praktijk te brengen.

Bericht van de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen stelt met genoegen vast dat Jumbo in 2020 haar belangrijkste strategische en financiële doelstellingen voor dit verslagjaar heeft gerealiseerd. De omstandigheden waaronder dit is bereikt waren uitzonderlijk. Kosten noch moeite zijn gespaard om de voedselvoorziening op peil te houden en de veiligheid voor klanten en medewerkers te waarborgen.

Jumbo Groep Holding als geheel is er goed in geslaagd de uitdagingen van de virusuitbraak het hoofd te bieden. De behaalde omzetstijging door de Jumbo winkels was fors. Foodserviceformule La Place werd daarentegen flink geraakt door de noodgedwongen sluiting van de horeca.

De onderneming heeft gedurende 2020 vastgehouden aan haar strategie. Wederom zijn stappen gezet om Jumbo te laten uitgroeien tot leidende omnichannel speler op de Nederlandse foodmarkt. De transitie van foodretail naar foodbeleving, in nauwe samenwerking met La Place, is onverminderd doorgegaan. Dat valt onder meer terug te zien in de assortimentsontwikkeling, voor een belangrijk deel aangezwengeld door innovaties afkomstig uit het Jumbo Foodcollege.

De groei van Jumbo komt gedeeltelijk op het conto van een uitgebreid en versterkt winkelbestand. Op de Nederlandse markt gaat het hier om het vernieuwen van een groot aantal winkels op basis van de nieuwste uitgangspunten van de Jumbo formule, alsmede om het openen van nieuwe winkels in de Randstad. Ondanks onvermijdelijke vertragingen als gevolg van de coronapandemie verloopt de uitbreiding met nieuwe locaties in België succesvol.

De afzet via de onlinekanalen van Jumbo heeft door de pandemie een hoge vlucht genomen. De noodzaak om de capaciteit verder uit te breiden wordt duidelijk gevoeld. Om de aanhoudende groei van online te faciliteren, is extra geïnvesteerd in logistiek, systemen en thuisbezorgopties.

Jumbo is zich sterk blijven focussen op haar relatie met de klant. Alles is erop gericht om de klant op 1 te zetten. Juist in deze tijden van corona moeten klanten op Jumbo kunnen blijven bouwen. Met de functionele uitbreiding en het landelijk beschikbaar maken van het Jumbo Extra's programma is ook de klantrelatie in het digitale domein versterkt.

La Place heeft de noodgedwongen sluiting door de virusuitbraak aangegrepen om sterker uit de coronacrisis te komen. De formule is met aanpassingen van het restaurantconcept gekomen die beter aansluiten bij de huidige tijd. Ook is onderzocht hoe strategische samenwerkingsverbanden de restaurants operationeel kunnen versterken.

Jumbo heeft in 2020 belangrijke vervolgstappen gezet op weg naar geïntegreerde rapportage. Daarmee geeft Jumbo een duidelijk signaal af dat zij duurzame bedrijfsvoering serieus neemt en zowel zakelijk als maatschappelijk waarde wil creëren voor de korte, middellange en lange termijn. De Raad van Commissarissen juicht deze strategie toe.

Jumbo zet stevig in op slimme organisatievormen, zodat het bedrijf wendbaar en slagvaardig blijft. De optimaliseringsslag, die plaatsvindt onder de projectnaam Licence to grow, moet er ook voor zorgen dat Jumbo gezond verder kan groeien. De vernieuwing van de topstructuur in 2020 zal hier in belangrijke mate aan bijdragen. Voorop staat dat Jumbo een ondernemende en klantgerichte onderneming blijft, met passie voor de klant en een scherp oog voor kostenbewustzijn.

Vergaderingen Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen kwam in het verslagjaar zesmaal in vergadering bijeen. Deze bijeenkomsten zijn op basis van een vooraf vastgesteld vergaderschema of vinden plaats als daar een bijzondere aanleiding voor is. De Raad van Commissarissen vergadert doorgaans in volledige bezetting. Van een frequente afwezigheid van een of meerdere leden is geen sprake geweest. De Raad van Commissarissen kwam in het verslagjaar ook afzonderlijk van de Raad van Bestuur bijeen.

In het verslagjaar 2020 stonden de volgende onderwerpen op de agenda: de gevolgen van de coronapandemie, de ontwikkeling van de foodretailmarkt in het algemeen, de implementatie van de bedrijfsstrategie zoals vastgelegd in het Strategisch Meerjarenplan en nader geconcretiseerd in het Jaarplan, initiatieven ten behoeve van de Jumbo formule en differentiatie, de marketingcampagnes, de periodieke bespreking van de resultaten, de financiering van de onderneming, risicobeheersings- en controlesystemen, integrated reporting, het besturingsmodel van Jumbo, en overige onderwerpen met betrekking tot de toezichthoudende functie van de Raad van Commissarissen.

In het bijzonder was er dit verslagjaar aandacht voor de commerciële samenwerking met HEMA, de opening van nieuwe Jumbo winkels in België, duurzaamheid, verdere mechanisatie van het logistieke netwerk, de Jumbo organisatie, de uitgangspunten van de Jumbo formule en de strategische plannen met betrekking tot La Place. Ook is het Jaarplan 2021 goedgekeurd, inclusief de begroting voor 2021.

De samenstelling van de Raad van Commissarissen is gedurende het verslagjaar gewijzigd door het aftreden van de heer Bruijnks per 15 april 2019. Ter vervanging is per 1 mei 2020 mevrouw J.(Jacqueline) Hoogerbrugge toegetreden. De nieuwe commissaris brengt veel internationale ervaring bij B2C-ondernemingen mee, met name op het vlak van supply chain, inkoop en kwaliteitssystemen. Als werknemerscommissaris onderhoudt zij ook de relaties met de medezeggenschap.

Audit Committee

In 2020 zijn onder meer de volgende onderwerpen in het Audit Committee besproken: de financiële resultaten van Jumbo en La Place, de jaarrekening, financiering en fiscaliteit, strategische projecten, compliance, supply chain management, het Jaarplan, het auditcharter, de managementletter en het accountantsverslag van de externe accountant en de kwartaalrapportages Internal Audit. Ook is er met de externe accountant gesproken zonder de aanwezigheid van de Raad van Bestuur.

Commercial Committee

In 2020 zijn onder meer de volgende onderwerpen in het Commercial Committee besproken: merkpositionering en marketingbeleid, de fanscore, formatdifferentiatie, assortimentsbeleid, marktpenetratie, omzetontwikkeling en prijsbeleid.

Governance Committee

Het Governance Committee is in de tweede helft van 2020 gevormd en heeft in het verslagjaar één keer vergaderd. Hierbij zijn onder meer de volgende onderwerpen besproken: doelstelling en mandaat van het Governance Committee, vergaderfrequentie, bijzondere aandachtspunten in de relatie aandeelhouders, onderneming en opvolgingskwesties van de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen.

Algemene Vergadering, jaarrekening, resultaatbestemming en decharge

De jaarrekening 2020 is voorzien van een accountantsverklaring van PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

De Raad van Commissarissen adviseert de Algemene Vergadering de jaarrekening 2020 vast te stellen en in overeenstemming met het voorstel van de Raad van Bestuur het resultaat over 2020 toe te voegen aan de overige reserves. Ook adviseert de Raad van Commissarissen de Algemene Vergadering decharge te verlenen aan de Raad van Bestuur voor het gevoerde beleid, alsmede decharge te verlenen aan de Raad van Commissarissen voor het gehouden toezicht.

De Raad van Commissarissen hecht eraan haar waardering te uiten voor de grote inspanningen die de Raad van Bestuur en alle medewerkers in het verslagjaar hebben geleverd, alsook voor de in dit jaar bereikte resultaten.

Veghel, 23 februari 2021

Raad van Commissarissen
Jumbo Groep Holding B.V.

Karel van Eerd
Antony Burgmans
Piet Coelewij
Jacqueline Hoogerbrugge
Wilco Jiskoot

Jaarrekening 2020

Geconsolideerde balans per 3 januari 2021

Voor winstbestemming, in € 1.000

ACTIVA	Noot	3 januari 2021	29 december 2019
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	1.693.292	1.630.479
Materiële vaste activa	2	489.703	477.943
Gebruiksrechten leasecontracten	3	2.567.938	2.514.108
Financiële vaste activa	4	63.188	68.034
Latente belastingvorderingen	5	3.050	1.908
		4.817.171	4.692.472
Flottende activa			
Voor verkoop aangehouden activa	6	28.736	17.939
Vorraden	7	198.568	179.243
Handelsdebiteuren en overige vorderingen	8	313.784	310.618
Vennootschapsbelasting	9	-	6.074
Liquide middelen	10	74.357	66.489
		615.445	580.363
TOTAAL ACTIVA		5.432.616	5.272.835

PASSIVA	Noot	3 januari 2021	29 december 2019
Groepsvermogen			
Geplaatst kapitaal	8		8
Algemene reserves		551.744	486.451
Onverdeeld resultaat		136.872	114.880
Totaal groepsvermogen	11	688.624	601.339
Langlopende verplichtingen			
Leaseverplichtingen	12	2.392.198	2.315.131
Leningen en overige verplichtingen	13	352.251	402.021
Pensioenen en overige uitgestelde beloningen	14	21.485	20.197
Latente belastingverplichtingen	15	186.087	173.671
Voorzieningen	16	1.777	2.966
Afgeleide financiële instrumenten	17	-	9
		2.953.798	2.913.995
Kortlopende verplichtingen			
Leaseverplichtingen	12	220.316	254.515
Leningen en overige verplichtingen	13	1.928	39.299
Voorzieningen	16	6.088	4.484
Vennootschapsbelasting	9	15.546	-
Handelscrediteuren en overige schulden	18	1.546.316	1.459.203
		1.790.194	1.757.501
Totaal verplichtingen		4.743.992	4.671.496
TOTAAL PASSIVA		5.432.616	5.272.835

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2020

<i>in € 1.000</i>	Noot	2020	2019
Netto-omzet	20	7.736.836	6.874.246
Kostprijs omzet	21	-6.347.578	-5.624.313
Bruto-omzetresultaat		1.389.258	1.249.933
Overige bedrijfsopbrengsten	23	180.468	119.691
Verkoopkosten	24	-945.008	-887.704
Algemene beheerkosten	25	-240.951	-197.848
Som der kosten		-1.185.959	-1.085.552
Netto-omzetresultaat		383.767	284.072
Amortisatie immateriële vaste activa	1	-105.719	-95.062
(Terugname) bijzondere waardeverminderingen	26	-40.634	-539
Bedrijfsresultaat		237.414	188.471
Financiële baten	27	7.261	2.551
Financiële lasten	27	-40.996	-42.542
Resultaat voor belastingen		203.679	148.480
Belastingen	28	-66.807	-33.600
Resultaat na belastingen toekomende aan aandeelhouders		136.872	114.880

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat over 2020

<i>in € 1.000</i>	Noot	2020	2019
Resultaat na belastingen		136.872	114.880
Resultaten die niet zullen worden gereclassificeerd naar de winst- en verliesrekening			
Actuariële resultaten op toegezegde-pensioenregelingen	14	3.875	800
Belastingen over mutaties op toegezegde-pensioenregelingen	15	-970	-162
Reële waardemutatie afgeleide financiële instrumenten	17	10	151
Belastingen over reële waardemutatie afgeleide financiële instrumenten	15	-2	-31
		2.913	758
Totaalresultaat		139.875	115.638
Totaalresultaat toekomende aan aandeelhouders		139.785	115.638

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2020

Volgens indirecte methode, in € 1.000

	Noot	2020	2019
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		237.414	188.471
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen en amortisatie (im)materiële vaste activa en gebruiksrechten	1, 2, 3	458.224	414.877
(Terugname) bijzondere waardeverminderingen	26	40.634	1.624
Resultaat op desinvesteringen activa		-5.702	-9.593
Mutatie gebruiksrechten leasecontracten en leaseverplichtingen		-885	37.249
Reële waardemutatie afgeleide financiële instrumenten		-39.972	-
Mutatie langlopende vorderingen, langlopende schulden en voorzieningen		-16.473	-48.826
		673.240	583.802
Mutaties in werkkapitaal:			
Mutatie voorraden	7	-19.325	1.212
Mutatie handelsdebiteuren en overige vorderingen		-6.166	-27.189
Mutatie handelscrediteuren en overige schulden		81.959	90.701
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		729.708	648.526
Betaalde vennootschapsbelasting		-35.151	-46.299
Netto kasstroom uit operationele activiteiten		694.557	602.227
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in (im)materiële vaste activa		-297.062	-284.541
Desinvesteringen van (im)materiële vaste activa	2	763	3.894
Investerings in gebruiksrechten leasecontracten		-2.023	-
Investerings in voor verkoop aangehouden activa		-267.154	-15.904
Desinvesteringen van voor verkoop aangehouden activa		319.881	47.901
Verwervingen van belangen	1, 2	-24.730	-51.666
Vervreemdingen van belangen	2	105	3.847
Verstreckte langlopende vorderingen	4	-18.377	-30.019
Aflossingen langlopende vorderingen	4	18.140	6.939
Ontvangen rente		3.317	2.090
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten		-267.140	-317.459
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Opnamen langlopende leningen	13	-	100.000
Aflossingen langlopende leningen	13	-62.500	-50.000
Betalingen uit hoofde van leaseverplichtingen	12	-297.907	-248.515
Betaalde rente		-6.642	-5.109
Uitgekeerd dividend	11	-52.500	-52.500
Participatieregeling Jumbo		-	-19.728
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten		-419.549	-275.852
Totale netto kasstroom		7.868	8.916
Beginsaldo geldmiddelen	10	66.489	57.573
Eindsaldo geldmiddelen	10	74.357	66.489

Geconsolideerd verloop groepsvermogen 2020

Het verloop van het groepsvermogen over 2020 is als volgt (zie noot 11):

<i>voor winstbestemming, in € 1.000</i>	Geplaatst kapitaal	Algemene reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal groeps- vermogen
Stand begin boekjaar 2020	8	486.451	114.880	601.339
Resultaat na belastingen	-	-	136.872	136.872
Winstbestemming voorgaand boekjaar	-	114.880	-114.880	-
Actuariële resultaten op toegezegde-pensioenregelingen	-	2.905	-	2.905
Reële waarde afgeleide financiële instrumenten	-	8	-	8
Totaalresultaat	-	117.793	21.992	139.785
Uitkering dividend aan Stichting Jumbo Groep	-	-52.500	-	-52.500
Totaal mutaties in relatie aandeelhouders	-	-52.500	-	-52.500
Stand einde boekjaar 2020	8	551.744	136.872	688.624

Het verloop van het groepsvermogen over 2019 is als volgt:

<i>voor winstbestemming, in € 1.000</i>	Geplaatst kapitaal	Algemene reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal groeps- vermogen
Stand begin boekjaar 2019 vóór toepassing IFRS16	8	395.092	160.194	555.294
Eerste toepassing IFRS16	-	-	-	-
Stand begin boekjaar 2019 met toepassing IFRS16	8	395.092	160.194	555.294
Resultaat na belastingen	-	-	114.880	114.880
Winstbestemming voorgaand boekjaar	-	160.194	-160.194	-
Actuariële resultaten op toegezegde-pensioenregelingen	-	638	-	638
Reële waarde afgeleide financiële instrumenten	-	120	-	120
Totaalresultaat	-	160.952	-45.314	115.638
Aanpassing zegelverplichtingen	-	-17.093	-	-17.093
Totaal overige mutaties eigen vermogen	-	-17.093	-	-17.093
Uitkering dividend aan Stichting Jumbo Groep	-	-52.500	-	-52.500
Totaal mutaties in relatie aandeelhouders	-	-52.500	-	-52.500
Stand einde boekjaar 2019	8	486.451	114.880	601.339

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Algemene toelichting

De onderneming en haar activiteiten

De activiteiten van Jumbo Groep Holding B.V. (KvK-nummer 17136209), statutair gevestigd te Veghel, Rijksweg 15, en haar groepsmaatschappijen bestaan voornamelijk uit foodretail en horeca.

Deze geconsolideerde jaarrekening is door de Raad van Bestuur opgesteld en op 23 februari 2021 ondertekend. De jaarstukken 2020 worden ter vaststelling voorgelegd aan de Algemene Vergadering op 23 februari 2021.

Overeenstemmingsverklaring met International Financial Reporting Standards

De geconsolideerde jaarrekening en toelichtingen zijn in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW (Nederlandse verslaggevingsregels).

Algemene grondslagen

De geconsolideerde jaarrekening van Jumbo Groep Holding B.V. is opgesteld op basis van historische kostprijs voor zover IFRS de waardering en resultaatbepaling van specifieke posten niet op andere wijze voorschrijft. Dit laatste geldt voor: voor verkoop aangehouden activa, latente belastingverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten en toegezegde-pensioenregelingen.

Het boekjaar van Jumbo Groep Holding B.V. omvat een periode van 52 of 53 weken en eindigt op de zondag die het dichtst bij 31 december van het desbetreffende jaar ligt. Het boekjaar 2020 bestond uit 53 weken en eindigde op 3 januari 2021. Het vergelijkende boekjaar 2019 bestond uit 52 weken. Boekjaar 2019 begon op 31 december 2018 en eindigde op 29 december 2019.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in euro's. Dit is tevens de functionele valuta. De bedragen in de jaarrekening zijn afgerond op € 1.000,-, behalve waar dit anders is aangegeven.

Continuïteit

Sinds maart 2020 zijn door de uitbraak van het coronavirus in Europa significante ingrepen gedaan door onder andere de Nederlandse en Belgische regering. Ook in 2021 is de coronapandemie nog gaande en zijn nieuwe maatregelen aangekondigd. Wij hebben naar aanleiding van de pandemie meerdere maatregelen genomen om de effecten van corona te bewaken en te voorkomen, zoals veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor onze medewerkers en klanten. Als supermarktbedrijf vervullen we een cruciale functie en hebben we een extra verantwoordelijkheid voor de samenleving, daarom zijn we door de overheid aangewezen als cruciale beroepsgroep. Maatregelen die door diverse overheden zijn genomen om het virus in te perken hebben negatieve gevolgen gehad voor de economische activiteit. Dit heeft uiteraard ook een significante invloed op Jumbo. Onder andere zijn de kosten gestegen door extra voorzorgsmaatregelen die in de winkels ingezet worden. Deze extra voorzorgsmaatregelen zien bijvoorbeeld toe op extra schoonmaakkosten, extra beveiliging en kosten die betrekking hebben op het verruimen van de openingstijden. Ook zijn significante investeringen gedaan in corona preventie middelen zoals spatschermen en de aanschaf van winkelwagenwasstraten. Daarentegen hebben wij door sluiting van horecagelegenheden de omzet in de supermarktlocaties zien stijgen. Op dit moment is er geen sprake van een situatie waarbij de voedselvoorziening in gevaar komt en dit is op termijn ook niet de verwachting. De omzet in de restaurants van La Place is met meer dan 60% gedaald ten opzichte van 2019 door de sluiting van horecagelegenheden. In dit stadium zijn de negatieve gevolgen voor onze geconsolideerde bedrijfsactiviteiten, onze geconsolideerde resultaten en liquiditeit beheersbaar. De jaarrekening is daarom opgemaakt in de veronderstelling van continuïteit. Wij blijven het beleid en het advies van de diverse nationale en internationale instellingen volgen en doen tegelijkertijd ons uiterste best om onze activiteiten zo goed en veilig mogelijk voort te zetten zonder daarbij de gezondheid van onze medewerkers in gevaar te brengen.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Jumbo Groep Holding B.V. zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot Jumbo Groep Holding B.V. behorende vennootschappen en andere rechtspersonen, waarin Jumbo een overheersende zeggenschap heeft over het financiële en operationele beleid.

Er is sprake van overheersende zeggenschap op het moment dat Jumbo de zeggenschap over de deelneming kan uitoefenen, is blootgesteld aan variabele opbrengsten uit hoofde van haar betrokkenheid bij de deelneming, en Jumbo in staat is om de relevante activiteiten van de deelneming aan te sturen. Wanneer Jumbo niet over de meerderheid van de stemrechten of gelijksoortige rechten in een deelneming beschikt, betreft zij alle relevante feiten en omstandigheden in de beoordeling of zij zeggenschap over de deelneming kan uitoefenen.

De financiële gegevens van de geconsolideerde groepsmaatschappijen met uitzondering van J&C Acquisition Holding B.V. zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen, rekening houdend met de eliminatie van onderlinge verhoudingen en transacties. J&C Acquisition Holding B.V. wordt op basis van de economische realiteit voor 66,67% proportioneel verantwoord in Jumbo Groep Holding B.V., waarbij alleen geleverd wordt aan de aandeelhouders en op basis van de financiële verdeling van 66,67% voor Jumbo Groep Holding B.V. en 33,33% voor Coop Holding B.V.

In de consolidatie met Jumbo Groep Holding B.V. zijn ultimo boekjaar de volgende deelnemingen begrepen (in percentage van aandelenkapitaal):

Vennootschap	Plaats van vestiging	2020	2019
Jumbo Food Groep B.V.	Veghel	100%	100%
- Jumbo Distributiecentrum B.V.	Veghel	100%	100%
> Jumbo Logistiek Vastgoed B.V.	Veghel	100%	100%
- Jumbo Supermarkten B.V.	Veghel	100%	100%
> Jumbo Supermarkten Vastgoed B.V.	Veghel	100%	100%
> EMTÉ Kapelle B.V.	Veghel	100%	100%
- Euroselect B.V.	Veghel	100%	100%
- Jumbo Omnichannel B.V.	Veghel	100%	100%
> Jumbo Omnichannel Vastgoed B.V.	Veghel	100%	100%
- Jumbo België BV	Antwerpen	100%	100%
La Place Food Groep B.V.	Veghel	100%	100%
- La Place Food B.V.	Veghel	100%	100%
- La Place Food GmbH	Montabaur	100%	100%
J&C Acquisition Holding B.V.	Veghel	50%	50%

Jumbo heeft in 2020 de volgende wijzigingen doorgevoerd in de bedrijfsstructuur:

- EMTÉ Kapelle B.V. heeft per 29 december 2020 Supermarkt Vastgoed IIA B.V. geacquireerd.
- EMTÉ Kapelle B.V. heeft per 29 december 2020 Supermarkt Vastgoed IIA B.V. verkocht.

Het structuurregime is van toepassing op Jumbo Groep Holding B.V. De vennootschap wordt bestuurd door de directie. Toezicht vindt plaats door de Raad van commissarissen.

Hierna wordt Jumbo Groep Holding B.V. tezamen met haar deelnemingen aangeduid als Jumbo of Groep, tenzij anders is aangegeven.

Jumbo Groep Holding B.V. is de moedermaatschappij van de Groep. Stichting Jumbo Groep beheert 100% van de geplaatste aandelen en is opgericht om de belangen van de ultieme aandeelhouders van Jumbo Groep Holding B.V. te behartigen. Stichting Jumbo Groep is geen moedermaatschappij, aangezien Stichting Jumbo Groep niet gerechtigd is tot of is blootgesteld aan variabele opbrengsten uit hoofde van haar betrokkenheid bij Jumbo.

Bedrijfscombinatie

Een bedrijfscombinatie wordt verwerkt op basis van de 'purchase accounting' methode per overnamedatum. Dit is de datum waarop de overheersende zeggenschap naar Jumbo Groep Holding B.V. is overgegaan.

Jumbo waardeert de goodwill per overnamedatum als het positieve verschil tussen de overgedragen vergoeding minus de reële waarde van de identificeerbare verworven activa en aangegane verplichtingen. Indien het verschil negatief is, wordt een boekwinst in de winst- en verliesrekening verantwoord.

In de overgedragen vergoeding is geen bedrag begrepen voor de afwikkeling van bestaande relaties. Een dergelijk bedrag wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen. Door Jumbo gemaakte transactiekosten bij de verwerving van een bedrijfscombinatie, niet zijnde kosten van de uitgifte van vreemd- of eigenvermogensinstrumenten, worden in de winst- en verliesrekening verantwoord wanneer zij worden gemaakt.

Vreemde valuta

Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode worden in de geconsolideerde jaarrekening in euro's verwerkt tegen de koers op transactiedatum. De uit de omrekening voortvloeiende verschillen worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Jumbo heeft belangen in vennootschappen die in de Europese Unie gevestigd zijn, voornamelijk Nederland, en die de euro als functionele en rapporteringvaluta hanteren.

Schattingen

Bij de totstandkoming van de geconsolideerde jaarrekening van Jumbo ultimo boekjaar 2020 heeft het management bepaalde schattingen moeten maken en aannames moeten doen. Deze schattingen en aannames zijn van invloed op de gerapporteerde activa en passiva, de vermelding van de niet uit de balans blijvende activa en passiva op balansdatum en op de baten en lasten in de verslagperiode waarover wordt gerapporteerd.

De schattingen hebben betrekking op de verwachte looptijd leaseverplichtingen met de daaraan verbonden disconteringsvoet als gevolg van de verwerking van IFRS16, de verwerking van de leveranciersbijdragen, de overige uitgestelde beloningen, de latente belastingverplichtingen en -vorderingen, de voorzieningen en de bepaling van de reële waarden van de activa, voorzieningen en schulden van via overnames verkregen activiteiten. De werkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen en veronderstellingen.

De veronderstellingen, verwachtingen en prognoses die als basis zijn gebruikt voor de schattingen in de geconsolideerde jaarrekening vormen een zo goed mogelijke afspiegeling van de vooruitzichten voor Jumbo. De Covid-19 pandemie en de bijbehorende sluiting van horeca in binnen- en buitenland heeft geleid tot aanpassingen in verwachting en prognoses voor La Place. Deze aanpassingen zijn meegenomen in de basis van de bijbehorende schattingen. Het management is van mening dat voor de veronderstellingen, verwachtingen en prognoses een redelijke basis bestaat. De schattingen weerspiegelen de opvattingen van Jumbo op de data waarop ze tot stand zijn gekomen. Schattingen hebben betrekking op bekende en onbekende risico's, onzekerheden en andere factoren. Dit houdt in dat de werkelijke resultaten kunnen afwijken van de verwachte resultaten.

Effecten van invoering van nieuwe grondslagen voor huidige boekjaar

De definitie in IFRS3 met betrekking tot een bedrijfscombinatie wijzigt, en verduidelijkt dat er slechts sprake is van een bedrijfscombinatie indien zowel een input als een substantieel proces aanwezig is dat resulteert in het mogelijk genereren van een output. De definitie van 'output' is tevens aangepast. De aanpassing geldt met ingang van 1 januari 2020 en Jumbo past deze aanpassing met ingang van boekjaar 2020 toe. De toepassing heeft niet geleid tot wijzigingen in de jaarrekening.

Op 28 mei 2020 heeft de IASB Covid-19-gerelateerde huurconcessies uitgegeven. De wijzigingen bieden een vereenvoudiging voor lessees voor het toepassen van IFRS16-richtlijnen voor de boekhoudkundige verwerking van huurconcessies die een direct gevolg zijn van de Covid-19 pandemie. Als praktisch hulpmiddel kan een huurder ervoor kiezen om niet te beoordelen of een aan Covid-19 gerelateerde huurconcessie van een verhuurder een wijziging van de huurovereenkomst is. Een lessee die deze keuze maakt, verantwoordt elke wijziging in leasebetalingen die voortvloeien uit de aan Covid-19 gerelateerde huurconcessie op dezelfde manier als hij de wijziging onder IFRS16 zou verwerken, als de wijziging geen wijziging van de lease zou zijn. De wijziging is van toepassing op boekjaren die aanvangen op of na 1 juni 2020. Eerdere toepassing is toegestaan. Jumbo Groep Holding B.V. heeft gebruik gemaakt van dit praktisch hulpmiddel. Deze aanpassing had geen significante impact op de geconsolideerde jaarrekening van Jumbo Groep Holding B.V.

Een verduidelijking van het begrip materialiteit is opgenomen in IAS 1 en IAS 8, die van toepassing is met ingang van 2020. Op basis van deze verduidelijking dient de organisatie materialiteit te beoordelen in de context van de financiële situatie als geheel. Ook is de betekenis van primaire gebruikers van de jaarrekening verduidelijkt. De toepassing heeft niet geleid tot aanpassingen in de financiële verantwoording.

Verskillende wijzigingen zijn doorgevoerd in het Conceptual Framework. Deze wijzigingen hebben geen directe impact op de accounting standaarden, maar vormen de basis voor nieuw te definiëren standaarden. Jumbo volgt de ontwikkelingen en beoordeelt de eventuele impact wanneer dergelijke nieuwe standaarden bekend worden gemaakt.

De interbancaire benchmark tarieven (waaronder EURIBOR) worden hervormd. Met ingang van 1 januari 2020 dienen gebruikte benchmark tarieven te voldoen aan de EU Benchmark Regulation. Op dit moment bieden de banken waar Jumbo financiering heeft lopen geen alternatief voor het huidige EURIBOR tarief. Zodra de banken een voorstel maken van de aangepaste tarieven kan Jumbo een inschatting kunnen maken van de impact. Met betrekking tot afgeleide financiële instrumenten is deze impact naar verwachting beperkt, gezien de beperkte omvang van dergelijke instrumenten die Jumbo aanhoudt die gebaseerd zijn op interbancaire benchmark tarieven.

Effecten van invoering van herziene grondslagen voor toekomstige jaren

De volgende standaarden, wijzigingen in standaarden en interpretaties zijn in 2020 nog niet van kracht en daarom niet toegepast op deze geconsolideerde jaarrekening. Jumbo past deze standaarden en interpretaties niet vervoegd toe. Enkel aanpassingen die een mogelijke significante impact hebben op Jumbo zijn hieronder opgenomen.

In aanvulling op de al geldende grondslagen op het gebied van de hervorming van de interbancaire benchmark tarieven, heeft de IASB in 2020 fase 2 van deze hervormingen aangekondigd. Fase 2 betreft aanpassingen in IFRS9 'Financial instruments', IAS 39 'Financial instruments: Recognition and Measurement', IFRS7 'Financial instruments: Disclosures', IFRS4 'Insurance contracts' and IFRS16 'Leases'. Fase 2 aanpassingen dienen toegepast te worden met ingang van boekjaren die starten op of na 1 januari 2021. Gezien de beperkte omvang van financiële instrumenten die door Jumbo worden aangehouden die gebaseerd zijn op interbancaire benchmark tarieven, is de verwachte impact van fase 2 beperkt.

Jumbo volgt de ontwikkelingen met betrekking tot herziene wet- en regelgeving en bepaalt, indien van toepassing, wat de impact is op de verslaggeving.

Bepaling reële waarde

Een aantal grondslagen en de informatieverschaffing van Jumbo vereisen de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Hierbij wordt het niveau van de hiërarchie van de reële waarden waarin dergelijke waarderingen worden ingedeeld, vermeld. Conform IFRS13 wordt voor de bepaling van de reële waarde van de opgenomen financiële instrumenten een aantal waarderingsniveaus gedefinieerd:

- Niveau 1: genoteerde marktprijzen (niet gecorrigeerd) in actieve markten voor identieke activa of verplichtingen.
- Niveau 2: input die geen onder niveau 1 vallende genoteerde marktprijzen betreft en die waarneembaar is voor het actief of de verplichting, hetzij rechtstreeks (in de vorm van een prijs) hetzij indirect (afgeleid van een prijs).
- Niveau 3: input voor het actief of de verplichting die niet is gebaseerd op waarneembare marktgegevens (niet-waarneembare input). Jumbo maakt bij deze bepaling gebruik van algemeen geaccepteerde waarderingsmodellen.

De methoden waarop de reële waarde is bepaald, zijn hierna voor de relevante posten opgenomen.

Immateriële activa

De reële waarde van immateriële activa verkregen in het kader van bedrijfscombinaties is gebaseerd op de verwachte contante waarde van de kasstromen uit het gebruik van de activa of door gebruik te maken van een omzet multiple (niveau 3).

Materiële vaste activa

De reële waarde van materiële vaste activa verkregen in het kader van bedrijfscombinaties is gebaseerd op de marktwaarde. De marktwaarde is het geschatte bedrag waartegen het actief kan worden verhandeld tussen een goed geïnformeerde koper en verkoper in een zakelijke transactie tussen derde partijen (niveau 3).

Voorraden

De reële waarde van de voorraden verkregen in een bedrijfscombinatie wordt vastgesteld op basis van de geschatte verkoopprijs bij normale bedrijfsuitoefening minus de geschatte kosten voor verkoop en verkoopgereed maken en minus een redelijke winstmarge gebaseerd op de inspanningen die nodig zijn voor het verkoopgereed maken en verkopen van de voorraden (niveau 3).

Financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden)

De handels- en overige vorderingen, handelsschulden en overige verplichtingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs waarbij gebruik wordt gemaakt van de effectieve rentemethode, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van de individuele beoordeling van de vorderingen. Bij het bepalen van het effectieve rentepercentage wordt rekening gehouden met opslagen en kortingen op het moment van de acquisitie (niveau 3).

Afgeleide financiële instrumenten (zoals derivaten)

De reële waarde van afgeleide financiële instrumenten wordt gevormd door het geschatte bedrag dat Jumbo zou ontvangen of betalen om het contract per balansdatum te beëindigen, waarbij rekening wordt gehouden met de actuele rente en de actuele kredietwaardigheid van beide contractpartijen. Deze waarderingen worden op redelijkheid gecontroleerd met behulp van technieken gebaseerd op contant gemaakte kasstromen op basis van de voorwaarden en de looptijden van het contract en met gebruikmaking van de marktrente voor een vergelijkbaar instrument per waarderingsdatum (niveau 2).

Bijzondere waardeverminderingen

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de realiseerbare waarde van een vast actief lager is dan de boekwaarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de directe opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde, zijnde de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen die kunnen worden verkregen uit het gebruik van het vaste actief. De belangrijkste schattingen die worden gemaakt bij de bepaling van de realiseerbare waarde hebben betrekking op de te hanteren omzet multiple, de disconteringsvoet, de resterende economische levensduur en het groeipercentage dat in de kasstroomprognoses wordt betrokken, de operationele kosten en de inschattingen van de te behalen toekomstige marges alsmede de restwaarde van de activa (indien

van toepassing). De Covid-19 pandemie heeft een impact op huidige en toekomstige kasstromen en daarmee een impact op de schattingen voor de bepaling van de bedrijfswaarde. De kasstromen in de supermarktlocaties zijn toegenomen en de kasstromen in de horeca locaties zijn afgenomen door de Covid-19 pandemie. Het is de verwachting dat de pandemie geen structurele impact heeft op de kasstromen in de toekomst. Daarom is de bepaling van de bedrijfswaarde per jaareinde 2020 gebaseerd op genormaliseerde geschatte kasstromen.

Een bijzondere waardevermindering wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt. In de verslagperiodes volgend op een bijzondere waardevermindering wordt beoordeeld of er aanwijzingen bestaan dat een opgenomen bijzondere waardevermindering van een vast actief mogelijk moet worden teruggenomen. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, dan wordt de realiseerbare waarde van dat actief opnieuw berekend en wordt de boekwaarde verhoogd tot de realiseerbare waarde. De toename van de boekwaarde als gevolg van een terugname van een bijzondere waardevermindering beperkt zich tot het bedrag van de boekwaarde van het actief die zou gelden indien de oorspronkelijke bijzondere waardevermindering zich niet zou hebben voorgedaan. Terugnemingen van bijzondere waardeverminderingen worden verwerkt in de winst- en verliesrekening. Met betrekking tot goodwill worden geen bijzondere waardeverminderv verliezen teruggenomen.

Goodwill en merknamen

De goodwill en merknamen worden jaarlijks onderworpen aan een zogenaamde impairmenttest, waarbij wordt berekend of er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Ten aanzien van geactiveerde goodwill en merknamen worden impairmenttesten uitgevoerd op basis van de toekomstige verwachte kasstromen, rekening houdend met een disconteringsvoet vóór belastingen om de contante waarde van deze toekomstige kasstromen te bepalen. Als blijkt dat op grond van de impairmenttestberekeningen een bijzondere waardevermindering plaats dient te vinden, wordt deze eerst toegerekend aan de gepresenteerde goodwill en merknamen voor de betreffende kasstroomgenererende eenheid, alvorens toerekening van de bijzondere waardevermindering aan de overige vaste activa plaatsvindt. De kasstroomgenererende eenheid voor goodwill en merknamen is vastgesteld op het niveau van de betreffende formule; deze wordt vastgesteld op basis van alle aanwezige vestigingspunten die opereren onder de betreffende merknaam op het moment van de impairmenttest.

Overige immateriële vaste activa, materiële vaste activa en gebruiksrechten leasecontracten

Minimaal eenmaal per jaar wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een individueel vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het desbetreffende actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort, bepaald. Voor de overige immateriële vaste activa, materiële vaste activa en gebruiksrechten leasecontracten heeft Jumbo het gerelateerde vestigingspunt als kasstroomgenererende eenheid gedefinieerd, tenzij betreffende activa niet direct verbonden zijn aan het vestigingspunt. In dat geval is de kasstroomgenererende eenheid, net zoals voor merknamen, vastgesteld op basis van alle aanwezige operationele vestigingspunten op het moment van de impairmenttest. Bij de bepaling van de omvang van een bijzondere waardevermindering worden ook de ontwikkelingen in het marktgebied behorende bij een vestigingspunt betrokken.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa zijn goodwill, merknamen, vestigingspunten, (zelfontwikkelde) software en overige immateriële vaste activa opgenomen.

Goodwill

Goodwill wordt berekend als het verschil tussen de bij acquisities betaalde verkrijgingsprijs en de reële waarde van de verkregen activa en passiva (rekening houdend met de waardering van vestigingspunten). Goodwill wordt geactiveerd en indien van toepassing verminderd met cumulatieve bijzondere waardeverminderv verliezen. Over goodwill wordt niet geamortiseerd.

Merknamen

De waardering van de verkregen merknamen is gebaseerd op de zogenoemde discounted cashflow methode op basis van geschatte toekomstige vrije kasstromen. De merknamen worden geactiveerd en indien noodzakelijk verminderd met cumulatieve bijzondere waardeverminderv verliezen. Merknamen worden niet geamortiseerd, aangezien de betreffende merknamen nu en in de toekomst actief worden gevoerd in de bedrijfsuitoefening.

Vestigingspunten

Vestigingspunten worden gewaardeerd tegen het bedrag van de bestede kosten, verminderd met cumulatieve amortisaties en cumulatieve bijzondere waardeverminderv verliezen. Koopsommen betaald voor de verkrijging van nieuwe vestigingspunten, worden geactiveerd voor zover de daaraan verbonden toekomstige economische voordelen ten goede komen aan Jumbo en Jumbo de beschikkingsmacht heeft over de geactiveerde activa. De waardering van verkregen vestigingspunten is gebaseerd op de zogenoemde discounted cashflow methode. Amortisatie vindt lineair plaats op basis van een verwachte economische levensduur van 5 tot maximaal 20 jaar zonder restwaarde. Onder de vestigingspunten zijn ook betaalde sleutelgelden ter verwerving van nieuwe locaties opgenomen. Over deze aanbetalingen wordt geamortiseerd vanaf winkelopening op deze locaties.

(Zelfontwikkelde) software

Kosten van (zelfontwikkelde) software worden geactiveerd indien aan de criteria voor activering wordt voldaan. Activering vindt slechts plaats gedurende de ontwikkelingsfase. Geactiveerde software wordt vanaf de datum van ingebruikname lineair over de geschatte economische levensduur ten laste van het resultaat geamortiseerd en indien van toepassing verminderd met cumulatieve bijzondere waardevermindingsverliezen.

Overige immateriële vaste activa

De overige immateriële vaste activa bestaan uit verstrekte bijdragen aan ondernemers en van derden aangekochte software. De bijdragen aan ondernemers worden geactiveerd voor zover de daaraan verbonden toekomstige economische voordelen ten goede komen aan Jumbo. Kosten met betrekking tot van derden aangekochte software worden geactiveerd indien aan de criteria voor activering wordt voldaan.

Na de eerste opname worden geactiveerde overige immateriële vaste activa gewaardeerd tegen het bedrag van de bestede kosten, verminderd met cumulatieve amortisaties en cumulatieve bijzondere waardevermindingsverliezen. Overige immateriële vaste activa worden vanaf de datum van ingebruikname lineair over de geschatte economische levensduur ten laste van het resultaat geamortiseerd.

De gehanteerde amortisatiepercentages op moment van ingebruikname van de immateriële vaste activa bedragen:

Goodwill	0
Merkmamen	0% - 10%
Vestigingspunten	5% - 20%
(Zelfontwikkelde) software	20%
Overige	10% - 20%

De amortisatie van de immateriële vaste activa wordt afzonderlijk in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Materiële vaste activa

Onder de materiële vaste activa zijn bedrijfsgebouwen en -terreinen, bouwkundige voorzieningen, inventarissen en installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen opgenomen.

Bedrijfsgebouwen en -terreinen

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met cumulatieve lineaire afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Lineaire afschrijvingen worden berekend vanaf de datum van ingebruikname, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Overige materiële vaste activa

Overige materiële vaste activa, waaronder bouwkundige voorzieningen, inventarissen en installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen, worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment gereed voor ingebruikname.

Kosten voor groot onderhoud worden in de boekwaarde van het actief verwerkt onder toepassing van de componentenbenadering.

De gehanteerde afschrijvingspercentages van de materiële vaste activa bedragen:

Bedrijfsgebouwen en -terreinen	0% - 4%
Bouwkundige voorzieningen	10%
Inventarissen en installaties	10% - 33,3%
Andere vaste bedrijfsmiddelen	10% - 33,3%
Activa in uitvoering	0%

De afschrijvingen uit hoofde van de materiële vaste activa zijn verantwoord onder de kostprijs van de omzet, de verkoopkosten en de algemene beheerkosten.

Gebruiksrechten leasecontracten

Jumbo heeft gebruiksrechten leasecontracten inzake bedrijfsgebouwen en -terreinen, vervoersmiddelen en overige bedrijfsmiddelen. Gebruiksrechten leasecontracten worden gewaardeerd tegen kostprijs, bestaande uit het initiële bedrag van de leaseverplichting, eventuele bedragen die vooraf of bij de start van de lease werden betaald, initiële direct toewijsbare kosten en een schatting van de te betalen ontmantelings- en restauratiekosten met betrekking tot het herstellen van het gebruikte actief in zijn originele staat in overeenstemming met de contractvoorwaarden. Betalingen die Jumbo verricht in het kader van haar leasecontracten op bestaande vestigingspunten worden verwerkt als investering in gebruiksrechten leasecontracten.

De gebruiksrechten op leasecontracten worden verminderd met cumulatieve lineaire afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen en worden aangepast voor eventuele herwaarderingen van de leaseverplichting. Er wordt afgeschreven vanaf het moment gereed voor ingebruikname. De afschrijvingstermijn is bepaald op maximaal 15 jaar, zijnde gelijk aan de verwachte looptijd per individueel leasecontract.

Jumbo houdt meerdere bedrijfsgebouwen en -terreinen aan die niet volledig worden gebruikt voor de reguliere bedrijfsvoering. In die gevallen is sprake van verhuur van Jumbo vestigingen aan derden. De vestigingen die verhuurd worden aan derden genereren huurinkomsten voor Jumbo, maar worden aangehouden in verband met strategisch belang voor de bedrijfsvoering van Jumbo van deze locaties. Het uitgangspunt van Jumbo is om geen panden voor verkooplocaties in eigendom te hebben. De boekwaarde gebruiksrechten die betrekking hebben op dergelijke huurovereenkomsten met derden zijn opgenomen als onderdeel van de gebruiksrechten leasecontracten. Bedrijfsgebouwen en -terreinen die worden verhuurd aan ondernemers worden aangemerkt als onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering aangezien deze rechtstreeks bijdragen aan de bedrijfsvoering van Jumbo. De gebruiksrechten met betrekking tot verhuur aan derden volgen de waarderingsmethode die wordt toegepast op alle gebruiksrechten inzake bedrijfsgebouwen en -terreinen.

Bij een zogenaamde 'sale en leaseback' transactie waarbij Jumbo een pand verkoopt en vervolgens direct weer terughuurt, waarbij de verkoop heeft geleid tot een boekwinst, is het niet toegestaan onder IFRS16 om dit resultaat direct volledig te verantwoorden in de winst- en verliesrekening. Per transactie wordt vastgesteld welk deel van de boekwinst is gerealiseerd en verantwoord dient te worden in de winst- en verliesrekening en welk deel van de boekwinst over de looptijd van het nieuwe inhuurcontract verantwoord zal worden. Eventuele boekverliezen die volgen uit een sale en leaseback transactie worden wel direct verantwoord in de winst- en verliesrekening.

De afschrijvingskosten uit hoofde van gebruiksrechten leasecontracten zijn verantwoord onder de kostprijs van de omzet, de verkoopkosten en de algemene beheerkosten.

Financiële vaste activa

Financiële activa worden geclassificeerd als schuldinstrumenten, derivaten (afgeleide financiële instrumenten) en eigenvermogensinstrumenten. Bij eerste verwerking worden de financiële vaste activa opgenomen tegen de reële waarde. Afhankelijk van de classificatie worden financiële activa vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, tegen reële waarde met mutaties verwerkt in het geconsolideerde overzicht van het totaalresultaat of tegen reële waarde met mutaties in de verlies- en winstrekening.

Met betrekking tot schuldinstrumenten wordt de classificatie beoordeeld op basis van de 'business model test' en de 'Solely Payments of Principal and Interest test' (hierna: SPPI-test). Bij de 'business model test' wordt beoordeeld of schuldinstrumenten worden aangehouden om de contractuele kasstromen te innen of dat de contractuele kasstromen worden aangehouden om te innen en vervolgens te verkopen. Indien dit het geval is wordt de SPPI-test uitgevoerd om vast te stellen of de gegenereerde kasstromen uitsluitend worden veroorzaakt door betalingen van de hoofdsom en rente. Afhankelijk van het business model, de uitkomst van de SPPI-test en de aanwezigheid van opties die tegen de reële waarde moeten worden gewaardeerd, wordt de geamortiseerde kostprijs methode of de reële waarde methode toegepast.

De financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs betreffen leningen u/g, vooruitbetaalde bedragen, financiële leasecontracten (opgenomen onder financiële vaste activa) en handelsdebiteuren en overige vorderingen.

De leningen u/g worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen als gevolg van oninbaarheid.

De vooruitbetaalde bijdragen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van de noodzakelijk geachte waardeverminderingen bij verwachte tegenvallende kasstromen in toekomstige jaren. De periodieke kwijtingen van de vooruitbetaalde bijdragen worden direct ten laste van de omzet gebracht.

Financiële leasecontracten betreffen inhuurcontracten waar Jumbo meer dan 75% van de looptijd van het huurcontract doorverhuurt aan derde partijen en waarbij Jumbo de inhuurcondities een op een doorzet in de doorverhuurcondities. Daarmee fungeert Jumbo als lessor. In de praktijk komt dit niet frequent voor.

Financiële leasecontracten worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen als gevolg van oninbaarheid. De huurontvangsten gedurende het boekjaar worden op deze post in mindering gebracht. Deze kasstromen zijn verdisconteerd en de renteopbrengsten hierop worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Voor verkoop aangehouden activa en verplichtingen

Vaste activa of groepen activa worden aangemerkt als 'aangehouden voor verkoop' indien het in hoge mate waarschijnlijk is dat de boekwaarde hoofdzakelijk via verkoop en niet via het voortgezette gebruik ervan wordt gerealiseerd.

De activa aangehouden voor verkoop worden gewaardeerd tegen de boekwaarde of lagere reële waarde, onder aftrek van de geschatte verkoopkosten. Eventueel benodigde bijzondere waardeverminderingen worden ten laste van het resultaat verantwoord. Op deze activa worden geen afschrijvingen en amortisaties meer verantwoord, zodra classificatie als activa aangehouden voor verkoop heeft plaatsgevonden. De verplichtingen die samenhangen met de activa aangehouden voor verkoop worden afzonderlijk weergegeven onder de voor verkoop aangehouden verplichtingen.

Vorraden

De voorraden bestaan hoofdzakelijk uit handelsgoederen en emballage en worden gewaardeerd tegen de laagste van de verkrijgingsprijs en netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De verkrijgingsprijs omvat de laatst bekende inkoopprijs en de direct toerekenbare bijkomende kosten, waaronder transportkosten, verminderd met de direct toerekenbare leveranciersbijdragen. De netto-opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs in het kader van de normale bedrijfsuitoefening, verminderd met kosten die nog gemaakt moeten worden, zoals verkoopkosten. Waardering tegen de laatst bekende inkoopprijs kan leiden tot ongerealiseerde prijsstijgingen. Gezien de hoge omloopsnelheid van de voorraden is deze invloed van te verwaarlozen betekenis op de totale waardering. Daarmee wijkt deze waardering niet significant af van de first-in-first-out-methode.

Handelsdebiteuren en overige vorderingen

De handelsdebiteuren en overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, die gelijk is aan de nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte waardeverminderingen voor het risico van oninbaarheid. Deze waardeverminderingen worden bepaald op basis van de individuele beoordeling van de vorderingen. De geamortiseerde kostprijs wordt bepaald op basis van de effectieve rentevoet.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en termijndeposito's met een oorspronkelijke looptijd van maximaal drie maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Gegeven het kortlopende karakter van de liquide middelen is de nominale waarde nagenoeg gelijk aan de reële waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt daarvan melding gemaakt in de toelichting.

Groepsvermogen

Uitgegeven financiële instrumenten worden geclassificeerd als eigen vermogen of als financiële verplichting in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen van het instrument. Geplaatste gewone aandelen worden geclassificeerd onder groepsvermogen. Kosten die direct zijn toe te schrijven aan de uitgifte van gewone aandelen worden, na aftrek van eventuele belastingen, in mindering gebracht op het groepsvermogen.

Leaseverplichtingen

De leaseverplichtingen worden initieel gewaardeerd tegen de nog niet betaalde leasebetalingen verdisconteerd tegen de impliciete interestvoet, met uitzondering van leases met een looptijd korter dan 12 maanden of een waarde lager dan € 5. De marginale interestvoet is opgebouwd uit de volgende componenten: de risicovrije interestvoet op basis van Nederlandse Staatsobligaties, Jumbo specifieke kredietopslag en een opslag op basis van de risicocategorie van de onderliggende activa. Indien deze interestvoet niet betrouwbaar bepaald kan worden, moet de marginale interestvoet van de lessee gebruikt worden. Jumbo hanteert de marginale interestvoet als disconteringsvoet, waarbij rekening wordt gehouden met de verwachte looptijd van het leasecontract, dat uitkomt op een gewogen gemiddelde van 1,1% (2019: 1,1%). Vanuit de leaseverplichtingen worden de gebruiksrechten leasecontracten bepaald en gewaardeerd.

De verwachte looptijd van een contract omvat de leaseperiode vast te stellen als de niet-opzegbare periode van een leasecontract, inclusief de perioden die onder optie tot verlenging van het contract vallen indien het redelijk zeker is dat Jumbo hiervan gebruik gaat maken en inclusief de perioden die onder optie tot beëindiging van het contract vallen als het redelijk zeker is dat Jumbo deze optie gaat uitoefenen.

Leasebetalingen die in de waardering van de leaseverplichting zijn opgenomen, zijn:

- vaste betalingen verminderd met te ontvangen lease-incentives;
- variabele leasebetalingen die van een index of rentevoet afhankelijk zijn en die bij eerste opname op basis van de index of rentevoet op de aanvangsdatum worden gewaardeerd;

- bedragen die naar verwachting door Jumbo verschuldigd zullen zijn uit hoofde van restwaardegaranties;
- de uitoefenprijs van een aankoopoptie indien het redelijk zeker is dat Jumbo deze optie zal uitoefenen; en
- betalingen van boetes voor het beëindigen van de leaseovereenkomst, indien de gehanteerde leaseperiode de uitoefening door Jumbo van een optie tot beëindiging van de leaseovereenkomst weerspiegelt.

Na de eerste opname vindt waardering plaats tegen (geamortiseerde) kostprijs. De leaseverplichting wordt verhoogd om de rente op de verplichting weer te geven, verlaagd met verrichte leasebetalingen en geherwaardeerd om herbeoordelingen of wijzigingen van de leaseovereenkomst weer te geven. De rente op de leaseverplichting en variabele leasebetalingen die niet in de waardering van de verplichting zijn opgenomen, worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Jumbo maakt hoofdzakelijk gebruik van verkooplocaties, zijnde bedrijfsgebouwen en -terreinen, door het afsluiten van leasecontracten en heeft beperkt bedrijfsgebouwen en -terreinen in eigendom. De aanvankelijke looptijd van leasecontracten voor verkooplocaties in Nederland is over het algemeen 10 jaar met continue verlengingsopties van ieder 5 jaar. Ten aanzien van de huurcontracten van vastgoed verwacht Jumbo voor het merendeel van de portefeuille gebruik te maken van verlengingsopties en de locaties voor een gemiddeld lange termijn voort te zetten. Tevens vindt differentiatie plaats voor vestigingen op basis van aandachtsprofiel, wat kan leiden tot aanpassingen in het verwachte gebruik van verlengingsopties. Het uitoefenen van verlengingsopties ligt voornamelijk in handen van Jumbo, als gevolg van wettelijke bescherming. In België is de aanvankelijke looptijd van leasecontracten veelal 3 jaar met continue verlengingsopties van ieder 3 jaar. Een maximale looptijd van 15 jaar is van toepassing op Jumbo winkellocaties en een maximale looptijd van 10 jaar is van toepassing op La Place. Eventueel van toepassing zijnde huurkortingen, met uitzonderingen van Covid-19-gerelateerde huurconcessies, worden opgenomen in de waardering van de leaseverplichting. Servicekosten worden niet meegenomen in de waardering van de leaseverplichting, maar direct in de winst- en verliesrekening verantwoord. Daarnaast heeft Jumbo huurcontracten gerelateerd aan vervoersmiddelen en overige bedrijfsmiddelen die onder IFRS16 zijn gewaardeerd, waarbij wordt uitgegaan van een gemiddelde huurtermijn van 3 tot 7 jaar. Voor de huurcontracten gerelateerd aan vervoersmiddelen wordt de portefeuillebenadering gehanteerd waarbij wordt uitgegaan van gemiddelde resterende looptijd.

Herwaarderingen van de leaseverplichting ontstaan uit gewijzigde leasebetalingen, een verandering in de leaseperiode of in de beoordeling van een optie om het onderliggende actief te kopen, verandering in de bedragen uit hoofde van restwaardegaranties en een gewijzigde disconteringsvoet. Het bedrag van de herwaardering van de leaseverplichting wordt opgenomen als een aanpassing van het gebruiksrecht van het leasecontract. Indien de boekwaarde van gebruiksrecht van het leasecontract tot nul is afgeboekt en er van een verdere vermindering van de leaseverplichting sprake is, wordt de herwaardering verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Huurcontracten die leases bevatten met een looptijd korter dan 12 maanden of een waarde lager dan € 5, die niet conform IFRS16 worden gewaardeerd, zijn als last verantwoord in de winst- en verliesrekening. De voortvloeiende leaseverplichtingen uit deze huurcontracten worden opgenomen in de toelichting op de jaarrekening onder niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen. Onder deze toelichting worden ook de huurcontracten vermeld die reeds zijn aangegaan, maar per balansdatum nog niet zijn ingegaan en operationeel zijn.

Leningen en overige verplichtingen

Leningen en overige verplichtingen, met uitzondering van leaseverplichtingen, betreffen schulden aan financiële instellingen, triple-net verplichtingen inzake onroerend goed en overige leningen en verplichtingen. Opgenomen rentedragende leningen en verplichtingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, verminderd met transactiekosten voor verwerving. Na de eerste verwerking worden rentedragende leningen en verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde de nominale waarde onder aftrek van de niet geamortiseerde kosten van verwerving.

De kosten van verwerving worden over de looptijd van de respectievelijke financieringsovereenkomsten ten laste van de winst- en verliesrekening geamortiseerd zodanig dat er gedurende de looptijd sprake is van een gelijkblijvende effectieve rente.

Pensioenen en overige uitgestelde beloningen

Jumbo heeft diverse pensioenregelingen. De pensioenregelingen worden gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten bedrijfstakpensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Bij de pensioenverplichtingen wordt onderscheid gemaakt tussen toegezegde-bijdrage pensioenregelingen en toegezegde-pensioenregelingen.

Toegezegde-bijdrage pensioenregelingen

Een toegezegde-bijdrage pensioenregeling is een pensioenregeling in het kader waarvan Jumbo vaste bijdragen betaalt aan een afzonderlijke entiteit en geen juridische of feitelijke verplichting heeft als het pensioenfonds onvoldoende activa heeft om alle uitkeringen aan personeel te betalen in verband met diensttijd van personeel in de actuele en voorgaande periodes. Zodra de bijdragen zijn voldaan, heeft Jumbo geen verdere betalingsverplichtingen. De pensioenbijdragen worden in de winst- en verliesrekening als kosten van personeelsbeloningen verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Vooruitbetaalde pensioenbijdragen worden opgenomen als actief voor zover dit leidt tot een terugbetaling in contanten of een verrekening met toekomstige bijdragen. Bijdragen aan een toegezegde-bijdrageregeling die meer dan 12 maanden na afloop van de periode waarin de werknemers de gerelateerde prestaties verrichten betaalbaar zijn, worden verdisconteerd tot hun contante waarde.

Toegezegde-pensioenregelingen

Toegezegde-pensioenregelingen zijn alle pensioenregelingen die geen toegezegde-bijdrage regeling zijn. De verplichting uit hoofde van toegezegde-pensioenregelingen is het saldo van de contante waarde van de toegezegde-pensioenverplichtingen op de balansdatum, verminderd met de reële waarde van de daarvoor aangehouden fondsbeleggingen. De verplichting van Jumbo uit hoofde van toegezegde-pensioenregelingen wordt voor iedere regeling jaarlijks afzonderlijk berekend op basis van de projected unit credit-methode. De contante waarde van de toegezegde-pensioenverplichting wordt bepaald door de geschatte toekomstige uitstroom van geldmiddelen op basis van rentetarieven van hoogwaardige bedrijfsobligaties met vergelijkbare looptijden.

Als de berekening resulteert in een positief saldo voor Jumbo, wordt de opname van het actief beperkt tot een bedrag dat maximaal gelijk is aan eventuele niet opgenomen pensioenkosten van verstreken diensttijd en de contante waarde van economische voordelen in de vorm van eventuele toekomstige terugstortingen of lagere toekomstige pensioenpremies. Bij de berekening van de contante waarde van economische voordelen wordt rekening gehouden met minimale financieringsverplichtingen die van toepassing zijn op de afzonderlijke regelingen van Jumbo. Een economisch voordeel is voor Jumbo beschikbaar als dit realiseerbaar is tijdens de looptijd van de regeling of bij de afwikkeling van de verplichtingen van de regeling. Actuariële winsten en verliezen voortvloeiend uit aanpassingen aan de feitelijke ontwikkelingen of actuariële aannames worden verwerkt in het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat. Indien de pensioenaanspraken uit hoofde van een regeling worden gewijzigd of als een regeling wordt ingeperkt, wordt de daaruit voortvloeiende wijziging in aanspraken met betrekking tot verstreken diensttijd of de winst of het verlies op die inperking direct verwerkt in de winst- en verliesrekening. Jumbo verantwoordt winsten of verliezen met betrekking tot de afwikkeling van een toegezegde-pensioenregeling op het moment dat formele besluitvorming heeft plaatsgevonden.

Overige verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen

Overige verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen zijn beloningen die deel uitmaken van het beloningspakket. Onder deze verplichting zijn de uitgestelde beloningen (jubileumuitkeringen en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen) opgenomen. De opgenomen verplichting is de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Bij de berekening wordt rekening gehouden met de kans dat medewerkers als gevolg van voortijdige uitdiensttreding niet in aanmerking komen voor een jubileumuitkering. De verplichting wordt berekend rekening houdend met de tijdswaarde van geld door de verplichting tegen contante waarde te verantwoorden.

Latente belastingvorderingen- en verplichtingen

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens de in deze jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling en de fiscale voorschriften. De berekening van de latente belastingvorderingen en -verplichtingen geschiedt tegen de aan het einde van het verslagjaar bekende belastingtarieven, waartegen naar verwachting toekomstige afwikkeling plaatsvindt. Latente belastingvorderingen, met inbegrip van die latente belastingvorderingen voortvloeiende uit voorwaartse verliescompensatie, worden gewaardeerd voor zover het op basis van de actueel beschikbare informatie waarschijnlijk is dat het actief in de toekomst wordt gerealiseerd. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen uit hoofde van gebeurtenissen op of voor balansdatum waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. Voorzieningen worden gewaardeerd door de verwachte toekomstige kasstromen contant te maken op basis van een disconteringsvoet die een afspiegeling is van de actuele marktinschattingen van de tijdswaarde van geld en van de specifieke risico's met betrekking tot de verplichting. Oprenting van de voorzieningen wordt als een financieringslast verantwoord.

Reorganisatievoorziening

De reorganisatievoorziening heeft betrekking op kosten in verband met de reorganisatie van activiteiten en wordt gevormd indien voor Jumbo een feitelijke of juridische verplichting is ontstaan.

Voorziening verlieslatende contracten

De voorziening voor verlieslatende contracten wordt gevormd als de door Jumbo naar verwachting te behalen voordelen uit een overeenkomst lager zijn dan de onvermijdbare kosten om aan de verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst te voldoen.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen bestaan voornamelijk uit voorzieningen voor juridische claims.

Afgeleide financiële instrumenten

Afgeleide financiële instrumenten, waaronder de door Jumbo gehanteerde rente-afdekkingsinstrumenten om het renterisico op de rentedragende schulden te beheersen, worden gewaardeerd op reële waarde. De reële waarde van afgeleide financiële instrumenten is gebaseerd op de beurskoers of een andere marktnotering, exclusief transactiekosten. Indien er geen beurskoers beschikbaar is, wordt de reële waarde van het afgeleide financiële instrument bepaald op basis van het geschatte bedrag dat Jumbo zou ontvangen of betalen om het contract per balansdatum te beëindigen, waarbij rekening wordt gehouden met de actuele rente en de actuele kredietwaardigheid van beide contractpartijen. Aanpassingen van de reële waarde van afgeleide financiële instrumenten worden in het resultaat verantwoord, met uitzondering van instrumenten die dienen ter afdekking van toekomstige kasstromen en die zich als effectief kwalificeren (hedge-accounting). De aanpassingen van de reële waarde van deze afgeleide financiële instrumenten worden verwerkt in het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat. Indien noodzakelijk wordt in de waardering van de afgeleide financiële instrumenten rekening gehouden met het kredietrisico van betrokken contractpartijen.

Handelscrediteuren en overige schulden

Verplichtingen aan handelscrediteuren zijn niet-rentedragende schulden en worden bij eerste verwerving gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de waarde waartegen naar verwachting afwikkeling plaatsvindt.

De overige kortlopende verplichtingen worden eveneens bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Onder de kortlopende verplichtingen zijn zegelverplichtingen opgenomen. De reële waarde van de zegelverplichtingen is bij eerste verwerking gelijk aan de nominale waarde van de zegels in omloop. Ook zijn onder de overige kortlopende schulden overheidsheffingen opgenomen. De overheidsheffingen worden verantwoord in de periode waarin de overheidsheffing ontstaan is.

Na de eerste verwerking van verplichtingen aan handelscrediteuren en overige kortlopende verplichtingen vindt waardering plaats tegen (geamortiseerde) kostprijs. Indien het tijdseffect materieel is, wordt gewaardeerd tegen contante waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Netto-omzet

De netto-omzet bestaat uit de opbrengsten uit hoofde van geleverde goederen en diensten, inclusief horeca, aan consumenten en de detailhandel, onder aftrek van kortingen en exclusief de over de omzet geheven belastingen. De netto-omzet inzake leveringen aan consumenten wordt verantwoord bij afrekening door de consumenten aan de kassa. De netto-omzet inzake leveringen aan franchisenemers en derden wordt verantwoord bij levering uit de distributiecentra of bij levering vanuit leveranciers. Opbrengsten van diensten worden verantwoord naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend. Bij Jumbo Extra's en andere spaaracties, waar consumenten punten sparen die in de toekomst kunnen worden ingewisseld voor korting op producten of gratis producten, wordt ten tijde van de initiële aankoop op basis van een beste inschatting hoeveel van de uitgegeven punten door de consument zullen worden ingeleverd, omzet uitgesteld, tot het moment dat de consumenten de punten aanwenden voor korting of gratis producten.

Kostprijs van de omzet

De kostprijs van de omzet omvat de verkrijgingsprijs van de geleverde goederen, onder aftrek van gerealiseerde leveranciersbijdragen. Voorts zijn in de kostprijs van de omzet de kosten verantwoord die verband houden met de exploitatie van de distributiecentra, inclusief het transport naar de filialen. Eveneens zijn de afschrijvingskosten IFRS16 voor gebruiksrechten leasecontracten opgenomen, waar deze betrekking hebben op distributiecentra.

Overige bedrijfsopbrengsten

Opbrengsten uit subleasecontracten die zich classificeren als operationele leases zijn verantwoord onder de overige bedrijfsopbrengsten. Het uitgangspunt van Jumbo is om geen panden voor verkooplocaties in eigendom te hebben. De opbrengsten verhuur onroerend goed hebben daarom enkel betrekking op opbrengsten uit subleaseovereenkomsten met, voornamelijk, ondernemers waarbij Jumbo dus als lessor fungeert.

Onder de overige bedrijfsopbrengsten zijn ook de vergoedingen opgenomen die aan de franchisenemers en andere afnemers zijn berekend voor geleverde diensten. Daarnaast zijn hierin begrepen de opbrengsten die zijn ontvangen voor leveringen van winkel- en horecaexploitaties aan franchisenemers, opbrengsten in verband met verkoop van activa en winkel- en horecaexploitaties aan derden.

Verkoopkosten

De verkoopkosten bestaan uit de kosten die direct en indirect verband houden met de verkoop van goederen en diensten, inclusief horeca. Hierin zijn onder andere begrepen de kosten die verband houden met de exploitatie van de eigen filialen en de kosten die door het hoofdkantoor worden gemaakt ter ondersteuning van de verkoopactiviteiten inclusief marketingkosten ten behoeve van de filialen en de franchisenemers. Eveneens zijn de afschrijvingskosten IFRS16 voor gebruiksrechten leasecontracten opgenomen, waar deze betrekking hebben op verkooplocaties.

Algemene beheerkosten

Onder de algemene beheerkosten zijn de kosten begrepen die worden gemaakt in het kader van de beheersing van de activiteiten van Jumbo Groep Holding B.V. Eveneens zijn de afschrijvingskosten IFRS16 voor gebruiksrechten leasecontracten opgenomen, waar deze betrekking hebben op locaties niet zijnde distributiecentra of verkooplocaties.

Financiële baten en lasten

De financiële baten omvatten de rentebaten op geïnvesteerde gelden en rente inkomsten op financial sublease en reële waardeveranderingen van afgeleide financiële instrumenten voor zover deze in het resultaat worden verantwoord. De financiële lasten omvatten onder andere de rentelasten op opgenomen gelden, rente inzake leaseverplichtingen uit hoofde van gebruiksrechten leasecontracten, financieringskosten over voorzieningen en verplichtingen en reële waardeveranderingen van afgeleide financiële instrumenten voor zover deze in het resultaat worden verantwoord. Financiële baten en lasten worden opgenomen in de winst- en verliesrekening op basis van de effectieve rentemethode.

Belastingen

De belastingen over het resultaat van het verslagjaar bestaan uit de over het commercieel resultaat verschuldigde dan wel te ontvangen vennootschapsbelasting rekening houdend met vrijgestelde resultaatbestanddelen. De winstbelasting wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking heeft op posten die in het overzicht van het totaalresultaat worden opgenomen, in welk geval de belasting in het overzicht van het totaalresultaat wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Er wordt uitsluitend een uitgestelde belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zijn die voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen worden aangewend. Uitgestelde belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel wordt gerealiseerd.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het geconsolideerde kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. De kasstromen zijn onderscheiden in kasstromen uit operationele activiteiten, investeringsactiviteiten en financieringsactiviteiten.

Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koersen die zijn gehanteerd in de winst- en verliesrekening. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van rente zijn respectievelijk opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten en de kasstroom uit financieringsactiviteiten. Eventueel betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract wordt als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt.

Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het geconsolideerde kasstroomoverzicht opgenomen.

Significante transacties

Vastgoedtransactie Supermarkt Vastgoed Fonds

Sinds 2016 hield Jumbo Supermarkten B.V. een koopoptie aan bij Supermarkt Vastgoed Fonds die recht gaf op de aankoop van 70 panden tegen individuele marktwaarde, met peildatum 31 december van het vorige jaar. Gezien de waardeverandering van foodretailvastgoed gedurende 2020 en de mogelijkheid om een grote vastgoedportefeuille aan te kopen heeft de koopoptie in 2020 een waarde gekregen. Op 29 december 2020 heeft Jumbo deze koopoptie uitgeoefend. Daarbij heeft Jumbo 70 panden aangekocht en 67 panden direct doorverkocht, waarvan 62 aan Annexum Invest B.V.

De financiële impact van deze vastgoedtransactie is als volgt:

	Noot	2020
Reële waardemutatie afgeleide financiële instrumenten (aan- en verkoopresultaat panden)	23	39.972
Vrijval triple-net verplichting	23	20.426
Terugname bijzondere waardevermindering gebruiksrechten leasecontracten	26	4.471
Bijzondere waardevermindering voor verkoop aangehouden activa	26	-3.353
Herwaardering leasecontracten	27	3.253
Totaal impact resultaat voor belastingen		64.769

Acquisitie 6 locaties van Udea B.V.

Op 11 december 2019 heeft Jumbo Supermarkten B.V. overeenstemming bereikt met Udea B.V. om vanaf 2020 een zestal winkels over te nemen inclusief haar medewerkers. In 2020 zijn 4 winkels geleverd en geopend als Jumbo City. De winkels bevinden zich in binnenstedelijke gebieden en de aankoop van deze winkels past in de strategie van Jumbo. De supermarktlocaties bezorgen Jumbo een betere binnenstedelijke aanwezigheid alsmede uitbreiding van haar winkelbestand. De acquisitie heeft in 2020 geleid tot verwerving van vestigingspunten van € 10.486 en goodwill van € 3.880.

Samenwerkingsovereenkomst HEMA B.V.

Jumbo Supermarkten B.V. en HEMA B.V. hebben op 13 december 2019 overeenstemming bereikt over plannen voor commerciële samenwerking in Nederland en België. Onderdeel van deze overeenkomst is dat Jumbo vanaf 2020 gefaseerd de huurcontracten overneemt van 17 HEMA winkels. In 2020 zijn 7 winkels geleverd, waarvan 2 zijn geopend als Jumbo Supermarkt. De winkels bevinden zich in binnenstedelijke gebieden en de aankoop van deze winkels past in de strategie van Jumbo. De supermarktlocaties bezorgen Jumbo een betere binnenstedelijke aanwezigheid in Nederland en België alsmede uitbreiding van haar winkelbestand. Deze investering heeft in 2020 geleid tot een verwerving van vestigingspunten van € 27.400.

De samenwerkingsovereenkomst ziet ook toe op de ontwikkeling van een gezamenlijk winkelconcept voor 6 locaties op NS stations, waarvoor Jumbo het foodaanbod voor haar rekening neemt. In 2020 heeft dit geleid tot het opnemen van een vordering op HEMA van € 3.700.

Bovendien houdt Jumbo op basis van deze samenwerkingsovereenkomst vanaf 2020 het exclusieve recht om HEMA producten aan het assortiment in de Jumbo winkels toe te voegen. Deze investering heeft geleid tot overige immateriële vaste activa van € 16.900.

La Place definitieve sluiting van 23 locaties en franchise overeenkomst met Vermaat Groep

Gedurende 2020 is besloten om 23 La Place restaurants definitief te sluiten. Voor deze locaties zag Jumbo vanwege de negatieve impact van de coronacrisis, in combinatie met ligging, omvang en te verwachten beperkte bezoekersaantallen, helaas onvoldoende mogelijkheden om het gedurende 2020 ontwikkelde vernieuwde concept goed te kunnen uitvoeren. Jumbo onderzoekt met de vastgoedeigenaren, geïnteresseerden en andere stakeholders alternatieve exploitatiemogelijkheden voor deze locaties. Voor de betrokken medewerkers zijn andere functies bij La Place en Jumbo beschikbaar.

Op 23 december 2020 heeft La Place overeenstemming bereikt over een strategische samenwerking met horecaspecialist Vermaat Groep. Als onderdeel van de samenwerking neemt Vermaat Groep onder andere de exploitatie, de medewerkers en activa van 44 La Place restaurants over. Jumbo blijft eigenaar van het La Place merk en ontvangt in de toekomst een vergoeding van Vermaat Groep voor het gebruik van het merk en de formules. Jumbo en Vermaat Groep richten zich samen op de doorontwikkeling van het La Place-restaurantconcept. De overname sluit daarom aan op de strategie van Jumbo en La Place. Door de samenwerking is de verwachting dat de restaurants operationeel versterkt worden. De ondernemingsraad (OR) van La Place en de Autoriteit Consument en Markt (ACM) hebben positief geadviseerd over dit voornemen. De overname wordt naar verwachting 1 april 2021 effectief.

De definitieve sluiting van bovengenoemde 23 locaties en de verwachte overname door Vermaat Groep heeft geleid tot bijzondere waardeverminderingen met betrekking tot bouwkundige voorzieningen, inventarissen en verplichtingen van € 20.423; de bijbehorende materiële vaste activa zijn per jaareinde 2020 verantwoord als voor verkoop aangehouden activa. Ook heeft dit geleid tot bijzondere waardeverminderingen met betrekking tot gebruiksrechten leasecontracten van € 18.541 en afwaardering goodwill van € 6.072. Bovendien is als onderdeel van de La Place franchise overeenkomst met Vermaat Groep een voorwaardelijke exploitatiebijdrage overeengekomen. De hoogte van deze exploitatiebijdrage is op dit moment niet betrouwbaar in te schatten.

Toelichting op de geconsolideerde balans

1. Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa over 2020 is als volgt:

1. Goodwill
2. Merknamen
3. Vestigingspunten
4. (Zelfontwikkelde) software
5. Overige

	1	2	3	4	5	Totaal 2020
Stand begin boekjaar						
Aanschafwaarde	756.477	32.059	1.123.131	249.981	62.978	2.224.626
Cumulatieve amortisaties	-	-	-443.246	-102.246	-48.655	-594.147
Boekwaarde begin boekjaar	756.477	32.059	679.885	147.735	14.323	1.630.479
Mutaties gedurende het boekjaar						
Investerings	-	-	39.968	84.799	19.325	144.092
Verwervingen via bedrijfscombinaties	3.880	-	19.826	-	-	23.706
Amortisaties	-	-	-53.751	-45.517	-6.451	-105.719
Bijzondere waardeverminderingen	-6.072	-	-	-320	-	-6.392
Terugname bijzondere waardeverminderingen	-	-	7.126	-	-	7.126
	-2.192	-	13.169	38.962	12.874	62.813
Stand einde boekjaar						
Aanschafwaarde	754.285	32.059	1.182.477	334.460	81.963	2.385.244
Cumulatieve amortisaties	-	-	-489.423	-147.763	-54.766	-691.952
Boekwaarde einde boekjaar	754.285	32.059	693.054	186.697	27.197	1.693.292

Het verloop van de immateriële vaste activa over 2019 is als volgt:

	1	2	3	4	5	Totaal 2019
Stand begin boekjaar						
Aanschafwaarde	750.252	32.299	1.094.093	176.114	60.177	2.112.935
Cumulatieve amortisaties	-	-	-398.816	-67.063	-41.934	-507.813
Boekwaarde begin boekjaar	750.252	32.299	695.277	109.051	18.243	1.605.122
Mutaties gedurende het boekjaar						
Investerings	-	-	10.064	73.640	3.037	86.741
Verwervingen via bedrijfscombinaties	6.225	-	20.371	-	-	26.596
Vervreemdingen	-	-	-1.222	-	-	-1.222
Overboekingen binnen immateriële vaste activa	-	-	-	227	-227	-
Overboekingen van voor verkoop aangehouden activa	-	-	111	-	-	111
Amortisaties	-	-	-53.149	-35.183	-6.730	-95.062
Bijzondere waardeverminderingen	-	-240	-3.070	-	-	-3.310
Terugname bijzondere waardeverminderingen	-	-	11.503	-	-	11.503
	6.225	-240	-15.392	38.684	-3.920	25.357
Stand einde boekjaar						
Aanschafwaarde	756.477	32.059	1.123.131	249.981	62.978	2.224.626
Cumulatieve amortisaties	-	-	-443.246	-102.246	-48.655	-594.147
Boekwaarde einde boekjaar	756.477	32.059	679.885	147.735	14.323	1.630.479

Voor een nadere toelichting op de bijzondere waardeverminderingen en de terugname daarvan wordt verwezen naar noot 26.

Goodwill

De goodwill is gevormd als gevolg van de verwerving van Super de Boer, C1000, EMTÉ, Agrimarkt en een aantal vestigingen van Udea in 2020 (€ 3.880). De goodwill bestaat voornamelijk uit voordelen op de inkoopmarkt door volumevoordelen en daardoor betere marges en verwachte synergievoordelen mede op het gebied van een betere landelijke dekking en daardoor lagere kosten per eenheid.

Merkmamen

Onder merkmamen is de merknaam La Place verantwoord, verkregen bij de acquisitie van La Place in 2016.

Vestigingspunten

Onderdeel van de investeringen en verwervingen van vestigingspunten betreft overgenomen winkels van Udea (€ 10.486) en van HEMA (€ 27.400).

Overige

De mutatie in de overige immateriële vaste activa wordt grotendeels veroorzaakt door de samenwerkingsovereenkomst die Jumbo en HEMA eind 2019 hebben gesloten. Op basis van deze samenwerkingsovereenkomst houdt Jumbo het exclusieve recht om als food retailer met ingang van 2020 HEMA producten aan het assortiment in de winkels toe te voegen (€ 16.900).

2. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa over 2020 is als volgt:

1. **Bedrijfsgebouwen en -terreinen**
2. **Bouwkundige voorzieningen**
3. **Inventarissen**
4. **Andere vaste bedrijfsmiddelen**
5. **Activa in uitvoering**

	1	2	3	4	5	Totaal 2020
Stand begin boekjaar						
Aanschafwaarde	6.089	392.779	476.638	33.903	73.197	982.606
Cumulatieve afschrijvingen	-1.150	-187.035	-290.526	-25.952	-	-504.663
Boekwaarde begin boekjaar	4.939	205.744	186.112	7.951	73.197	477.943
Mutaties gedurende het boekjaar						
Investerings	1.803	73.090	72.350	4.331	7.800	159.374
Verwervingen via bedrijfscombinaties	-	780	244	-	-	1.024
Desinvesteringen	-	-44	-718	-1	-	-763
Vervreemdingen	-	-	-104	-1	-	-105
Overboekingen binnen materiële vaste activa	-	65.084	3.918	-	-69.002	-
Overboekingen naar voor verkoop aangehouden activa	-	-13.393	-7.171	-17	-	-20.581
Afschrijvingen	-162	-37.681	-61.657	-3.470	-	-102.970
Bijzondere waardeverminderingen	-	-17.795	-7.740	-68	-	-25.603
Terugname bijzondere waardeverminderingen	-	950	434	-	-	1.384
	1.641	70.991	-444	774	-61.202	11.760
Stand einde boekjaar						
Aanschafwaarde	7.892	468.403	490.996	35.153	11.995	1.014.439
Cumulatieve afschrijvingen	-1.312	-191.668	-305.328	-26.428	-	-524.736
Boekwaarde einde boekjaar	6.580	276.735	185.668	8.725	11.995	489.703

Het verloop van de materiële vaste activa over 2019 is als volgt:

	1	2	3	4	5	Totaal 2019
Stand begin boekjaar						
Aanschafwaarde	41.287	343.462	508.209	40.998	18.089	952.045
Cumulatieve afschrijvingen	-33.921	-177.959	-333.815	-31.664	-	-577.359
Boekwaarde begin boekjaar	7.366	165.503	174.394	9.334	18.089	374.686
Mutaties gedurende het boekjaar						
Investerings	-	70.920	71.810	2.239	55.314	200.283
Verwervingen via bedrijfscombinaties	-	7.354	-981	801	-	7.174
Desinvesteringen	-5	-92	-3.795	-2	-	-3.894
Vervreemdingen	-294	-1.967	-91	-269	-4	-2.625
Overboekingen binnen materiële vaste activa	-1.991	-1.907	4.833	-733	-202	-
Afschrijvingen	-137	-30.037	-59.157	-3.419	-	-92.750
Bijzondere waardeverminderingen	-	-5.946	-1.941	-	-	-7.887
Terugname bijzondere waardeverminderingen	-	1.916	1.040	-	-	2.956
	-2.427	40.241	11.718	-1.383	55.108	103.257
Stand einde boekjaar						
Aanschafwaarde	6.089	392.779	476.638	33.903	73.197	982.606
Cumulatieve afschrijvingen	-1.150	-187.035	-290.526	-25.952	-	-504.663
Boekwaarde einde boekjaar	4.939	205.744	186.112	7.951	73.197	477.943

Het totaalbedrag van de in de winst- en verliesrekening verantwoorde afschrijving materiële vaste activa bedraagt € 102.970 (2019: € 92.750).

De overboeking van activa in uitvoering naar bouwkundige voorzieningen in 2020 heeft met name te maken met het mechanisch distributiecentrum in Nieuwegein wat gedurende 2020 is geopend (€ 62.204).

Een deel van de activa verantwoord onder de categorie inventarissen wordt verhuurd aan franchisenemers. De boekwaarde van deze activa eind 2020 is € 8.646 (2019: € 7.392). De verhuur betreft onder andere kassa's, weegschalen, scanners, handterminals en pinapparatuur.

Voor een nadere toelichting op de bijzondere waardeverminderingen en de terugname daarvan wordt verwezen naar noot 26.

3. Gebruiksrechten leasecontracten

Het verloop van de gebruiksrechten leasecontracten over 2020 is als volgt:

1. **Bedrijfsgebouwen en -terreinen**
2. **Vervoersmiddelen**
3. **Overige bedrijfsmiddelen**

	1	2	3	Totaal 2020
Stand begin boekjaar				
Aanschafwaarde	2.731.525	29.785	3.684	2.764.994
Cumulatieve afschrijvingen	-242.516	-7.853	-517	-250.886
Boekwaarde begin boekjaar	2.489.009	21.932	3.167	2.514.108
Mutaties gedurende het boekjaar				
Investeringen	430.188	11.278	5.377	446.843
Verwervingen via bedrijfscombinaties	10.501	-	-	10.501
Beëindigingen	-204.941	-	-	-204.941
Overboekingen van en naar financiële leasecontracten	1.794	-	-	1.794
Afschrijvingen	-239.828	-9.089	-618	-249.535
Herwaarderingen	68.496	-	-	68.496
Bijzondere waardeverminderingen	-21.041	-	-	-21.041
Terugname bijzondere waardeverminderingen	5.047	-	-	5.047
Uitgesteld resultaat uit sale en leaseback contracten	-3.334	-	-	-3.334
	46.882	2.189	4.759	53.830
Stand einde boekjaar				
Aanschafwaarde	3.034.229	41.063	9.061	3.084.353
Cumulatieve afschrijvingen	-498.338	-16.942	-1.135	-516.415
Boekwaarde einde boekjaar	2.535.891	24.121	7.926	2.567.938

Het verloop van de gebruiksrechten leasecontracten over 2019 is als volgt:

	1	2	3	Totaal 2019
Stand begin boekjaar				
Aanschafwaarde	2.556.535	21.356	3.015	2.580.906
Cumulatieve afschrijvingen	-19.135	-	-	-19.135
Boekwaarde begin boekjaar	2.537.400	21.356	3.015	2.561.771
Mutaties gedurende het boekjaar				
Investerings	86.220	8.512	669	95.401
Beëindigingen	-3.620	-	-	-3.620
Afschrijvingen	-218.695	-7.853	-517	-227.065
Herwaarderingen	92.390	-83	-	92.307
Bijzondere waardeverminderingen	-7.164	-	-	-7.164
Terugname bijzondere waardeverminderingen	2.478	-	-	2.478
	-48.391	576	152	-47.663
Stand einde boekjaar				
Aanschafwaarde	2.731.525	29.785	3.684	2.764.994
Cumulatieve afschrijvingen	-242.516	-7.853	-517	-250.886
Boekwaarde einde boekjaar	2.489.009	21.932	3.167	2.514.108

Bedrijfsgebouwen en -terreinen

Onder bedrijfsgebouwen en -terreinen zijn de leasecontracten voor locaties van Jumbo, La Place en overige locaties, inclusief eventuele bijbehorende (parkeer)terreinen verantwoord.

De mutaties gedurende het boekjaar 2020 met betrekking tot investeringen in leasecontracten en beëindigingen van leasecontracten omvatten ook de mutaties die gerelateerd zijn aan de vastgoedtransactie met Supermarkt Vastgoed Fonds, zie hiervoor de toelichting onder significante transacties. Hierbij heeft Jumbo 70 panden, die voorheen gehuurd werden, aangekocht en vervolgens 67 panden direct weer doorverkocht, die daarna grotendeels weer zijn gehuurd.

Als onderdeel van de gebruiksrechten leasecontracten zijn ook leasecontracten verantwoord die toezien op bedrijfsgebouwen en -terreinen die niet volledig worden gebruikt voor de reguliere bedrijfsuitoefening van Jumbo. In die gevallen is sprake van verhuur aan derden. De boekwaarde gebruiksrechten die betrekking hebben op deze huurovereenkomsten met derden bedraagt € 36.067 (2019: € 73.580), waarvan € 239 (2019: € 769) met verbonden partijen.

Vervoersmiddelen

Onder vervoersmiddelen zijn de leasecontracten voor personenauto's, home delivery bussen en opleggers verantwoord.

Overige bedrijfsmiddelen

Onder overige bedrijfsmiddelen zijn de leasecontracten voor papierpersen en zonnepanelen verantwoord.

Voor een nadere toelichting op de bijzondere waardeverminderingen en de terugname daarvan wordt verwezen naar noot 26. Voor een toelichting op de gerelateerde leaseverplichtingen wordt verwezen naar noot 12 en voor niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen naar noot 19.

4. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit:

	2020	2019
Leningen u/g	7.531	19.769
Vooruitbetaalde bijdragen	40.214	33.541
Financiële leasecontracten	10.177	12.877
Vooruitbetaalde kosten	1.618	1.847
Reële waarde afgeleide financiële instrumenten	128	-
Overige vorderingen	3.520	-
	63.188	68.034

Het verloop van de leningen u/g is als volgt:

	2020	2019
Bruto saldo per begin boekjaar	22.554	10.064
Nieuwe verstrekkingen	-	17.075
Ontvangen aflossingen	-14.650	-4.565
Overige mutaties	722	-20
Bruto saldo per einde boekjaar	8.626	22.554
Voorziening	-1.095	-2.785
Netto saldo per einde boekjaar	7.531	19.769

De leningen u/g betreffen leningen aan ondernemers en overige leningen. Van de huidige leningen aan ondernemers wordt in 2021 naar verwachting € 1.072 afgelost. Van de overige leningen u/g wordt in 2021 naar verwachting € 830 afgelost. Het merendeel van de leningen aan ondernemers is niet-rentedragend. Met betrekking tot de voorziening u/g is in 2020 een bedrag van € 95 gedoteerd, een bedrag van € 580 aangewend en een bedrag van € 1.205 vrijgevallen.

Onder de overige mutaties zijn onder andere de contante waardemutaties opgenomen. De gehanteerde disconteringsvoet is 2,6% en is gebaseerd op de risicovrije rente plus risico opslag.

Het verloop van de vooruitbetaalde bijdragen is als volgt:

	2020	2019
Bruto saldo per begin boekjaar	34.466	28.925
Nieuwe verstrekkingen	12.356	12.944
Ontvangen aflossingen	-64	-39
Afschrijvingen	-5.093	-7.364
Overige mutaties	-1.000	-
Bruto saldo per einde boekjaar	40.665	34.466
Afwaardering	-451	-925
Netto saldo per einde boekjaar	40.214	33.541

De vooruitbetaalde bijdragen betreffen met name bijdragen aan ondernemers die gedurende de looptijd worden afgeschreven.

Het verloop van de financiële leasecontracten in 2020 is als volgt:

	2020	2019
Boekwaarde begin boekjaar	12.877	15.088
Overboekingen van en naar gebruiksrechten leasecontracten	-1.794	-
Ontvangen aflossingen	-927	-2.335
Berekende rente	21	124
Boekwaarde einde boekjaar	10.177	12.877

Financiële leasecontracten betreffen de leasecontracten voor de uithuur van bedrijfsgebouwen en -terreinen aan derde partijen voor 75% of meer van de inhuurperiode en waarbij Jumbo de inhuurcondities een op een doorzet in de doorverhuurcondities. In 2020 is een bedrag ontvangen van derde partijen van € 906 (2019: € 2.211), bestaande uit € 927 (2019: € 2.335) aan aflossingen minus € 21 (2019: € 124) aan berekende rente over te ontvangen huren.

De financiële leasecontracten vervallen als volgt:

	2020	2019
Termijnen vervallend binnen 1 jaar	899	2.130
Termijnen vervallend tussen 1 en 5 jaar	3.279	5.842
Termijnen vervallend na 5 jaar	5.999	4.905
	10.177	12.877

5. Latente belastingvorderingen

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen zijn gevormd over de tijdelijke verschillen die bestaan tussen de commerciële en fiscale grondslagen van waardering en resultaatbepaling en compensabele verliezen. De latente belastingvorderingen hebben een langlopend karakter. Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden, per belastingjurisdictie, in de balans gesaldeerd gepresenteerd.

Het verloop van de latente belastingvorderingen en -verplichtingen is als volgt:

	2019		Mutaties gedurende het boekjaar Via winst- en verliesrekening	2020	
	Vordering	Verplichting		Vordering	Verplichting
Immateriële vaste activa	-	-	-459	-	-459
Materiële vaste activa	-	-	176	176	-
Gebruiksrechten leasecontracten	-	-1.727	-2.562	-	-4.289
Leaseverplichtingen	1.712	-	2.554	4.266	-
Overige activa en passiva	-	-30	31	-	1
Verliescompensatie	1.953	-	1.402	3.355	-
Saldering latente vorderingen en verplichtingen	-1.757	1.757	-	-4.747	4.747
Netto latente belastingvorderingen	1.908	-	1.142	3.050	-

6. Voor verkoop aangehouden activa

De voor verkoop aangehouden activa bestaan uit:

	2020	2019
Materiële vaste activa	28.736	17.939
	28.736	17.939

De voor verkoop aangehouden activa betreffen activa die beschikbaar zijn voor desinvestering en waarvan de effectuering naar verwachting binnen 12 maanden wordt gerealiseerd.

De verkoopopbrengsten van voor verkoop aangehouden activa zijn verwerkt als overige bedrijfsopbrengsten. Zie noot 23.

7. Voorraden

De voorraden bestaan hoofdzakelijk uit handelsgoederen en emballage.

De boekwaarde van de voorraad handelsgoederen die is gewaardeerd tegen lagere netto-opbrengstwaarde bedraagt € 13.211 (2019: € 7.593), rekening houdend met nog te maken verkoopkosten. De voorziening in de voorraadwaardering is inclusief de afwaardering naar reële waarde. De mutatie van de voorziening is via de winst- en verliesrekening verwerkt.

8. Handelsdebiteuren en overige vorderingen

De handelsdebiteuren en overige vorderingen bestaan uit:

	2020	2019
Handelsdebiteuren	273.725	274.502
Vorderingen op nabetalings	2.646	2.138
Voorfinanciering onroerend goed	18.321	19.198
Overlopende activa	19.091	14.780
	313.784	310.618

In de post handelsdebiteuren is een voorziening wegens oninbaarheid opgenomen van € 2.539 (2019: € 7.531).

Ultimo 2020 zijn onder de handelsdebiteuren vorderingen op verbonden partijen opgenomen van € 294 (2019: € 2.875), hiervoor is geen voorziening wegens oninbaarheid opgenomen (conform 2019).

De vorderingen op nabetalings betreffen vorderingen op ondernemers inzake nabetalingsregelingen die het komende jaar worden ontvangen. Voor de jaren daarna kan geen betrouwbare inschatting worden gemaakt van de ontvangsten en is uit dien hoofde geen vordering opgenomen.

De voorfinanciering betreft voorfinanciering voor onroerend goed die per jaareinde in ontwikkeling is.

De overlopende activa betreffen onder andere vooruitbetaalde kosten, vorderingen op personeel, overige vorderingen, en overlopende activa.

9. Vennootschapsbelasting

De lopende (acute) belastingvorderingen en -verplichtingen hebben betrekking op de fiscale posities van de betreffende groepsonderdelen, bestaande uit nog niet afgewikkelde fiscale boekjaren onder aftrek van voorheffingen of voorlopige teruggaven.

10. Liquide middelen

De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking van Jumbo met uitzondering van € 7.111 (2019: € 6.696) in verband met afgegeven bankgaranties.

11. Groepsvermogen

Geplaatst kapitaal

Het geplaatste en gestorte kapitaal ultimo boekjaar 2020 bestaat uit 8.008 gewone aandelen (2019: 8.008). De nominale waarde per gewoon aandeel bedraagt € 1 (1 euro).

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 90, bestaande uit 90.000 gewone aandelen, elk groot € 1 (1 euro).

Alle aandelen zijn gerechtigd tot dividend.

Algemene reserves

De algemene reserves worden aangehouden door Jumbo op grond van statutaire bepalingen. Het saldo staat ter beschikking van de aandeelhouders met uitzondering van de wettelijke reserves op grond van de Nederlandse wet- en regelgeving, zoals vermeld onder noot 2 van de toelichting op de vennootschappelijke balans.

In 2020 is een dividend van € 52.500 uitgekeerd aan Stichting Jumbo Groep (tevens aandeelhouder en investeerder in Jumbo Onroerend Goed B.V.).

De mutaties in de algemene reserves worden uiteengezet in het geconsolideerd verloop van het groepsvermogen.

Onverdeeld resultaat

Het onverdeeld resultaat wordt gevormd door het saldo van winsten die niet zijn uitgekeerd. Het saldo staat ter beschikking van de aandeelhouders. De mutaties in het onverdeeld resultaat worden uiteengezet in het geconsolideerd verloop van het groepsvermogen.

Winst en dividend per aandeel

	2020	2019
Gewogen gemiddeld aantal aandelen	8.008	8.008
Gewone winst per aandeel (x €1)	€ 17.092	€ 14.346
Verwaterde winst per aandeel (x €1)	€ 17.092	€ 14.346
Dividend per aandeel (x €1)	€ 6.556	€ 6.556

12. Leaseverplichtingen

De leaseverplichtingen, waaraan de gebruiksrechten leasecontracten zijn gekoppeld, zijn als volgt te specificeren:

	2020	2019
Langlopende leaseverplichtingen		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	2.371.104	2.299.408
Vervoersmiddelen	13.806	13.136
Overige bedrijfsmiddelen	7.288	2.587
	2.392.198	2.315.131
Kortlopende leaseverplichtingen		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	209.386	245.146
Vervoersmiddelen	10.295	8.785
Overige bedrijfsmiddelen	635	584
	220.316	254.515
Totaal leaseverplichtingen	2.612.514	2.569.646

Het verloop van de leaseverplichtingen in 2020 is als volgt:

	2020	2019
Stand begin boekjaar	2.569.646	2.595.994
Investerings	443.350	95.401
Verwervingen via bedrijfscombinaties	10.501	-
Beëindigingen	-206.889	-
Herwaarderingen	62.531	95.408
Aflossingen	-297.907	-248.515
Contante waarde mutaties	31.282	31.358
	42.868	-26.348
Stand einde boekjaar	2.612.514	2.569.646

In 2020 is een bedrag van € 297.907 (2019: € 248.515) aan aflossingen op de leaseverplichtingen verantwoord. Daarnaast is een bedrag van € 31.282 (2019: € 31.358) aan rente verantwoord in de winst- en verliesrekening, gerelateerd aan de leaseverplichtingen inzake gebruiksrechten leasecontracten op bedrijfsgebouwen en -terreinen, vervoersmiddelen en overige bedrijfsmiddelen.

Voor specifieke toelichting op investeringen in leasecontracten en beëindigingen van leasecontracten wordt verwezen naar noot 3 onder gebruiksrechten leasecontracten bedrijfsgebouwen en -terreinen.

Jumbo hanteert de marginale interestvoet als disconteringsvoet, waarbij rekening wordt gehouden met de verwachte resterende looptijd van het leasecontract. In 2020 komt deze uit op een gewogen gemiddelde van 1,1% (2019: 1,1%).

De leaseverplichtingen vervallen als volgt (niet verdisconteerd):

	2020	2019
Termijnen vervallend binnen 1 jaar	252.470	284.156
Termijnen vervallend tussen 1 en 5 jaar	1.057.622	958.875
Termijnen vervallend tussen na 5 jaar	1.973.327	1.509.343
	3.283.419	2.752.374

Leaseverplichtingen met een looptijd korter dan één jaar of een onderliggend actief met een lage waarde van minder dan € 5 zijn niet opgenomen onder de leaseverplichtingen en gebruiksrechten leasecontracten. Kosten uit hoofde van deze contracten zijn verantwoord in de winst- en verliesrekening voor een bedrag van € 11.741 (2019: € 14.922) voor leasecontracten met een looptijd korter dan één jaar en voor een bedrag van € 8.004 (2019: € 7.197) voor leasecontracten met een onderliggend actief met een lage waarde. Deze kosten hebben betrekking op lease van bedrijfsgebouwen en -terreinen, transportmiddelen zoals personenauto's en vrachtwagens, intern transport zoals heftrucks, winkelautomatisering, kopieerapparatuur en overige machines en inventarissen.

Variabele leasebetalingen zijn niet gewaardeerd in de leaseverplichtingen en in de gebruiksrechten op leasecontracten. De variabele leasebetalingen zijn verantwoord in de winst- en verliesrekening in 2020 voor een bedrag van € 266 (2019: € 431). Deze hebben betrekking op leasecontracten inzake bedrijfsgebouwen waarvan een deel van de te betalen leasebedragen gerelateerd is aan de behaalde omzet door Jumbo en/of La Place op een dergelijke locatie.

In de totale leaseverplichting van € 2.612.514 (2019: € 2.569.646) is een bedrag van € 295.273 (2019: € 213.832) opgenomen aan verplichtingen uit leaseovereenkomsten met verbonden partijen inzake huur van een aantal verkooplocaties van Jumbo en La Place, een aantal distributiecentra, het hoofdkantoor van Jumbo en zonnepanelen op bedrijfsgebouwen.

Voor nadere toelichting op de gebruiksrechten leasecontracten wordt verwezen naar noot 3.

Voor gerelateerde niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen wordt verwezen naar noot 19.

13. Leningen en overige verplichtingen

De leningen en overige verplichtingen bestaan uit:

	2020	2019
Langlopende leningen en overige verplichtingen		
Bankleningen	348.530	374.397
Verplichtingen uit hoofde van triple-net distributiecentra	3.471	4.167
Verplichtingen uit hoofde van triple-net winkelpanden	-	20.426
Overige verplichtingen	250	3.031
	352.251	402.021
Kortlopende leningen en overige verplichtingen		
Bankleningen	-	37.500
Verplichtingen uit hoofde van triple-net distributiecentra	696	639
Verplichtingen uit hoofde van triple-net winkelpanden	-	288
Overige verplichtingen	1.232	872
	1.928	39.299
Totaal rentedragende leningen	354.179	441.320

Het verloop van de bankleningen kan als volgt worden weergegeven:

	2020	2019
Bruto saldo per begin boekjaar	412.500	362.500
Aflossingen	-387.500	-50.000
Toename / afname faciliteit	-25.000	100.000
Opnamen	350.000	-
Bruto saldo per einde boekjaar	350.000	412.500
Kortlopende aflossingsverplichtingen	-	-37.500
Uitgestelde bankenfee	-1.470	-603
Netto saldo per einde boekjaar	348.530	374.397

De aangegane bankleningen maken onderdeel uit van de op 15 december 2020 afgesloten 5-jarige financieringsovereenkomst. Met deze herfinanciering is de oude financiering daterend uit 2016 volledig afgelost. De aangegane bankleningen per 29 december 2019 maken onderdeel uit van de op 11 mei 2016 afgesloten financieringsovereenkomst. Over de aangegane bankleningen is een rentevergoeding verschuldigd die gelijk is aan het Euribor-tarief, vermeerderd met een opslag. Het gemiddelde rentepercentage in 2020 bedroeg 0,91% (2019: 0,97%).

De op de leningen gesaldeerde bankenfee betreft de kosten die aan de banken bij aangaan van de kredietfaciliteit zijn betaald. Deze kosten worden gedurende de looptijd van de financieringsovereenkomst evenredig ten laste van de post financiële baten en lasten in de winst- en verliesrekening gebracht.

Triple-net verplichtingen

Onder de verplichtingen is inzake triple-net verplichtingen een bedrag van € 696 (2019: € 926) opgenomen, dat binnen 1 jaar wordt aangewend in de exploitatie. Dit bedrag bestaat uit een vrijval van € 1.071 (2019: € 3.741) en een discontering van € 375 (2019: € 2.815). De triple-net verplichtingen komen voort uit leaseovereenkomsten, aangegaan op basis van zogenaamde triple-net voorwaarden, waarbij Jumbo zich heeft verplicht tot het betalen van alle eigenaarslasten verbonden aan het gehuurde onroerend goed gedurende de looptijd van de leaseovereenkomsten. De verplichtingen voortvloeiende uit deze overeenkomsten heeft Jumbo

verantwoord als langlopende verplichtingen en betreffen de contante waarde van toekomstige geschatte kasstromen. Het contant maken geschiedt tegen een disconteringsvoet gebaseerd op een rente die geldt voor gelijksoortige financieringsovereenkomsten en past bij de gemiddelde verwachte resterende looptijd. Eind 2020 zijn de verplichtingen uit hoofde van triple-net winkelpanden vrijgevallen inzake de vastgoedtransactie met het Supermarkt Vastgoed Fonds. De resterende looptijd van de verplichtingen uit hoofde van triple-net distributiecentra bedraagt 5 jaar.

14. Pensioenen en overige uitgestelde beloningen

De verplichtingen uit hoofde van pensioenen en overige uitgestelde beloningen bestaan uit:

	2020	2019
Pensioenverplichting uit hoofde van toegezegde-pensioenregelingen	4.691	8.523
Overige verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen	16.794	11.674
	21.485	20.197

Pensioenverplichting uit hoofde van toegezegde-pensioenregelingen

1. Toegezegde pensioenverplichtingen
2. Reële waarde fondsbeleggingen
3. Netto pensioenvorderingen en -verplichtingen (saldo 1 en 2)
4. Ten laste van de winst- en verliesrekening
5. Rechtstreeks verwerkt in het groepsvermogen

2020	1	2	3	4	5
Stand begin boekjaar	62.309	-53.786	8.523		
Mutaties gedurende het boekjaar					
Aan dienstjaar toegekende pensioenrechten	119	-	119	119	-
Pensioenkosten van verstreken diensttijd	15	-	15	15	-
Rentelasten (baten)	675	-579	96	96	-
Bijdragen door de werkgever	-	-177	-177	-177	-
Bijdragen door de werknemers	-	-	-	-	-
Rendement op fondsbeleggingen	-	-2.762	-2.762	-	-2.762
Ervaringsaanpassingen	87	-	87	-	87
Aanpassingen in financiële veronderstellingen	304	-	304	-	304
Aanpassingen in demografische veronderstellingen	-1.504	-	-1.504	-	-1.504
Betaalde pensioenuitkeringen	-1.355	1.355	-	-	-
Waardeoverdracht pensioenregeling	-62	62	-	-	-
Inperking pensioenregeling	-	-	-	-	-
Overige mutaties	57	-67	-10	-10	-
	-1.664	-2.168	-3.832	43	-3.875
Stand einde boekjaar	60.645	-55.954	4.691		

2019	1	2	3	4	5
Stand begin boekjaar	53.338	-44.156	9.182		
Mutaties gedurende het boekjaar					
Aan dienstjaar toegekende pensioenrechten	-	-	-	-	-
Verwervingen via bedrijfscombinaties	3.916	-3.916	-	-	-
Rentelasten (baten)	968	-800	168	168	-
Bijdragen door de werkgever	-	-17	-17	-	-
Bijdragen door de werknemers	-	-	-	-	-
Rendement op fondsbeleggingen	-	-6.200	-6.200	-	-6.200
Ervaringsaanpassingen	-252	-	-252	-	-252
Aanpassingen in financiële veronderstellingen	5.917	-	5.917	-	5.917
Aanpassingen in demografische veronderstellingen	-265	-	-265	-	-265
Betaalde pensioenuitkeringen	-1.247	1.247	-	-	-
Waardeoverdrachten	-56	56	-	-	-
Inperking pensioenregeling	-	-	-	-	-
Overige mutaties	-10	-	-10	-10	-
	8.971	-9.630	-659	158	-800
Stand einde boekjaar	62.309	-53.786	8.523		

Jumbo heeft haar toegezegde-pensioenregeling ondergebracht bij pensioenverzekeraars. Dit betreffen met name middelloonregelingen met voorwaardelijke indexatie, waar bij enkele verzekerde regelingen de indexatie gekoppeld is aan de indexatie van een bedrijfstakpensioenfonds. De verplichting voor de werkgever bij actieve regelingen bestaat uit de jaarpremie, eventuele indexaties, administratiekosten en koopsommen voor individuele uitgaande waardeoverdrachten. Bij inactieve regelingen bestaan de verplichtingen voor de werkgever uit koopsommen voor uitgaande waardeoverdrachten en eventuele indexaties. De financieringsregelingen zijn vastgelegd in verzekeringscontracten tussen Jumbo en de pensioenverzekeraars. Deze regelingen vallen onder de Pensioenwet. Indien deze contracten aflopen, bestaat het risico dat het afsluiten van nieuwe contracten leidt tot hogere pensioenkosten.

In 2020 zijn er € 177 (2019: € 17) premiebijdragen door de werkgever betaald.

De fondsbeleggingen betreffen 100% verzekerde contracten. De waarde van de fondsbeleggingen is gebaseerd op de garantiewaarden van deze contracten. De pensioenverzekeraar is verantwoordelijk voor de fondsbeleggingen. De fondsbeleggingen worden niet uitgesplitst naar pensioencontract. De pensioenverzekeraars stellen periodiek een analyse op voor de afstemming van de fondsbeleggingen en pensioenverplichtingen op korte en lange termijn. De pensioenverzekeraars passen op basis van de uitkomsten van genoemde analyses, indien noodzakelijk, de aard en samenstelling van de beleggingen aan op de verwachte looptijden van de pensioenverplichtingen. De looptijd van de verplichtingen met betrekking tot de toegezegde-bijdrageregelingen varieert tussen de 10 en 30 jaar.

De voornaamste actuariële veronderstellingen die zijn gehanteerd bij de berekening van de pensioenverplichtingen zijn hieronder in bandbreedtes weergegeven.

	2020	2019
Disconteringsvoet	0,5%-0,8%	0,8%-1,2%
Verwachte toekomstige reële loonsverhogingen algemeen	1%	n.v.t.
Verwachte toekomstige reële loonsverhogingen individueel	0%	n.v.t.
Verwachte toekomstige inflatie	1,9%	1,9%
Verwachte pensioenstijging actieve deelnemers	0%	n.v.t.
Verwachte pensioenstijging inactieve deelnemers	0%-1,9%	0%-1,8%

Voor 2020 is de Prognosetafel AG 2020 gebruikt (2019: Prognosetafel AG 2018).

De onderstaande gevoeligheidsanalyse is gebaseerd op de meest aannemelijke wijzigingen in de actuariële veronderstellingen die voor zouden kunnen komen aan het einde van de verslagperiode, terwijl de andere actuariële veronderstellingen constant blijven. Het effect op de contante waarde van de toegezegde-pensioenverplichtingen is hieronder weergegeven. Een daling van de disconteringsvoet en een stijging van de indexatie zullen resulteren in een stijging van de pensioenverplichting. Een stijging van de disconteringsvoet en een daling van de indexatie zullen resulteren in een daling van de pensioenverplichting.

	2020	2019
Daling disconteringsvoet met 0,5%	6.547	6.896
Stijging disconteringsvoet met 0,5%	-5.682	-5.975
Daling indexatie met 0,5%	-1.505	-3.165
Stijging indexatie met 0,5%	6.895	7.042

Bijdrage aan toegezegde-bijdrage pensioenregelingen

De toegezegde-bijdrageregelingen bestaan voor het grootste deel uit regelingen bij bedrijfstakpensioenfondsen. Jumbo is aangesloten bij meerdere bedrijfstakpensioenfondsen. Bij de bedrijfstakpensioenfondsen zijn meerdere ondernemingen wettelijk verplicht aangesloten. Alle aangesloten ondernemingen betalen een kostendeekkende premie aan de bedrijfstakpensioenfondsen. Ultimo 2020 was het overgrote deel van de medewerkers als deelnemer aangesloten bij de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Levensmiddelenbedrijf en de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Foodservice. De dekkingsgraden van deze fondsen bedragen per balansdatum 2020 respectievelijk 87,1% en 104,7% (2019: respectievelijk 94,7% en 104,4%). Beide bedrijfstakpensioenfondsen hebben een herstelplan waarbij de premie een sturingsmiddel is. De komende jaren worden naast de reguliere kostendeekkende premies, geen additionele premies verwacht.

Jumbo verwacht in 2021 een bijdrage te verrichten in de vorm van premies ten bedrage van € 43.752 (2020: € 38.035) aan de toegezegde-bijdrage pensioenregelingen.

Overige verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen

De overige verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen bestaan uit een voorziening voor jubileumuitkeringen en een voorziening voor arbeidsongeschiktheid.

Het verloop van de overige verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen is als volgt:

	Jubileumuitkeringen	Arbeidsongeschiktheid	Totaal 2020	Totaal 2019
Stand begin boekjaar	10.361	1.313	11.674	10.347
Dotaties	5.393	-	5.393	1.097
Verwervingen via bedrijfscombinaties	-	-	-	60
Vrijvallen	-	-	-	-
Onttrekkingen	-386	-222	-608	-693
Mutaties contante waarde	324	11	335	863
Mutaties in boekwaarde	5.331	-211	5.120	1.327
Stand einde boekjaar	15.692	1.102	16.794	11.674
Langlopend	15.168	808	15.976	11.023
Kortlopend	524	294	818	651
Stand einde boekjaar	15.692	1.102	16.794	11.674

15. Latente belastingverplichtingen

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen zijn gevormd over de tijdelijke verschillen die bestaan tussen de commerciële en fiscale grondslagen van waardering en resultaatbepaling. De verschillen zijn voornamelijk ontstaan uit de verwerking van (historische) acquisities. De voorziening voor belastingverplichtingen heeft overwegend een langlopend karakter. Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden, per belastingjurisdictie, in de balans gesaldeerd gepresenteerd.

Het verloop van de latente belastingvorderingen en -verplichtingen is als volgt:

	2019		Mutaties gedurende het boekjaar		2020	
	Vordering	Verplichting	via winst- en	via totaal-	Vordering	Verplichting
			verliesrekening	resultaat		
Immateriële vaste activa	-3.076	166.962	36.602	-	-1.634	202.122
Materiële vaste activa	-5.074	4.995	-1.955	-	-3.355	1.321
Gebruiksrechten leasecontracten	-	555.020	84.281	-	-	639.301
Financiële vaste activa	-	1.385	548	-	-	1.933
Pensioenen en overige uitgestelde beloningen	-1.849	-	-243	-970	-3.062	-
Voorzieningen	-188	-	4.754	-	-	4.566
Leaseverplichtingen	-561.345	-	-87.532	-	-648.877	-
Langlopende verplichtingen	-875	-	-4.419	-2	-5.296	-
Overige activa en passiva	-	21	-16.275	-	-16.350	96
Herinvesteringsreserve	-	17.695	-2.373	-	-	15.322
Saldering latente vorderingen en verplichtingen	572.407	-572.407	-	-	678.574	-678.574
Netto latente belastingverplichtingen	-	173.671	13.388	-972	-	186.087

In het aangenomen Belastingplan 2021 zijn eerder aangegeven wijzigingen van het tarief van de vennootschapsbelasting teruggenomen. Voor het bepalen van de belastinglatentie is het tarief van de vennootschapsbelasting op basis van het Belastingplan 2021 gehanteerd: 25% (2019: 21,7%) per 2021. De latente belastingverplichtingen per ultimo 2020 zijn per saldo opgenomen tegen de gewijzigde tarieven.

De latente belastingverplichting is voor € 1.050 (2019: € 18.646) kortlopend.

De mutatie van de latente belastingen in het overzicht van het totaalresultaat betreffen de belasting over de actuariële resultaten op de toegezegde-pensioenregelingen van € -970 (2019: € 162) en de belastingen op de ongerealiseerde herwaarderingen van de afgeleide financiële instrumenten van € -2 (2019: € 31).

Fiscale eenheid

Ultimo boekjaar 2020 zijn voor de omzetbelasting alle in de consolidatie begrepen Nederlandse groepsmaatschappijen vanaf moment van oprichting danwel acquisitie in de fiscale eenheid Jumbo Groep Holding B.V. opgenomen, met uitzondering van Euroselect B.V., J&C Acquisition Holding B.V. en Supermarkt Vastgoed IIA B.V.

Ultimo boekjaar 2020 zijn voor de vennootschapsbelasting alle in de consolidatie begrepen Nederlandse groepsmaatschappijen vanaf moment van oprichting danwel acquisitie in de fiscale eenheid Jumbo Groep Holding B.V. opgenomen, met uitzondering van J&C Acquisition Holding B.V. en Supermarkt Vastgoed IIA B.V.

Door opname in een fiscale eenheid zijn de groepsmaatschappijen van Jumbo Groep Holding B.V. ieder hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschulden van de betreffende fiscale eenheid.

16. Voorzieningen

De voorzieningen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Reorganisatie	5.215	4.044
Verlieslatende contracten	-	2.716
Overige voorzieningen	2.650	690
	7.865	7.450
Langlopend	1.777	2.966
Kortlopend	6.088	4.484
	7.865	7.450

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde. De disconteringsvoet is gebaseerd op de risicovrije rentevoet van 0,00% (2019: 0,20%).

De reorganisatievoorziening is gevormd voor de herstructurering van het hoofdkantoor. Daarnaast worden in het kader van mechanisatie op termijn bestaande distributiecentra gesloten en daarbij vloeit, ondanks het aansturen op de duurzame inzetbaarheid van medewerkers, een deel van de medewerkers af.

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	Reorganisatie	Verlieslatende contracten	Overige	Totaal 2020	Totaal 2019
Stand begin boekjaar	4.044	2.716	690	7.450	23.318
Dotaties	13.985	-	2.000	15.985	6.681
Vrijvallen	-546	-	-11	-557	-5.380
Onttrekkingen	-12.268	-2.716	-29	-15.013	-17.205
Mutaties contante waarde	-	-	-	-	36
Mutaties in boekwaarde	1.171	-2.716	1.960	415	-15.868
Stand einde boekjaar	5.215	-	2.650	7.865	7.450
Langlopend	1.527	-	250	1.777	2.966
Kortlopend	3.688	-	2.400	6.088	4.484
Stand einde boekjaar	5.215	-	2.650	7.865	7.450

17. Financiële instrumenten

Algemeen

Ten aanzien van het indekken van financiële risico's maakt Jumbo in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van verschillende financiële instrumenten. Financiële instrumenten van Jumbo omvatten liquide middelen, leningen u/g, handelsdebiteuren en overige vorderingen, rentedragende leningen en overige langlopende verplichtingen, rekening-courantkredieten, handelscrediteuren en overige schulden en afgeleide financiële instrumenten. De liquide middelen, rentedragende leningen en rekening-courantkredieten worden aangehouden of afgesloten bij gerenommeerde banken en financiële instellingen met een hoge kredietwaardigheid. Leningen u/g worden uitsluitend verstrekt door Jumbo indien dit noodzakelijk en verantwoord is op basis van goed ondernemerschap. Uitgangspunten bij leningen aan ondernemers zijn onder andere formele vastlegging van de leningsovereenkomst, een solide exploitatieplanning met een verwacht positief resultaat en een structurele monitoring van de ontwikkeling van de exploitatie en financiering gedurende de looptijd van de lening. Ten aanzien van de overige financiële instrumenten geldt dat Jumbo ernaar streeft financiële transacties aan te gaan met financieel solide tegenpartijen. Jumbo gaat transacties aan in afgeleide financiële instrumenten teneinde de aan financiële instrumenten gerelateerde risico's af te dekken. Afgeleide financiële instrumenten worden niet voor handelsdoeleinden aangehouden.

Jumbo maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die Jumbo blootstelt aan liquiditeits-, krediet- en marktrisico's. Jumbo schat in dat deze risico's een zeer geringe impact hebben op de bedrijfsuitoefening. Ten opzichte van vorig jaar wordt Jumbo niet meer of minder door deze risico's beïnvloed in haar bedrijfsuitoefening. Jumbo voert geen gewijzigd beleid ten aanzien van de beheersing van deze risico's ten opzichte van vorig jaar.

Beheersing van het bedrijfskapitaal

Jumbo voert een financieringsbeleid waarin de continuïteit van de onderneming voorop staat en waarbij rekening wordt gehouden met de beheersing van het bedrijfskapitaal (het vermogen dat wordt aangehouden om operationele activiteiten te ontplooiën). Jumbo dient te voldoen aan door de kredietverstrekkers gestelde vereisten vastgelegd in convenanten. Per 3 januari 2021 en 29 december 2020 voldoet Jumbo aan de gestelde vereisten.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat Jumbo op enig moment niet aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Jumbo houdt voldoende liquide middelen aan en heeft de beschikbaarheid over adequate kredietfaciliteiten teneinde het liquiditeitsrisico te minimaliseren, onder zowel normale als meer uitdagende omstandigheden. Om het liquiditeitsrisico te minimaliseren worden de kasstromen nauwgezet gevolgd en gepland. Het liquiditeitsrisico is beperkt aangezien er voldoende ruimte binnen de bestaande kredietfaciliteiten aanwezig is.

Kredietfaciliteiten

In 2020 heeft een herfinanciering plaats gevonden van de financieringsovereenkomst daterend uit 2016. De nieuwe financieringsovereenkomst met een hoofdsom van € 700 miljoen is ingegaan op 15 december 2020 en heeft een looptijd van 5 jaar, met een optie tot verlenging van 2 jaar. De financieringsovereenkomst is afgesloten met het bankensyndicaat bestaande uit ABN AMRO, Rabobank, ING, Deutsche Bank en BNP Paribas. BNP Paribas is nieuw in het bankensyndicaat in vergelijking tot de financieringsovereenkomst uit 2016, die eveneens een looptijd had van 5 jaar, met een optie tot verlenging van 2 jaar, die in 2019 is uitgeoefend.

De kredietfaciliteiten ultimo 2020 zijn als volgt:

	Kredietfaciliteit	Aangewend
Revolving Facility	550.000	350.000
Ancillary	150.000	-
Bruto saldo per einde boekjaar	700.000	350.000

Met betrekking tot de vermelde kredietfaciliteiten is met de banken een convenant overeengekomen dat als volgt kan worden samengevat: de (gecorrigeerde) nettoschuld in verhouding tot de EBITDA (cumulatieve EBITDA op een 12-maands voortschrijdende basis). De banken corrigeren de nettoschuld voor de effecten van de implementatie van IFRS16.

Voor het verkrijgen van de kredietfaciliteit is door Jumbo de hoofdelijke aansprakelijkheid van de volgende tot Jumbo behorende dochtermaatschappijen tot zekerheid verstrekt: Jumbo Distributiecentrum B.V., Jumbo Omnichannel B.V., Jumbo Supermarkten B.V., Jumbo Food Groep B.V. en Jumbo Supermarkten Vastgoed B.V.

Financiële instrumenten

De rente over de financiering is variabel en gebaseerd op de Euribor vermeerderd met een opslag. De herfinanciering bevat een floor op 0%, waardoor de te betalen rente niet lager kan zijn dan de opslag.

Een deel van het renterisico is afgedekt door middel van rentederivaten. De rentederivaten bestaan per 24 december 2020 uit Interest Rate Caps, die het Euribor 'capt' op 0% en die eindigen per december 2023. De rentederivaten per 29 december 2019 bestonden uit Interest Rate Swaps, die voorzien waren van een floor op 0%; deze Interest Rate Swaps zijn in 2020 afgelopen. De nominale waarde van de per 3 januari 2021 aanwezige Interest Rate Caps is € 200.000. Op balansdatum wordt € 200.000 (2019: € 125.000) van de aangewende kredietfaciliteit afgedekt. De Interest Rate Caps hebben een marktwaarde van € 128 eind 2020. De Interest Rate Swaps hadden een marktwaarde van -/- € 9 eind 2019.

Contractuele looptijden van de financiële verplichtingen

Hieronder volgen de contractuele looptijden van de financiële verplichtingen inclusief verplichte aflossingen en rentebetalingen van Jumbo op balansdatum. De rentelasten zijn ingeschat rekening houdend met een gemiddeld Euribor tarief van 0% en een schuldafbouw conform de meerjarenplanning.

	Boekwaarde	Contractuele kasstromen	Minder dan één jaar	1-5 jaar	Meer dan 5 jaar
2020					
Bankleningen	348.530	366.988	3.403	363.585	-
Leaseverplichtingen	2.612.514	3.283.419	252.470	1.057.622	1.973.327
Overige financieringsverplichtingen	1.482	1.482	1.232	250	-
Zegelverplichtingen	50.361	50.361	50.361	-	-
Crediteuren en overige schulden	1.495.955	1.495.955	1.495.955	-	-
	4.508.842	5.198.205	1.803.421	1.421.457	1.973.327
2019					
Bankleningen	411.897	419.457	40.886	378.571	-
Leaseverplichtingen	2.569.646	2.752.374	284.156	958.875	1.509.343
Overige financieringsverplichtingen	3.903	3.925	872	3.053	-
Afgeleide financiële instrumenten	9	29	29	-	-
Zegelverplichtingen	38.417	38.417	38.417	-	-
Crediteuren en overige schulden	1.420.786	1.420.786	1.420.786	-	-
	4.444.658	4.634.988	1.785.146	1.340.499	1.509.343

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financieel verlies voor Jumbo indien een afnemer of tegenpartij van een financieel instrument de aangegane contractuele verplichtingen niet nakomt.

De kredietrisico's bij Jumbo bestaan uit kredietrisico's op verstrekte financiering aan afnemers, verstrekte zekerheden aan financiële instellingen ten behoeve van de financieringsarrangementen aan afnemers en handelsvorderingen.

Voor de verstrekte financieringen en verstrekte zekerheden aan financiële instellingen ten behoeve van de financieringsarrangementen aan afnemers verlangt Jumbo van de betreffende afnemers zekerheden retour, waaronder hypothecaire inschrijvingen onroerende zaken, bankgaranties alsmede verpanding van activa, vorderingen en levensverzekeringrechten.

Het maximale kredietrisico bestaat uit de boekwaarden van de financiële activa op balansdatum en is als volgt:

	2020	2019
Financiële vaste activa	63.188	68.034
Handelsdebiteuren	273.725	274.502
Overige vorderingen en overlopende activa	40.059	36.116
Liquide middelen	74.357	66.489
	451.329	445.141

Voor het bepalen van de voorziening voor financiële activa wordt conform IFRS9 het 'verwachte kredietverliezen' model toegepast. In het model worden drie stadia onderscheiden. Deze stadia hebben betrekking op beoordeling van de kredietkwaliteit van de tegenpartij. De voorziening op financiële activa en handelsdebiteuren is grotendeels bepaald en berekend op basis van stadium drie waarbij reeds daadwerkelijke betalingsachterstanden zijn ontstaan. Jumbo heeft gebruikgemaakt van de mogelijkheid van het toepassen van de 'simplified approach' onder IFRS9 inzake het bepalen van de voorziening met betrekking tot de handelsdebiteuren.

De ouderdomsopbouw van de handelsdebiteuren op balansdatum is als volgt:

	2020	2019
Niet vervallen	210.169	214.747
Overschrijding 0 - 30 dagen	22.554	11.703
Overschrijding 31 - 60 dagen	21.317	14.172
Overschrijding 61 - 90 dagen	11.575	11.727
Overschrijding meer dan 90 dagen	10.649	29.684
	276.264	282.033
Voorziening voor oninbaarheid	-2.539	-7.531
Boekwaarde debiteuren	273.725	274.502

De reële waardeaanpassingen als gevolg van mogelijke oninbaarheid van de handelsdebiteuren vinden op individuele basis plaats. Met betrekking tot de vorderingen die niet zijn vervallen en niet zijn afgewaardeerd, bestaan er per balansdatum geen indicaties dat deze niet zullen worden voldaan.

De mutaties in de voorziening voor oninbaarheid met betrekking tot handelsdebiteuren gedurende het jaar zijn als volgt:

	2020	2019
Stand begin boekjaar	-7.531	-7.755
Dotaties	-526	-2.490
Onttrekkingen	4.009	625
Vrijgevallen voorziening	1.509	2.089
	4.992	224
Stand einde boekjaar	-2.539	-7.531

Per balansdatum is er geen sprake van concentratie van kredietrisico's bij bepaalde partijen. Daarnaast wordt het maximale kredietrisico gemitigeerd door de verkregen zekerheden ten aanzien van de activa. Deze worden toegelicht onder noot 19 onder koop- en terugkoopverklaringen en andere garanties.

Marktrisico

Marktrisico betreft het risico dat de inkomsten van Jumbo of de waarde van financiële instrumenten nadelig worden beïnvloed door veranderingen in rentetarieven.

Renterisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij de door Jumbo aangegane leningen is sprake van een variabele rente. Jumbo heeft rentederivaten afgesloten ter beperking van de renterisico's.

Per ultimo boekjaar 2020 bezit Jumbo rentederivaten met looptijden tot en met 2023. De reële waarde van de rentederivaten is het geschatte bedrag dat Jumbo zou ontvangen om het contract per balansdatum te beëindigen, waarbij rekening wordt gehouden met de actuele rente en de actuele kredietwaardigheid van de contractpartijen waarbij de rentederivaten zijn afgesloten. Jumbo past voor de nieuw afgesloten rentederivaten geen hedge-accounting toe. Jumbo paste per 29 december 2019 wel hedge-accounting toe op de toen aanwezige Interest Rate Swaps.

De reële waardemutaties op de Interest Rate Caps zijn verwerkt onder de afgeleide financiële instrumenten in de balans en in de overige bedrijfsopbrengsten in de winst- en verliesrekening. De reële waardemutaties op de Interest Rate Swaps waarvoor hedge-accounting wordt toegepast, zijn verwerkt onder de afgeleide financiële instrumenten en in het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat. Ultimo 2020 is 57,1% van de rentedragende schulden afgedekt door middel van de rentederivaten (2019: 30,3%). Het gemiddelde rentepercentage over de rentedragende schulden bedroeg 0,91% in 2020 (2019: 0,97%).

Het tegenpartij risico wordt zeer laag ingeschat, aangezien de rentederivaten zijn afgesloten bij vooraanstaande financiële instellingen.

Gevoeligheidsanalyse rente

De beheersing van het renterisico heeft ten doel het effect van kortetermijnrente schommelingen op de groepsresultaten te beperken. Op de lange termijn echter zullen blijvende wijzigingen in rentepercentages van invloed zijn op het resultaat.

Op balansdatum is het renteprofiel van de rentedragende financiële instrumenten van Jumbo, rekening houdend met de aan deze instrumenten gekoppelde effectieve afdekkingsinstrumenten, als volgt:

	2020	2019
Instrumenten met een vaste rente		
Financiële activa	-	1.595
Financiële verplichtingen	250.361	163.417
Instrumenten met een variable rente		
Financiële activa	74.547	66.863
Financiële verplichtingen	148.530	286.897

De financiële activa hebben betrekking op rentedragende leningen u/g en liquide middelen, de financiële verplichtingen hebben betrekking op opgenomen bankleningen en zegelverplichtingen.

Gevoeligheidsanalyse kasstroom voor instrumenten met een variabele rente

Schommelingen van de variabele rente worden grotendeels afgedekt middels de rentederivaten. Desondanks zal een stijging van het Euribor tarief zich in enige mate doorvertalen in hogere rentelasten.

Bij een, voor zover mogelijk, daling van 100 basispunten in de rentestanden (Euribor, per jaareinde +/- 0,546%) over 2020 zou het groepsresultaat voor belastingen gelijk blijven. Immers, de Euribor is over geheel 2020 negatief geweest en in de financiering zit een floor op 0%. Bij een stijging van 100 basispunten in de rentestanden (Euribor) over 2020 zou het groepsresultaat voor belasting met € 681 dalen als gevolg van de stijgende rentelasten van de financiering, grotendeels gecompenseerd door de ontvangsten uit de rentederivaten. Aangenomen wordt dat alle andere variabelen constant blijven.

In de balans opgenomen financiële instrumenten en reële waarde

De bepaling van de reële waarde van (afgeleide) financiële instrumenten is toegelicht onder de grondslagen, waarbij het niveau van de hiërarchie van de reële waarde is vermeld. Er hebben geen overdrachten plaatsgevonden van financiële instrumenten tussen de verschillende hiërarchieën.

Op balansdatum is de reële waarde en bijbehorende hiërarchie van de financiële instrumenten als volgt:

	2020			2019		
	Boekwaarde	Reële waarde	Hiërarchie	Boekwaarde	Reële waarde	Hiërarchie
Vaste activa						
Financiële vaste activa (a)	63.060	63.060	3	68.034	68.034	3
Afgeleide financiële instrumenten (a)	128	128	2	-	-	2
	63.188	63.188		68.034	68.034	
Vlottende activa						
Handelsdebiteuren (a)	273.725	273.725	3	274.502	274.502	3
Liquide middelen (a)	74.357	74.357	1	66.489	66.489	1
	348.082	348.082		340.991	340.991	
Langlopende verplichtingen						
Bankleningen (c)	348.530	348.530	2	374.397	374.397	2
Afgeleide financiële instrumenten (e)	-	-	2	9	9	2
	348.530	348.530		374.406	374.406	
Kortlopende verplichtingen						
Bankleningen (c)	-	-	2	37.500	37.500	2
Zegelverplichtingen (c)	50.361	30.047	2	38.417	38.417	2
Handelscrediteuren (c)	1.236.819	1.236.819	3	1.201.192	1.201.192	3
	1.287.180	1.266.866		1.277.109	1.277.109	
Totaal financiële instrumenten	2.046.980	2.026.666		2.060.540	2.060.540	
Totaal per categorie						
(a) Leningen, vorderingen en liquide middelen	411.270	411.270		409.025	409.025	
(b) Tot einde looptijd aangehouden beleggingen	-	-		-	-	
(c) Financiële verplichtingen tegen gearmortiseerde kostprijs	1.635.710	1.615.396		1.651.506	1.651.506	
(d) Financiële verplichtingen tegen reële waarde	-	-		-	-	
(e) Financiële verplichtingen met waardeveranderingen in het groepsvermogen	-	-		9	9	
Totaal	2.046.980	2.026.666		2.060.540	2.060.540	

De boekwaarde van de leningen en vorderingen benadert de reële waarde, omdat de eventuele oninbaarheid tot uitdrukking wordt gebracht in de waarde ultimo boekjaar.

De reële waarde van de rentedragende langlopende verplichtingen benadert de gearmortiseerde kostprijs, gegeven gedurende de looptijd overeengekomen variabele rente op basis van 3 maands Euribor. Voor de overige financiële verplichtingen benadert de boekwaarde de reële waarde. De verplichtingen zijn opgenomen tegen reële waarde, zijnde de waarde waartegen naar verwachting wordt afgewikkeld.

18. Handelscrediteuren en overige schulden

De handelscrediteuren en overige schulden bestaan uit:

	2020	2019
Handelscrediteuren	1.236.819	1.201.192
Personeelsgerelateerde verplichtingen	96.321	83.839
Belastingen en sociale premies	61.168	49.893
Zegelverplichtingen	50.361	38.417
Verplichting inzake spaaracties	8.246	1.053
Overlopende passiva	93.401	84.809
	1.546.316	1.459.203

Onder de handelscrediteuren is een vordering inzake nog te ontvangen inkoopbonussen en promotionele bijdragen opgenomen. Deze vordering bedraagt ultimo boekjaar 2020 € 69.283 (2019: € 67.569). Ultimo 2020 is onder de handelscrediteuren een schuld aan verbonden partijen opgenomen van € 658 (2018: € 4.255). Tevens is onder de handelscrediteuren een schuld inzake accijnzen opgenomen van € 21.104 (2019: € 14.446).

Jumbo biedt haar leveranciers de mogelijkheid om gebruik te maken van Supply Chain Finance. Hierdoor is het voor leveranciers mogelijk om, onder aftrek van een marktconforme rentevergoeding, eerder betaald te krijgen door de banken waarmee Jumbo de faciliteit heeft afgesloten. Jumbo blijft zelf op het contractueel met de leverancier afgesproken betaalmoment betalen en hierdoor heeft de faciliteit een positief effect op het werkkapitaal.

De gemiddelde betaaltermijn van handelscrediteuren is gedurende 2020 wederom gedaald: naar 27 dagen ten opzichte van 29 dagen gedurende 2019. Hiermee komt Jumbo tegemoet aan de maatschappelijke wens om handelscrediteuren sneller te betalen. Zie hieronder de specificatie van de daadwerkelijk gerealiseerde betaaltermijnen.

	2020	2019
Handelscrediteuren (incl. btw)	1.236.819	1.201.192
Btw-bedrag in handelscrediteuren	-140.997	-136.936
Faciliteiten Supply Chain Finance en Dynamic Discounting en overige	-532.538	-515.056
Handelscrediteuren (genormaliseerd)	563.284	549.200
Kostprijs omzet	6.347.578	5.624.313
Inkoop niet-handelsgoederen en -diensten en overige	1.236.819	1.210.201
Totale inkoop (genormaliseerd)	7.584.397	6.834.514

Betaaltermijn Handelscrediteuren	27 dagen	29 dagen
----------------------------------	----------	----------

De betaaltermijn is bepaald middels het delen van de genormaliseerde handelscrediteuren door de genormaliseerde totale inkoop en de uitkomst daarvan te vermenigvuldigen met het aantal dagen in een jaar. Daarbij zijn voor het boekjaar 2020 de totale inkoop genormaliseerd voor de 53e week. Voor een juiste berekening worden de handelscrediteuren gecorrigeerd voor btw en daarnaast worden uitstaande bedragen inzake de faciliteiten Supply Chain Finance en Dynamic Discounting buiten beschouwing gelaten, aangezien deze bedragen direct beschikbaar zijn voor de leveranciers. Daarmee hebben we een genormaliseerd saldo handelscrediteuren. Om de totale inkoop te bepalen, dienen zowel de kostprijs omzet als de inkoop van niet-handelsgoederen en diensten meegenomen te worden. Daarnaast worden indien nodig correcties doorgevoerd op de inkoop in geval van overnames gedurende het boekjaar om de juiste totale inkoopwaarden te bepalen die gerelateerd zijn aan de betreffende handelscrediteuren.

Onder de reserveringen van personeelsgerelateerde verplichtingen is ook een schuld terzake van pensioenen opgenomen van € 7.614 (2018: € 9.695).

Ten aanzien van zegelverplichtingen is in 2020 voor een totaalbedrag van € 75.285 (2019: € 62.674) aan koopzegels uitgegeven, te weten 752.850.000 (2019: 626.740.000) koopzegels. De mutatie van de zegelverplichtingen in 2020 bedraagt € 11.944.

De verplichting inzake spaaracties betreft een verplichting voor uitgestelde omzet, in lijn met IFRS15, welke wordt gerealiseerd wanneer consumenten spaarpunten aanwenden voor korting of gratis producten.

De overlopende passiva bestaat met name uit te betalen rente, vastgoed gerelateerde posten, overige schulden, en overlopende passiva. Deze kortlopende schulden zijn niet-rentedragend.

19. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Voorwaardelijke vorderingen

Jumbo heeft voorwaardelijke vorderingen op voormalige en bestaande ondernemers inzake naverrekeningsregelingen van onder meer koopsommen en investeringsbijdragen. De voorwaardelijke vorderingen worden contractueel overeengekomen waarbij afgesproken is dat, indien er in de toekomst in enig jaar sprake is van overwinst en/of stakingswinst, de ondernemer een deel van deze voorwaardelijke vordering aan Jumbo voldoet. De omvang van de toekomstige economische voordelen, die samenhangen met bovenvermelde vorderingen, zijn deels niet betrouwbaar te bepalen. Alleen voor het betrouwbaar in te schatten gedeelte is in de balans een vordering voor de naverrekeningsregelingen opgenomen.

Onder de overige vorderingen en overlopende activa is dienaangaande in 2020 en voorgaande verslagjaren een bedrag van € 2.646 (2019: € 2.138) opgenomen. Voor de jaren 2021 en verder kan Jumbo met onvoldoende zekerheid inschatten hoeveel de vordering bedraagt.

Juridische procedures

J&C Acquisition Holding B.V. ("J&C", het consortium van Jumbo en Coop dat in 2018 EMTÉ kocht) is in 2019 een juridische procedure tegen Sligro Food Group Nederland B.V. ("Sligro") gestart. Volgens J&C zijn er aanwijzingen dat Sligro, voorafgaand aan de verkoop van EMTÉ, een onjuiste voorstelling van zaken heeft gegeven omtrent de financiële positie van EMTÉ. In 2020 heeft op verzoek van J&C een getuigenverhoor plaatsgevonden van functionarissen die voorafgaand aan de verkoop van EMTÉ nauw betrokken waren bij de totstandkoming van de brutomarge en de daarmee verband houdende allocatie van leveranciersbijdragen. De uitkomsten van de verhoren sterken het consortium in haar overtuiging dat er door Sligro een financieel beeld van EMTÉ is verstrekt dat niet strookt met de bedrijfseconomische werkelijkheid. De bodemprocedure die inmiddels door het consortium aanhangig is gemaakt, zal naar verwachting medio 2021 behandeld worden door de rechtbank Amsterdam.

Investeringsverplichtingen voor vestigingspunten

Ultimo 2020 is Jumbo geen (2019: € 1.700) investeringsverplichtingen inzake verwerving van nieuwe vestigingspunten aangegaan.

Inkoopcontracten

Met derden zijn contracten aangegaan met een omvang van € 1.000 of meer.

De verplichtingen vervallen als volgt:

	2020	2019
Termijnen vervallend binnen 1 jaar	68.247	60.107
Termijnen vervallend tussen 1 en 5 jaar	173.099	58.705
Termijnen vervallend na 5 jaar	7.152	1.382
	248.498	120.194

Daarnaast heeft Jumbo ultimo boekjaar 2020 diverse inkoopcontracten afgesloten voor de levering van goederen en diensten die in redelijke verhouding staan tot de normale bedrijfsomvang. De stijging wordt mede veroorzaakt door de geplande uitbreiding van het gemechaniseerd nationaal distributiecentrum (NDC) in Nieuwegein.

Koop- en terugkoopverklaringen en andere garanties

Ten behoeve van de financiering van ondernemers hebben ondernemers inventarisgoederen aan derden financiers verpand. Jumbo geeft met betrekking tot deze inventarisgoederen aan deze derden financiers terugkoopverklaringen af. Tegenover deze verplichtingen staan de terug te verkrijgen inventarisgoederen, zodat de kredietrisico's worden gemitigeerd.

Ten behoeve van eerder genoemde derden financiers zijn door Jumbo bovendien garanties verstrekt en rechtstreekse borgstellingen afgegeven in verband met door ondernemers opgenomen financieringen. Bij afgegeven borgstellingen aan derden financiers zijn de inventarisgoederen van de betreffende ondernemers direct verpand aan Jumbo.

Ultimo 2020 zijn door Jumbo koop- en terugkoopverklaringen en andere garanties afgegeven tot een bedrag van € 19.617 (2019: € 24.488).

Lease- en huurverplichtingen

Jumbo heeft leaseovereenkomsten afgesloten met betrekking tot in gebruik zijnde distributiecentra, intern transport, vervoersmiddelen en overige activa. Daarnaast worden door Jumbo onroerende zaken (hierna: winkelveastgoed) gehuurd en deels onderverhuurd aan, voornamelijk, ondernemers. Daarbij neemt Jumbo de volledige eigenaarslasten voor haar rekening. De condities waaronder leaseovereenkomsten worden afgesloten, zijn voornamelijk gebaseerd op bedrijfseconomische overwegingen en marktomstandigheden op het moment van het sluiten van leaseovereenkomsten.

De lease- en huurverplichtingen zijn verantwoord conform IFRS16 en opgenomen onder de leaseverplichtingen, zie noot 12. Zie voor de gerelateerde gebruiksrechten leasecontracten noot 3. Lease- en huurcontracten met een looptijd korter dan één jaar of een onderliggende actief met een lage waarde van minder dan € 5 zijn hierbij uitgezonderd. De huurverplichtingen die hieruit voortvloeien zijn onderstaand opgenomen almede de verplichtingen die aangegaan zijn in 2020, waarvan effectuering plaatsvindt in 2021 of later.

De minimale huurverplichtingen van leaseovereenkomsten niet verantwoord onder IFRS16 vervallen als volgt:

	2020	2019
Huurverplichtingen (onroerend goed)		
Termijnen vervallend binnen 1 jaar	9.862	13.703
Termijnen vervallend tussen 1 en 5 jaar	54.197	32.196
Termijnen vervallend na 5 jaar	12.054	17.861
	76.113	63.760

De totale niet uit de balans blijvende verplichting voor leaseovereenkomsten niet gewaardeerd onder IFRS16 inzake onroerend goed bedraagt € 76.113 (2019: € 63.760). Hierin is geen (2019: € nihil) verplichting met verbonden partijen opgenomen. De minimale vorderingen uit hoofde van onderverhuur van onroerende zaken, aangehouden onder operationele leaseovereenkomsten, vervallen als volgt:

	2020	2019
Huurvorderingen (onroerend goed)		
Termijnen vervallend binnen 1 jaar	102.823	92.555
Termijnen vervallend tussen 1 en 5 jaar	301.236	276.330
Termijnen vervallend na 5 jaar	123.963	112.527
	528.022	481.412

De totale niet uit de balans blijvende vordering voor operationele leaseovereenkomsten inzake onroerend goed bedraagt € 528.200 (2019: € 481.412). In deze vorderingen is een bedrag begrepen van € 2.620 (2019: € 1.291) uit operationele leaseovereenkomsten met verbonden partijen.

In 2020 zijn huuropbrengsten van € 102.542 (2019: € 97.143) voor operationele leaseovereenkomsten inzake onroerend goed ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Overige verplichtingen

Door Jumbo zijn toezeggingen overeengekomen met ondernemers inzake te verstrekken financiële vergoedingen en bijdragen en daarnaast zijn met derden verplichtingen aangegaan. Het totaal van deze verplichtingen bedraagt ultimo 2020 € 402.439 (2019: € 224.177). De toezeggingen aan ondernemers betreffen voornamelijk (des)investeringsbijdragen, gewenningsbijdragen, openingsbijdragen, sluitingskosten, exploitatiebijdragen en goodwillgaranties. Lopende juridische geschillen zijn niet in de balans opgenomen indien de uitgaande kasstromen niet betrouwbaar ingeschat konden worden.

Door Jumbo is als onderdeel van de La Place franchiseovereenkomst met Vermaat Groep een voorwaardelijke exploitatiebijdrage overeengekomen met Vermaat Groep. De hoogte van deze exploitatiebijdrage is op dit moment niet betrouwbaar in te schatten. Jumbo is in 2020 de voorwaardelijke verplichting aangegaan tot het verstrekken van een lening aan Jaguar Bidco B.V. Het betreft een lening van € 50.000 en de verstrekking ervan heeft begin februari 2021 plaatsgevonden.

Overige vorderingen

De totale niet uit de balans blijvende vordering uit hoofde van de voorgenomen verkoop van de vaste activa van 44 La Place restaurants aan Vermaat Groep betreft € 20.944.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

20. Netto-omzet

De netto-omzet is de omzet (exclusief btw) die is gerealiseerd door Jumbo en La Place. Dit betreft de omzet die is gerealiseerd door verkopen via de eigen winkels en restaurants en via de distributiecentra aan derden (met name franchisenemers). De netto-omzet is als volgt in te delen:

	2020	2019
Jumbo eigen winkels	3.734.834	3.249.074
Jumbo franchise	3.965.630	3.518.091
La Place restaurants	36.372	107.081
	7.736.836	6.874.246

21. Kostprijs omzet

De kostprijs omzet bestaat uit:

	2020	2019
Inkoopwaarde van de voorraden	-5.856.516	-5.223.912
Overige kosten	-491.062	-400.401
	-6.347.578	-5.624.313

22. Personeelsbeloningen

De personeelsbeloningen zijn in de winst- en verliesrekening verantwoord onder de jaarrekeningposten kostprijs omzet, verkoopkosten en algemene beheerkosten. De personeelsbeloningen zijn als volgt samengesteld:

	2020	2019
Salarissen	-581.580	-523.872
Sociale lasten	-93.942	-85.893
Pensioenlasten uit hoofde van toegezegde-pensioenregelingen	53	9
Pensioenlasten uit hoofde van toegezegde-bijdrageregelingen	-37.550	-34.659
Overige personeelsbeloningen	-10.113	-7.108
	-723.132	-651.523

In 2020 waren gemiddeld 16.445 fulltime equivalenten (2019: 16.224) in dienst van Jumbo, waarvan 299 (2019: 135) buiten Nederland.

23. Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit:

	2020	2019
Opbrengsten verhuur onroerend goed	103.395	95.649
Reële waardemutatie afgeleide financiële instrumenten	40.100	-
Geleverde diensten aan franchisenemers	10.505	9.644
Opbrengsten uit verkoop onroerend goed	188	5.233
Overige	26.280	9.165
	180.468	119.691

Het uitgangspunt van Jumbo is om geen panden voor verkooplocaties in eigendom te hebben. De opbrengsten verhuur onroerend goed hebben daarom enkel betrekking op opbrengsten uit subleaseovereenkomsten.

De reële waardemutatie afgeleide financiële instrumenten betreft de reële waarde mutatie op de aangehouden rentederivaten (€ 128) en de reële waardemutatie op de koopoptie bij Supermarkt Vastgoed Fonds (€ 39.972). De koopoptie bij Supermarkt Vastgoed Fonds is in 2020 uitgeoefend en gaf recht op de aankoop van 70 vastgoedpanden tegen individuele waarde, met peildatum 31 december 2019. Gezien de waardestijging van foodretailvastgoed gedurende 2020 en de mogelijkheid om een grote vastgoedportefeuille aan te kopen heeft de koopoptie in 2020 een waarde gekregen. Op 29 december 2020 heeft Jumbo deze koopoptie uitgeoefend.

In 2020 bestaat de opbrengst uit verkoop onroerend goed voor € 881 uit opbrengsten sale en leaseback transacties (2019: € 1.231) en voor € 693 uit boekverliezen op verkoop onroerend goed.

Door het uitoefenen van de koopoptie bij Supermarkt Vastgoed Fonds heeft Jumbo 70 panden aangekocht en 67 direct doorverkocht, waarvan 62 aan Annexum Invest B.V. Deze aankoop heeft geleid tot het vrijvallen van een gedeelte van de triple-net verplichting (€ 20.426). Deze vrijval is verwerkt als overige bedrijfsopbrengst.

24. Verkoopkosten

De verkoopkosten bestaan uit:

	2020	2019
Personeelskosten	-479.940	-452.512
Afschrijvingskosten	-281.395	-262.422
Marketingkosten	-77.531	-64.664
Overige verkoopkosten	-106.142	-108.106
	-945.008	-887.704

De overige verkoopkosten zien met name toe op huisvestingskosten, waaronder energie-, schoonmaak- en onderhoudskosten.

25. Algemene beheerkosten

De algemene beheerskosten bestaan uit:

	2020	2019
Personeelskosten	-108.493	-101.241
Afschrijvingskosten	-25.654	-21.911
Onderhoudskosten	-30.756	-28.229
Huurkosten onroerend goed	-2.804	-7.185
Overige algemene beheerkosten	-73.244	-39.282
	-240.951	-197.848

De honoraria van de externe accountant PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. die ten laste van de winst- en verliesrekening zijn gebracht (toegerekend aan het betreffende boekjaar), kunnen als volgt worden samengevat:

	2020	2019
Controle van de jaarrekening	-732	-585
Andere controleopdrachten	-	-23
Fiscale adviesdiensten	-	-
Andere niet-controle diensten	-42	-123
	-774	-731

In 2020 en 2019 zijn er geen kosten gemaakt met betrekking tot het overige PwC netwerk.

26. Bijzondere waardeverminderingen

De bijzondere waardeverminderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

1. **Bijzondere waardeverminderingen**
2. **Terugname bijzondere waardeverminderingen**

	2020			2019		
	1	2	Totaal	1	2	Totaal
Goodwill en immateriële vaste activa met onbepaalde levensduur	-6.072	-	-6.072	-	-	-
Overige immateriële vaste activa	-320	7.126	6.806	-3.310	11.503	8.193
Materiële vaste activa	-22.671	1.384	-21.287	-7.887	2.956	-4.931
Gebruiksrechten leasecontracten	-21.041	5.047	-15.994	-6.079	2.478	-3.601
Voor verkoop aangehouden activa	-4.087	-	-4.087	-200	-	-200
	-54.191	13.557	-40.634	-17.476	16.937	-539

De bijzondere waardeverminderingen hebben betrekking op de immateriële vaste activa, de materiële vaste activa, gebruiksrechten leasecontracten en voor verkoop aangehouden activa. Een actief is aan een bijzondere waardevermindering onderhevig indien de boekwaarde hoger is dan de realiseerbare waarde. Jumbo heeft per balansdatum beoordeeld of er indicaties bestaan voor mogelijke bijzondere waardeverminderingen voor de immateriële en materiële vaste activa en voor gebruiksrechten leasecontracten. Een indicatie heeft betrekking op veranderingen in marktomstandigheden, afzetgebieden en ontwikkelingen van een vestigingspunt. Indien er sprake is van een indicatie wordt een impairmenttest uitgevoerd op het niveau van het individueel actief of op het niveau van een kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Voor goodwill verkregen door overnames van Super de Boer, C1000, EMTÉ, Agrimarkt en Udea geldt dat de kasstroomgenererende eenheid is bepaald op het niveau van Jumbo Supermarkten; voor goodwill verkregen door overname van AC restaurants en voor de merknaam gerelateerd aan de verkrijging van La Place heeft Jumbo de kasstroomgenererende eenheid bepaald op het niveau van La Place.

Onder merknamen is ook het exclusiviteitsrecht met betrekking tot de samenwerkingsovereenkomst met HEMA geactiveerd, hiervoor geldt dat de kasstroomgenererende eenheid is bepaald op het niveau van Jumbo Supermarkten. Voor de overige immateriële vaste activa, materiële vaste activa en gebruiksrechten leasecontracten die niet op individueel niveau beoordeeld kunnen worden, heeft Jumbo het gerelateerde vestigingspunt als kasstroomgenererende eenheid gedefinieerd.

Bij de bepaling van de omvang van een bijzondere waardevermindering worden ook de ontwikkelingen in het marktgebied behorende bij een vestigingspunt betrokken. De geschatte toekomstige kasstromen, die gebruikt worden bij de berekening van de bedrijfswaarde, worden verdisconteerd op basis van de gewogen gemiddelde kostenvoet van het kapitaal van 4,0% (2019: 4,5%) na belastingen, wat overeenkomt met 7,6% (2019: 7,3%) voor belastingen. Het groeipercentage en toegekende operationele kosten die worden gehanteerd in de toekomstige kasstromen, zijn gerelateerd aan het strategisch plan van Jumbo en de toekomstige verwachtingen van de betreffende vestigingspunten. De te hanteren kasstroomhorizon is gelijk aan de resterende economische levensduur. Jumbo gaat ervan uit dat een vestigingspunt tot 20 jaar bijdraagt aan de exploitatie van de Jumbo-formule, tenzij bekend is dat het vestigingspunt in de nabije toekomst wordt verkocht of gaat sluiten. Bij de berekening van eventuele bijzondere waardeverminderingen wordt ten aanzien van de kasstromen rekening gehouden met vervangingsinvesteringen, werkkapitaalontwikkelingen en eventuele restwaarde van materiële vaste activa.

De waarderingsmodellen zijn consistent toegepast, met die uitzondering dat in 2020 rekening is gehouden met de impact van Covid-19 waarbij rekening is gehouden bij het bepalen van de bedrijfswaarde met genormaliseerde geschatte kasstromen. Ook leiden redelijke, mogelijke aanpassingen in de uitgangspunten van de berekende realiseerbare waarde per jaareinde, zoals een toename van de disconteringsvoet in de eindwaardeberekening met 0,5%, een afname van de groeivoet met 0,5% of een daling van berekende omzet multiple van 1 niet tot materiële andere bijzondere waardeverminderingen dan hierna vermeld. Bovendien is geconcludeerd dat er voldoende ruimte in de berekeningen zit, daarom is geen gedetailleerde gevoeligheidsanalyse opgenomen.

De bijzondere waardeverminderingen gedurende het boekjaar kunnen als volgt worden toegelicht:

Goodwill en immateriële vaste activa met onbepaalde levensduur

De bijzondere waardevermindering heeft betrekking op de goodwill verkregen door de overname van AC restaurants in 2017 en is het gevolg van de definitieve sluiting van een deel van deze locaties in 2020 en de verwachte uitbesteding van de exploitatie van de overige gerelateerde locaties in 2021.

De realiseerbare waarden, zijnde de bedrijfswaarden, van de kasstroomgenererende eenheden die gedefinieerd zijn voor de overige posten onder goodwill en merknamen, zoals hierboven vermeld, zijn aanzienlijk hoger dan de boekwaarden van de goodwill en merknamen. De boekwaarde van de goodwill verkregen bij eerdere overnames die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid Jumbo bedraagt € 754.285. De boekwaarde van merknaam La Place bedraagt € 32.059 en is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid La Place. Zie ook noot 1.

Overige immateriële vaste activa

De terugnames van bijzondere waardeverminderingen hebben betrekking op vestigingspunten. Zie ook noot 1.

Materiële vaste activa

De impairmentberekeningen voor de materiële vaste activa hebben geleid tot bijzondere waardeverminderingen van € 284 (2019: € 7.887) en terugnames van bijzondere waardeverminderingen van € -1.384 (2019: € -2.956), die betrekking hadden op bouwkundige voorzieningen, inventarissen en andere vaste bedrijfsmiddelen.

Daarnaast heeft de definitieve sluiting van 23 La Place restaurants in 2020 en de geplande uitbesteding van de exploitatie van 44 La Place restaurants door Vermaat Groep geleid tot een bijzondere waardevermindering van € 20.423. Deze bijzondere waardevermindering heeft betrekking op bouwkundige voorzieningen en inventarissen.

Verder heeft de sluiting van een distributiecentrum geleid tot een bijzondere waardevermindering van € 1.963.

Voorgaande toelichtingen zijn onderdeel van het verloop materiële vaste activa, zie noot 2.

Gebruiksrechten leasecontracten

De bijzondere waardeverminderingen van gebruiksrechten leasecontracten hebben onder andere betrekking op de permanente sluiting van 23 La Place restaurants in 2020, de geplande uitbesteding van de exploitatie van 44 La Place restaurants door Vermaat Groep en de sluiting van een distributiecentrum. De terugname van bijzondere waardeverminderingen met betrekking tot de gebruiksrechten leasecontracten ziet met name toe op de vastgoedtransactie met Supermarkt Vastgoed Fonds (€ 4.471). Zie ook noot 3.

Voor verkoop aangehouden activa

De bijzondere waardeverminderingen van voor verkoop aangehouden activa ziet met name toe op de vastgoedtransactie met Supermarkt Vastgoed Fonds (€ -3.353).

27. Financiële baten en lasten

De post financiële baten en lasten kan als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Financiële baten		
Rentebaten leasecontracten	5.185	124
Overige renteopbrengsten en soortgelijke opbrengsten	2.076	2.427
	7.261	2.551
Financiële lasten		
Rentelasten leaseverplichtingen	-31.170	-30.701
Rente leningen kredietinstellingen	-2.786	-4.300
Waardemutatie pensioenen	-96	-168
Afschrijving participatiefee banken	-614	-436
Overige rentelasten en soortgelijke kosten	-6.330	-6.937
	-40.996	-42.542
Stand einde boekjaar	-33.735	-39.991

Onder de rentebaten leasecontracten is een bedrag verantwoord van € 5.164 uit hoofde van beëindigde leasecontracten die gewaardeerd zijn onder IFRS16. Dit bedrag is gerelateerd aan het disconteringsbedrag dat opgenomen is in de waardering van leaseverplichtingen en dat bij beëindiging van huurcontracten ten gunste van de winst- en verliesrekening wordt verantwoord. De rentebaten leasecontracten die veroorzaakt worden door de vastgoedtransactie met Supermarkt Vastgoed Fonds bedraagt € 3.253.

28. Belastingen

	2020	2019
Acute belastinglast	-54.561	-33.280
Uitgestelde belastinglast	-12.246	-320
Belastingen	-66.807	-33.600

De aansluiting tussen het nominale belastingtarief en de effectieve belastingdruk is als volgt:

	2020		2019	
Resultaat vóór belastingen		203.679		148.480
Nominaal belastingtarief	-25,0%	-50.866	-25,0%	-37.108
Tariefswijzigingen	-12,1%	-24.669	-4,3%	-6.442
Overige correcties	2,5%	5.049	6,0%	8.899
Aanpassingen van voorgaande jaren	1,8%	3.679	0,7%	1.051
Effectieve belastingdruk / Belastingen	-32,8%	-66.807	-22,6%	-33.600

De tariefswijzigingen hebben betrekking op het aangenomen Belastingplan 2021, waarin tariefswijzigingen van de vennootschapsbelasting uit Belastingplan 2020 zijn teruggenomen. Het tarief van de vennootschapsbelasting blijft 25% (2019: 21,7%) per 2021. De latente belastingverplichtingen per ultimo 2020 zijn opgenomen tegen de gewijzigde tarieven, dit heeft een effect van € 24.669 (2019: € -6.442) op de belastingen in de winst- en verliesrekening.

De overige correcties betreffen voornamelijk de innovatiebox. De aanpassingen voorgaande jaren betreffen correcties op basis van de definitief ingediende aangiften.

29. Verbonden partijen

De transacties met verbonden partijen vinden plaats op basis van zakelijke gronden (at arm's length). De voornaamste transacties zijn hieronder toegelicht.

Stichting Jumbo Groep

De bestuurders van Stichting Jumbo Groep zijn lid van of nauw verwant aan de statutaire directie van Jumbo Groep Holding B.V.

F.E.G. Beheer B.V.

De bestuurder van F.E.G. Beheer B.V. is lid van de statutaire directie van Jumbo Groep Holding B.V. De transacties met F.E.G. Beheer B.V. bestaan uit managementvergoedingen.

C.E.G. Beheer B.V.

De bestuurder van C.E.G. Beheer B.V. is lid van de statutaire directie van Jumbo Groep Holding B.V. De transacties met C.E.G. Beheer B.V. bestaan uit managementvergoedingen en verkoop en huur van onroerend goed.

M.E.G. Beheer B.V.

De bestuurder van M.E.G. Beheer B.V. is nauw verwant aan de statutaire directie van Jumbo Groep Holding B.V. De transacties met M.E.G. Beheer B.V. bestaan uit managementvergoedingen en verkoop en huur van onroerend goed.

Van Eerd Beheer B.V.

De bestuurder van Van Eerd Beheer B.V. is nauw verwant aan de statutaire directie van Jumbo Groep Holding B.V. De transacties met Van Eerd Beheer B.V. bestaan uit verkoop en huur van onroerend goed. De transacties met betrekking tot huur van onroerend goed in 2020 hebben een totaalbedrag van € 13.343 (2019: € 13.300).

Jumbo Onroerend Goed B.V.

Jumbo Onroerend Goed B.V. kent bestuurders die ook lid zijn van de statutaire directie van Jumbo Groep Holding B.V. De transacties met Jumbo Onroerend Goed B.V. voor een totaalbedrag van € 6.267 (2019: € 4.046) bestaan met name uit de huur van onroerend goed.

La Place Food Vastgoed B.V.

La Place Food Vastgoed B.V. kent bestuurders die ook lid zijn van de statutaire directie van Jumbo Groep Holding B.V. De transacties met La Place Food Vastgoed B.V. voor een totaalbedrag van € 3.700 (2019: € 3.932) bestaan met name uit de huur van onroerend goed.

Van Eerd Onroerend Goed B.V.

Van Eerd Onroerend Goed B.V. kent bestuurders die ook lid zijn van de statutaire directie van Jumbo Groep Holding B.V. De transacties met Van Eerd Onroerend Goed B.V. voor een totaalbedrag van € 4.824 (2019: € 1.911) bestaan met name uit de huur van onroerend goed en doorbelastingen van investeringen.

Jaguar Bidco B.V.

Jaguar Bidco B.V. kent bestuurders die ook lid zijn van de statutaire directie van Jumbo Groep Holding B.V. De transactie met Jaguar Bidco B.V. in 2020 betreft een voorwaardelijke verplichting tot het verstrekken van een lening van € 50.000.

DCJ B.V.

DCJ B.V. kent bestuurders die ook bestuurder zijn van Jumbo Groep Holding B.V. De transacties met DCJ B.V. met een totaalbedrag van € 4.034 (2019: € 3.225) bestaan met name uit de huur van het onroerend goed en bouwkundige investeringen voor het gemechaniseerde Nationale Distributiecentrum (NDC) in Nieuwegein.

Stichting Beheer Gelden Stimuleringsregeling Jumbo

De Stichting Beheer Gelden Stimuleringsregeling Jumbo heeft ten doel het faciliteren van een regeling ten behoeve van het stimuleren van een uniforme manier van samenwerken voor alle Jumbo supermarkten teneinde de formule te exploiteren, bewaken en succesvol in de markt te zetten.

Beloningen bestuurders en commissarissen

De beloningen in 2020 verstrekt aan statutaire bestuurders voor een bedrag van € 6.087 (2019: € 7.032) bestaan uit managementvergoedingen en personeelsbeloningen. De afname in 2020 betreft grotendeels het wegvallen van eenmalige uitkeringen uit 2019 in verband met bijzondere prestaties.

Aan de commissarissen zijn in 2020 beloningen verstrekt voor een bedrag van € 474 (2019: € 384). Aan de commissarissen zijn geen leningen, vooruitbetalingen of garanties verstrekt.

30. Statutaire bepalingen omtrent winstbestemming

In artikel 30 van de statuten is vastgelegd dat de winst wordt vastgesteld volgens normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd en dat de winst, met inachtneming van het in dit artikel bepaalde, ter vrije beschikking staat van de Algemene Vergadering. Met dien verstande dat de vennootschap aan de aandeelhouders slechts winstuitkeringen kan doen voor zover het eigen vermogen groter is dan de wettelijke en statutaire reserves (lid 2).

Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is. Het doen van tussentijdse uitkeringen is, met inachtneming van het in het voorgaande lid bepaalde, toegestaan.

De in enig boekjaar behaalde winst staat, met inachtneming van het bepaalde in lid 2, ter vrije beschikking van de Algemene Vergadering hetzij voor toevoeging aan de reserves hetzij voor uitkering aan aandeelhouders en voor zover deze zijn uitgegeven de houders van winstbewijzen.

Uitkeringen ten laste van een dividendreserve kunnen, onverminderd het in lid 2 bepaalde, te allen tijde geschieden krachtens een besluit van de Algemene Vergadering. Een dividend wordt beschikbaar gesteld ter plaatse en ten tijde door de Algemene Vergadering te bepalen. Dividenden, waarover 5 jaar na de opeisbaarheid niet is beschikt, vervallen aan de vennootschap.

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2019

De jaarrekening 2019 is vastgesteld in de Algemene Vergadering gehouden op 18 februari 2020. De Algemene Vergadering heeft besloten dat het resultaat over het boekjaar 2019 wordt toegevoegd aan de algemene reserves voor een bedrag van € 114.880.

Gedurende 2020 zijn dividendbetalingen aan de aandeelhouders verricht voor een bedrag van € 52.500.

Voorstel resultaatverwerking 2020

Vooruitlopend op het besluit van de Algemene Vergadering zal het resultaat over 2020 ad € 136.872 worden toegevoegd aan de overige reserves. Het voorstel om de € 136.872 toe te voegen aan de overige reserves is nog niet in de jaarrekening verwerkt.

31. Gebeurtenissen na balansdatum

Op 23 december 2020 heeft La Place overeenstemming bereikt over een strategische samenwerking met horecaspecialist Vermaat Groep. Als onderdeel van de samenwerking neemt Vermaat Groep onder andere de exploitatie, de medewerkers en activa van 44 La Place restaurants over. Jumbo blijft eigenaar van het La Place merk en ontvangt in de toekomst een vergoeding van Vermaat Groep voor het gebruik van het merk en de formule. Jumbo en Vermaat Groep richten zich samen op de doorontwikkeling van het La Place-restaurantconcept. De overname sluit daarom aan op de strategie van Jumbo en La Place. Door middel van de samenwerking is de verwachting dat de restaurants operationeel versterkt worden. Ook kan Jumbo zich door deze samenwerking verder focussen op de uitbreidingsplannen van de gemakformule La Place Express en de uitrol van La Place producten binnen Jumbo Supermarkten. De ondernemingsraad (OR) van La Place en de Autoriteit Consument en Markt (ACM) hebben positief geadviseerd over dit voornemen. De overname wordt naar verwachting 1 april 2021 effectief.

Op 1 februari 2021 heeft Jumbo een lening aan Jaguar Bidco B.V. verstrekt voor het bedrag van €50.000.

Ook in 2021 zijn de uitbraak van het Covid-19 virus en de daarbij behorende ingrepen van toepassing. Voor verdere informatie over de impact op Jumbo wordt verwezen naar de Algemene toelichting, paragraaf 'Continuïteit'.

Naast bovenstaande hebben na de balansdatum van 3 januari 2021 geen belangrijke gebeurtenissen plaatsgevonden, die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum en die verwerking en/of toelichting in de jaarrekening 2020 behoeven.

Vennootschappelijke balans per 3 januari 2021

Voor winstbestemming, in € 1.000

ACTIVA	Noot	3 januari 2021	29 december 2019
Vaste activa			
Financiële vaste activa	1	1.143.871	898.441
		1.143.871	898.441
Flottende activa			
Rekening-courant groepsmaatschappijen		146.376	383.283
Vennootschapsbelasting		-	2.606
Liquide middelen		8.236	6.249
		154.612	392.138
TOTAAL ACTIVA		1.298.483	1.290.579
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Geplaatst kapitaal		8	8
Wettelijke reserve		188.063	147.735
Algemene reserves		363.681	338.716
Onverdeeld resultaat		136.872	114.880
Totaal eigen vermogen	2	688.624	601.339
Voorzieningen	3	191.096	173.676
Langlopende verplichtingen	4	348.530	374.406
Kortlopende verplichtingen			
Kortlopende leningen en overige verplichtingen		-	37.500
Kredietinstellingen		52.984	100.830
Vennootschapsbelasting		15.551	-
Overige schulden en overlopende passiva		1.698	2.828
		70.233	141.158
Totaal verplichtingen		609.859	689.240
TOTAAL PASSIVA		1.298.483	1.290.579

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2020

<i>in € 1.000</i>	2020	2019
Resultaat uit deelnemingen na belastingen	155.503	118.722
Saldo van de overige baten en lasten na belastingen	-18.631	-3.842
Nettoresultaat	136.872	114.880

Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De vennootschappelijke jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. Onder toepassing van artikel 362 lid 8 BW zijn de gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling in overeenstemming met de waarderingsgrondslagen die Jumbo Groep Holding B.V. toepast in de geconsolideerde jaarrekening. Voor de waarderingsgrondslagen en de grondslagen voor de resultaatbepaling wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

De vennootschappelijke jaarrekening is opgesteld in euro's. De bedragen in de jaarrekening zijn afgerond op € 1.000,-, behalve waar dit anders is aangegeven.

De financiële gegevens van Jumbo Groep Holding B.V. zijn verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening zodat, gebruikmakend van artikel 2:402 BW, is volstaan met een verkorte winst- en verliesrekening in de vennootschappelijke jaarrekening.

Deelnemingen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de waarderingsgrondslagen van Jumbo Groep Holding B.V. zoals toegepast in de geconsolideerde jaarrekening.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele garant staat voor schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Rekening-courant groepsmaatschappijen

De rekening-couranten met groepsmaatschappijen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Toelichting op de vennootschappelijke balans

1. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen de reële waarde van afgeleide financiële instrumenten van €128 en de deelneming (in percentage van aandelenkapitaal) in Jumbo Food Groep B.V. te Veghel van 100% (2019: 100%), La Place Food Groep B.V. te Veghel van 100% (2019: 100%), Jumbo België B.V. te Antwerpen van 0,01% (2019: 0,01%) en J&C Acquisition Holding B.V. te Veghel van 50% (2019: 50%). Op basis van de economische realiteit, waarbij sprake is van een joint operation op basis van de financiële en winkelverdeling van 66,67% voor Jumbo Groep Holding B.V. en 33,33% voor Coop Holding B.V., wordt J&C Acquisition Holding B.V. voor 66,67% als deelneming verantwoord.

Het verloop van de deelnemingen is als volgt:

	2020	2019
Stand begin boekjaar	898.441	757.473
Rechtstreekse vermogensmutaties deelnemingen	89.799	22.246
Resultaat deelnemingen	155.503	118.722
Stand einde boekjaar	1.143.743	898.441

2. Eigen vermogen

Zie noot 11 van de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening alsmede het overzicht van het geconsolideerde verloop van het groepsvermogen 2020.

Wettelijke reserve

Conform artikel 2:389 lid 6 BW is een wettelijke reserve deelnemingen gevormd inzake (zelfontwikkelde) software.

Het verloop van de reserve luidt als volgt:

	2020	2019
Stand begin boekjaar	147.735	109.051
Mutaties ten laste van de reserve ingehouden winsten	40.328	38.684
Stand einde boekjaar	188.063	147.735

De wettelijke reserves komen op grond van de Nederlandse wet- en regelgeving niet in aanmerking voor uitkering als dividend aan aandeelhouders van Jumbo.

3. Voorzieningen

De voorzieningen bestaan uit een latente belastingverplichting.

Het verloop van de latente belastingvorderingen en -verplichtingen is als volgt:

	2019		Mutaties gedurende het boekjaar		2020	
	Vordering	Verplichting	via winst- en verliesrekening	via totaalresultaat	Vordering	Verplichting
Immateriële vaste activa	-3.076	166.962	36.602	-	-1.634	202.122
Materiële vaste activa	-5.074	4.995	-1.955	-	-3.355	1.321
Gebruiksrechten leasecontracten	-	555.020	-555.020	-	-	-
Financiële vaste activa	-	1.385	548	-	-	1.933
Pensioenen en overige uitgestelde beloningen	-1.849	-	-243	-970	-3.062	-
Voorzieningen	-188	-	188	-	-	-
Leaseverplichtingen	-561.345	-	561.345	-	-	-
Langlopende verplichtingen	-875	-	-4.419	-2	-5.296	-
Overige activa en passiva	-	26	-16.281	-	-16.351	96
Herinvesteringsreserve	-	17.695	-2.373	-	-	15.322
Saldering latente vorderingen en verplichtingen	572.407	-572.407	-	-	29.699	-29.699
Netto latente belastingverplichtingen	-	173.676	18.392	-972	-	191.096

De latente belastingverplichting is voor € 8.873 (2019: € 18.646) kortlopend.

4. Langlopende verplichtingen

De langlopende verplichtingen bestaan uit bankleningen en afgeleide financiële instrumenten (zie noot 13 en 17 van de geconsolideerde jaarrekening).

	2020	2019
Bankleningen	348.530	374.397
Afgeleide financiële instrumenten	-	9
	348.530	374.406

5. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

In verband met het gebruikmaken van de publicatievrijstellingen voor de in de consolidatie opgenomen groepsmaatschappijen, zoals bedoeld in BW 2 Titel 9, art. 403 lid 1 letter f heeft de vennootschap hoofdelijke aansprakelijkheid aanvaard voor de schulden die voortvloeien uit alle rechtshandelingen van de volgende dochtermaatschappijen: Jumbo Food Groep B.V., Jumbo Distributiecentrum B.V., Jumbo Logistiek Vastgoed B.V., Jumbo Supermarkten B.V., Euroselect B.V., Jumbo Omnichannel B.V., Jumbo Omnichannel Vastgoed B.V., Jumbo Supermarkten Vastgoed B.V., La Place Food Groep B.V., La Place Food B.V. en EMTÉ Kapelle B.V.

Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening

6. Saldo van de overige baten en lasten na belastingen

De post saldo van de overige baten en lasten na belastingen kan als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Tariefswijziging vennootschapsbelasting	-25.330	-6.442
Overige resultaten na belasting	6.699	2.600
	-18.631	-3.842

Overige toelichting en ondertekening van de jaarrekening

Werknemers

In 2020 waren geen werknemers in dienst van Jumbo Groep Holding B.V. (2019: 0).

Winstbestemming en resultaatbestemming

Details inzake de statutaire winstbestemming en de bestemming van het resultaat zijn opgenomen onder noot 30 van de geconsolideerde jaarrekening.

Gebeurtenissen na balansdatum

De gebeurtenissen na balansdatum zijn opgenomen onder noot 31 van de geconsolideerde jaarrekening.

Ondertekening van de jaarrekening

Veghel, 23 februari 2021

Namens de Raad van Bestuur,

Was getekend:

G.F.T. van Eerd

Chief Executive Officer

Was getekend:

Drs. A.L. van Veen

Chief Financial Officer

Was getekend:

Drs. C.M.P.W. Cloosterman-van Eerd

Chief Customer Officer

Was getekend:

C.H. van Vliet

Chief Operating Officer

Namens de Raad van Commissarissen,

Was getekend:

C.J.M. van Eerd

President-commissaris

Was getekend:

A. Burgmans

Was getekend:

P. Coelewij

Was getekend:

Ir. J.C. Hoogerbrugge

Was getekend:

Drs. W.G. Jiskoot

Overige gegevens

Statutaire winstbestemming

In artikel 30 van de statuten is vastgelegd dat de winst wordt vastgesteld volgens normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd en dat de winst, met inachtneming van het in dit artikel bepaalde, ter vrije beschikking staat van de Algemene Vergadering. Met dien verstande dat de vennootschap aan de aandeelhouders slechts winstuitkeringen kan doen voor zover het eigen vermogen groter is dan de wettelijke en statutaire reserves (lid 2).

Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is. Het doen van tussentijdse uitkeringen is, met inachtneming van het in het voorgaande lid bepaalde, toegestaan.

De in enig boekjaar behaalde winst staat, met inachtneming van het bepaalde in lid 2, ter vrije beschikking van de Algemene Vergadering hetzij voor toevoeging aan de reserves hetzij voor uitkering aan aandeelhouders en voor zover deze zijn uitgegeven de houders van winstbewijzen.

Uitkeringen ten laste van een dividendreserve kunnen, onverminderd het in lid 2 bepaalde, te allen tijde geschieden krachtens een besluit van de Algemene Vergadering. Een dividend wordt beschikbaar gesteld ter plaatse en ten tijde door de Algemene Vergadering te bepalen. Dividenden, waarover 5 jaar na de opeisbaarheid niet is beschikt, vervallen aan de vennootschap.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de algemene vergadering en de Raad van Commissarissen van Jumbo Groep Holding B.V.

Verklaring over de jaarrekening voor de periode van 30 december 2019 tot en met 3 januari 2021

Ons oordeel

Naar ons oordeel:

- geeft de geconsolideerde jaarrekening van Jumbo Groep Holding B.V. een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de groep op 3 januari 2021 en van het resultaat en de kasstromen voor de periode van 30 december 2019 tot en met 3 januari 2021 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS) en met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW);
- geeft de vennootschappelijke jaarrekening van Jumbo Groep Holding B.V. een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de vennootschap op 3 januari 2021 en van het resultaat voor de periode van 30 december 2019 tot en met 3 januari 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening voor de periode van 30 december 2019 tot en met 3 januari 2021 van Jumbo Groep Holding B.V. te Veghel ('de vennootschap') gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van Jumbo Groep Holding B.V. samen met haar dochtermaatschappijen ('de groep') en de vennootschappelijke jaarrekening.

De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde balans per 3 januari 2021;
- de volgende overzichten voor de periode van 30 december 2019 tot en met 3 januari 2021: de geconsolideerde winst-en-verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van het totaalresultaat, het geconsolideerde kasstroomoverzicht en het geconsolideerd verloop groepsvermogen; en
- de toelichting met de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De vennootschappelijke jaarrekening bestaat uit:

- de vennootschappelijke balans per 3 januari 2021;
- de vennootschappelijke winst- en verliesrekening voor de periode van 30 december 2019 tot en met 3 januari 2021;
- de toelichting met de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen; en
- de overige toelichting en ondertekening van de jaarrekening.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening is EU-IFRS en de relevante bepalingen uit Titel 9 Boek 2 BW en het stelsel dat is gebruikt voor het opmaken van de vennootschappelijke jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Jumbo Groep Holding B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- verslag van de Raad van Bestuur;
- bericht van de Raad van Commissarissen;
- overige gegevens;
- overige informatie zoals opgenomen onder Voorwoord, Kerngegevens en Hoogtepunten 2020.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de Raad van Bestuur en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met EU-IFRS en met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die de Raad van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de Raad van Bestuur afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevings-stelsels moet de Raad van Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteits-veronderstelling, tenzij de Raad van Bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De Raad van Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 23 februari 2021

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. J. Dekker RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening voor de periode van 30 december 2019 tot en met 3 januari 2021 van Jumbo Groep Holding B.V.

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Raad van Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de Raad van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel. Bepalend hierbij zijn de geografische structuur van de groep, de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de vennootschap opereert. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de Raad van Commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Over dit verslag

De rapportageperiode en reikwijdte

Deze rapportage is geschreven voor alle Jumbo medewerkers, klanten, maatschappelijke organisaties, supermarktondernemers, geldverstrekkers, leveranciers, overheden en andere geïnteresseerden. De reikwijdte van deze rapportage omvat Jumbo Groep Holding B.V., waaronder de Jumbo filialen en winkels van zelfstandige ondernemers, het hoofdkantoor, distributiecentra en La Place. Jumbo streeft ernaar dat de inhoud van deze rapportage voor iedereen leesbaar en interessant is.

Het boekjaar van Jumbo Groep Holding B.V. omvat een periode van 52 of 53 weken en eindigt op de zondag die het dichtst bij 31 december van het desbetreffende jaar ligt. Het boekjaar 2020 bestond uit 53 weken en eindigde op 3 januari 2021. Boekjaar 2019 bestond uit 52 weken en eindigde op 29 december 2019. De rapportage kwam tot stand met betrokkenheid van de verantwoordelijken voor de afdelingen binnen de Jumbo organisatie. De data in deze rapportage hebben betrekking op de prestaties van Jumbo en niet op de prestaties van andere partijen in de waardeketen, tenzij anders vermeld.

Verantwoording informatie

Verantwoording financiële informatie

De betrouwbaarheid van de interne en externe financiële verslaggeving is voor Jumbo van eminent belang. De sturing van de organisatie en de interne besluitvorming vindt immers plaats op basis van deze informatie. Daarnaast dient de verantwoording naar externe belanghebbenden te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van verslaggeving (BW2 Titel 9 en IFRS). Aanwezige onzekerheden en risico's in de verslaggeving hangen voornamelijk samen met schattingen en de mate van subjectiviteit bij waarderingsvraagstukken. Deze schattingen en aannames zijn van invloed op de gerapporteerde activa en passiva, de vermelding van de niet uit de balans blijvende activa en passiva op balansdatum en op de baten en lasten in de verslagperiode waarover wordt gerapporteerd.

De veronderstellingen, verwachtingen en prognoses die als basis worden gebruikt voor de schattingen vormen een zo goed mogelijke afspiegeling van de vooruitzichten voor Jumbo. De schattingen weerspiegelen de opvattingen van Jumbo op de data waarop ze tot stand zijn gekomen en hebben betrekking op bekende en onbekende risico's, onzekerheden en andere factoren. Dit houdt in dat de werkelijke resultaten kunnen afwijken van de verwachte resultaten. Jumbo verwacht daarin geen materiële verschillen.

Verantwoording niet-financiële informatie

Sinds 2012 publiceren we onze MVO-rapportage online. Zo zijn onze ambities en resultaten op het gebied van duurzaamheid toegankelijk voor een breed publiek. Hierin beschrijven we wat we doen, waarom en hoe. We vinden transparantie erg belangrijk en proberen elk jaar onze rapportage te verbeteren. In samenwerking met onafhankelijke partijen hebben we onder andere de dataverzameling en -controle op niet-financiële informatie de afgelopen jaren sterk verbeterd. Deze data is niet extern geverifieerd maar wel gevalideerd.

Jumbo is zo compleet mogelijk en baseert zich op de nu beschikbare gegevens. Dit zijn gegevens uit eigen systemen zoals SAP, SIM, JIM, PIM, IRI en Youforce. Sinds 2017 is het MVO-jaarverslag geïntegreerd in het corporate jaarverslag.

Transparantie

De standaarden en richtlijnen in overeenstemming waarmee Jumbo rapporteert zijn de GRI Standards, intern gehanteerde verslaggevingscriteria, transparantierichtlijnen van de Transparantiebenchmark, Corporate Governance Code, EU-richtlijn bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit.

Jumbo erkent en ondersteunt de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties (VN), de Guiding Principles for Business and Human Rights van de VN en de OESO Richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

Op weg naar geïntegreerd rapporteren

Bij Jumbo zijn we op weg naar volledig geïntegreerd rapporteren. Het startschot daartoe was een uitgebreid stakeholdersonderzoek in 2018, dat heeft geleid tot een zogeheten materialiteitsmatrix. In 2019 zijn de materiële thema's uit de materialiteitsmatrix getoetst aan de bedrijfsstrategie. We hebben ook risico's geïdentificeerd en indicatoren voor sturing vastgesteld. De mogelijkheid om te sturen op de prestaties van Jumbo binnen deze thema's en hierover verantwoording af te leggen in een geïntegreerd verslag is een belangrijke voorwaarde voor waardecreatie op de lange termijn.

Totstandkoming materialiteitsmatrix

In het hoofdstuk duurzame boodschap staat informatie beschreven over de materiële thema's voor Jumbo. De materialiteitsmatrix is tot stand gekomen door middel van een uitgebreid stakeholdersonderzoek dat we in 2018 hebben uitgevoerd. Met de resultaten van deze zogeheten materialiteitsanalyse kunnen we beter bepalen hoe we onze maatschappelijke relevantie kunnen versterken.

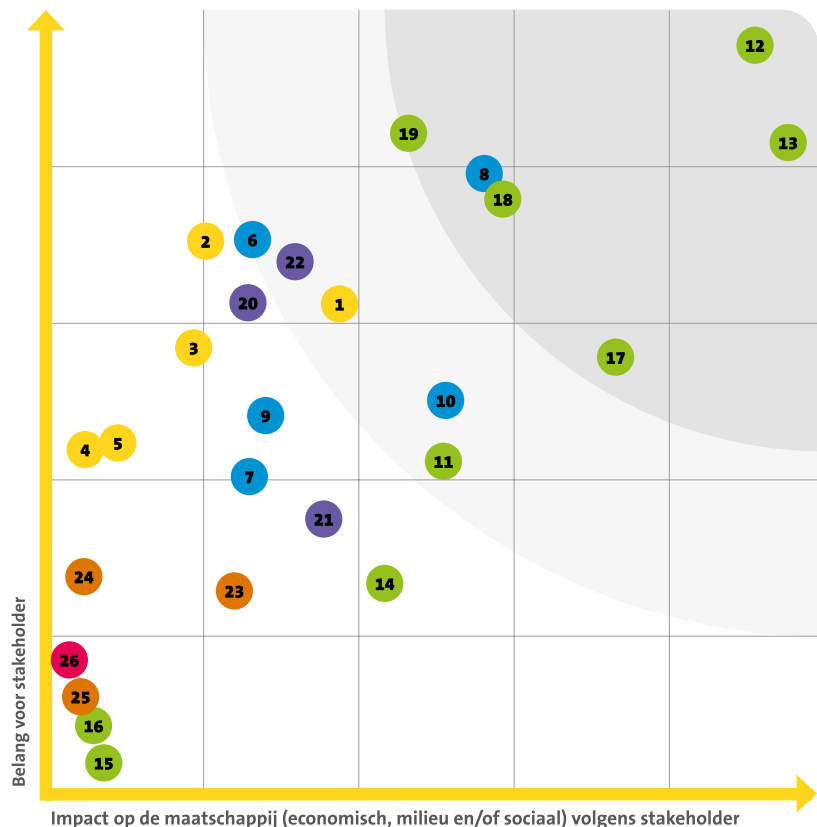
Voor de materialiteitsanalyse hebben we een selectie gemaakt van de voor ons relevante stakeholdergroepen. Een belangrijk selectiecriteria was volledige vertegenwoordiging van de waardeketen, dus van leverancier en medewerker tot klant. Verder hebben we onder meer gekeken naar groepen met een directe relatie tot Jumbo, inclusief een afspiegeling van de indirecte stakeholders. De keuze voor de stakeholdergroepen is tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van de manager Corporate Communications & Sustainability en is gevalideerd door de Raad van Bestuur.

De analyse is uitgevoerd bij de voor onze belangrijkste stakeholdergroepen: klanten, medewerkers, filiaalmanagers, ondernemers, leveranciers, overheid, opiniemakers en maatschappelijke organisaties.

De in aanmerking komende onderwerpen zijn afkomstig uit een groot aantal richtlijnen, zoals de Sustainable Development Goals, Global Reporting Initiative, International Integrated Reporting Framework, United Nations Guiding Principles, Transparantiebenchmark en daarnaast de Jumbo meerjarenstrategie. Dit leverde een lange lijst op die na intern directieoverleg is teruggebracht tot een korter, maar nog steeds divers overzicht van thema's. Uiteindelijk is dat voorgelegd aan de stakeholdergroepen.

De materialiteitsanalyse heeft geleid tot een reeks onderwerpen die volgens de stakeholders relevant zijn voor Jumbo Supermarkten (exclusief Jumbo België en La Place) en waar we een maatschappelijke impact kunnen hebben. Ook zijn de prestaties op deze thema's en verwachtingen van de stakeholders meegenomen in het onderzoek. Deze worden beschreven in het hoofdstuk Duurzame Boodschap.

Materialiteitsmatrix

Definitie materiële thema's

1. **Voedselverspilling:** tegengaan van voedselverspilling, zowel in de winkel als bij productie, opslag en transport, inclusief het consumenten hiervan bewust maken en hen stimuleren minder voedsel te verspillen.
2. **Verpakkingen en afval:** verminderen van de milieu-impact door minder en milieuvriendelijkere verpakkingen te gebruiken, met als doel minder afval en een lagere plastic voetafdruk te produceren. Ook ons overig afval verminderen we en zetten we – samen met partners - zoveel mogelijk in als nieuwe grondstof.
3. **Gezonde producten:** ervoor zorgen dat gezonde producten betaalbaar zijn voor het brede publiek.
4. **Arbeidsomstandigheden in de keten:** werken met fabrikanten die hun medewerkers een fatsoenlijk loon en goede arbeidsomstandigheden bieden, met aandacht voor veiligheid, gezondheid, arbeidstijden, preventie van kinder- en gedwongen arbeid en discriminatie. Gebruik van keurmerken zoals Fairtrade en UTZ.
5. **Lokale betrokkenheid:** ons een goede buur tonen en met de winkels een positieve bijdrage leveren aan de lokale samenleving, bijvoorbeeld via lokale initiatieven en sponsoring.
6. **Duurzame keten:** verduurzamen van de keten door verantwoord gebruik van grondstoffen en inkopen bij leveranciers die respect hebben voor het milieu en voldoen aan een duurzaamheidskeurmerk van een onafhankelijke instantie, zoals Biologisch, PlanetProof en MSC keurmerk.
7. **Gezonde levensstijl:** klanten stimuleren, inspireren en helpen om gezonder te eten, koken en leven en het voeren van een verantwoord beleid rond ongezonde producten.
8. **Prijs-kwaliteitverhouding:** bieden van de hoogste kwaliteit binnen de bepaalde prijs-kwaliteitverhouding en daarmee het goedkoopst leveren in vergelijking met andere supermarkten in Nederland.
9. **Arbeidsvoorwaarden en werkomgeving binnen de organisatie:** bieden van marktconform salaris en goede secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals verlofregelingen en pensioen, alsmede tonen van grote betrokkenheid bij medewerkers, respect en aandacht voor elkaar en zorg voor een veilige werkomgeving, met onder meer het voorkomen van ongevallen en letsels.
10. **Dierenwelzijn:** bijdragen aan beter dierenwelzijn in de keten door bij de inkoop van dierlijke producten rekening te houden met de gezondheid, leefomstandigheden en behandeling van dieren, onder meer door gebruik te maken van het Beter Leven keurmerk.

Jumbo heeft zelf de volgende twee thema's toegevoegd:

11. **Energie en emissies:** verminderen en vergroenen van energieverbruik in supermarkten, distributiecentra en transport.
12. **Diversiteit en inclusie:** waarborgen van een divers personeelsbestand dat een goede afspiegeling is van de samenleving, een organisatie waar iedereen zich thuis voelt, ongeacht achtergrond, waar niet gediscrimineerd wordt op leeftijd, geslacht, huidskleur, ras, overtuiging, afkomst, handicap of seksuele gerichtheid en waar iedereen gelijk behandeld wordt.

Bijlage

Naam	Toelichting
Brabantse Familiebedrijven Genootschap (BFBG)	Jumbo is lid van de Brabantse Familiebedrijven Genootschap. Hier staat ontmoeting tussen Brabantse familiebedrijven centraal om van elkaar te leren en kennis en ervaringen uit te wisselen om bij te dragen aan de kracht van de Brabantse economie.
Brainport Eindhoven	Onder de naam 'Metropoolregio Brainport Eindhoven' hebben de Nederlandse bedrijven Philips, ASML, VDL Groep, Jumbo Supermarkten en High Tech Campus Eindhoven zich met ingang van seizoen 2019/ 2020 als premium partner verbonden aan PSV. De bedrijven hebben de ambitie om samen de regio Brainport Eindhoven nóg prominenter op de kaart te zetten als wereldleider in kennis, hightech en innovatie. Als Jumbo zijn we nauw betrokken bij de regio, onder meer door in te zetten op het stimuleren van technologie, innovatie en vitaliteit.
Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL)	We zijn lid van het CBL, de branchevereniging van de supermarkten. Een brede afvaardiging van Jumbo medewerkers is betrokken bij verschillende onderwerpen en overleggen, onder meer op het gebied van assortiment, medewerkers, distributiecentra en winkels. Centraal hierbij staan de onderwerpen duurzaamheid, gezondheid, voedselveiligheid, naleving van regelgeving rondom alcohol en tabak, opleidingen, veiligheid, energiebesparing, communicatie en arbeidsvoorwaarden.
Data2Move Community	Het Data2Move initiatief bestaat uit een onderzoeksgemeenschap die zich toelegt op het benutten van het Internet of Things en Big Data bij toepassingen voor logistiek en supply chain management. Onderzoekers en studenten van de Technische Universiteit Eindhoven en Tilburg University werken hierin samen met enkele toonaangevende bedrijven, waaronder Jumbo. Data2Move spitst zich toe op vier projecten waarin datagebruik de rode draad vormt, namelijk logistieke oplossingen voor de zogenoemde last mile, voorraadbeheer, het doorgronden van wensen en behoeften van de consument, en samenwerkende supply netwerken.
evofenedex	We participeren actief in ondernemersvereniging evofenedex. Zo heeft Jumbo zitting in het Algemeen Bestuur, is voorzitter van de Regioraad Zuid-Oost, lid van de Raad voor Eigen Vervoer en lid van de Raad voor Logistieke Kennis. De raden adviseren evofenedex gevraagd en ongevraagd over logistieke vraagstukken van strategische en tactische aard. Speerpunten voor ons zijn bereikbaarheid, duurzaamheid, handelsfacilitatie, arbeidsmarkt (opleiding en loopbaan) en innovatie.
Krajicek Foundation – Koningsontbijt	De Krajicek Foundation stelt kinderen in achterstandswijken in staat om dicht bij huis met elkaar te sporten en spelen. Dankzij een deskundige en intensieve begeleiding op de Playgrounds krijgen kinderen de kans zich in een veilige omgeving op een positieve manier te ontwikkelen. De Foundation organiseert ook elk jaar de Koningssspelen. Hieraan voorafgaand biedt Jumbo het Koningsontbijt aan, dat is bestemd voor 1,2 miljoen basisschoolleerlingen en is samengesteld volgens de richtlijnen van de Schijf van Vijf van het Voedingscentrum. Vanwege de corona-uitbraak kon het ontbijt in 2020 niet plaatsvinden. Bij wijze van alternatief heeft Jumbo de producten hiervoor gedoneerd aan de Voedselbanken.
Logistics Community Brabant (LCB)	LCB is een samenwerking tussen Technische Universiteit Eindhoven, Tilburg University, Nederlandse Defensie Academie, Breda University of Applied Sciences, de Gemeente Breda en de Provincie Noord-Brabant. LCB zorgt voor een duurzame vernieuwing en groei van de logistiek in Noord-Brabant. Hierdoor wordt de productiviteit en kwaliteit in de sector geoptimaliseerd en groeit de Brabantse economie en het sociale welzijn in de provincie. Jumbo is lid van de Raad van Advies en levert zo een bijdrage aan de koers en activiteiten van LCB.

Naam	Toelichting
Missing Chapter Foundation – Raad van Kinderen	De Raad van Kinderen is een initiatief van de Missing Chapter Foundation. De gedachte achter dit initiatief is dat kinderen een gelijkwaardige stem krijgen in de beslissingen die van invloed zijn op hun leven, nu en in de toekomst. Met de Raad van Kinderen denken kinderen met hun onbevooroordeelde en creatieve blik structureel met ons mee over strategische en maatschappelijke vraagstukken. Dit inspireert ons. De creatieve denkkracht van de kinderen gebruiken we ook daadwerkelijk in onze bedrijfsvoering.
Nationale Coalitie tegen Eenzaamheid	Jumbo is lid van de Nationale Coalitie tegen Eenzaamheid, waarin bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheidsinstellingen samenwerken om eenzaamheid onder ouderen te doorbreken. De Week tegen Eenzaamheid is een initiatief van deze organisatie waarin Jumbo de Klets pakketten heeft geïntroduceerd.
Plastic pact	In het Plastic Pact, dat is opgesteld door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, worden afspraken gemaakt om minder plastic te gebruiken in 2025. Onder de deelnemende partijen zijn supermarkten, plasticproducenten, milieuorganisaties, recyclers en financiële instellingen. De winst zit voor Jumbo in de samenwerking binnen de keten voor minder en betere afvalstromen.
Rijksuniversiteit Groningen en Wageningen University & Research – Transparant gezond & duurzaam	De Rijksuniversiteit Groningen en Wageningen University & Research zijn een onderzoeksproject gestart met vrijwel alle supermarkten in Nederland, waaronder ook Jumbo. Het onderzoek Transparant gezond & duurzaam richt zich op interventies om consumenten te ondersteunen bij het maken van gezondere en duurzame productkeuzes.
Science Assurance & Advisory Board Foodcoach	De Science Assurance & Advisory Board (SAAB) werkt met ons samen aan de ontwikkeling van de Jumbo Foodcoach. De leden van de board geven hun advies op persoonlijke titel. De SAAB bestaat uit Prof. dr. A. Jeukendrup, Prof. dr. S. Kremers en Prof. dr. L. van Loon.
Stichting Samen tegen Voedselverspilling	Onder de vlag van Samen tegen Voedselverspilling bundelen we krachten om samen te werken aan het doel om van Nederland één van de eerste landen ter wereld te maken die voedselverspilling met de helft weet te verminderen in 2030.
Stuurgroep Duurzaamheid en Klankbordgroep Cross Chain Control Centers (4C) – Topsector Logistiek	Deze samenwerking tussen bedrijfsleven, wetenschap en overheid zet lijnen uit en initieert acties die bedoeld zijn om het topsectorbeleid in Nederland verder te ontwikkelen en te verduurzamen
Voedingscentrum	Het Voedingscentrum richt zich op onderwerpen zoals voedselveiligheid, gezondheid en duurzaamheid. In 2020 hebben we bij Jumbo opnieuw aandacht gegeven aan de Schijf van Vijf, sinds vele decennia een bekend initiatief van het Voedingscentrum. Daarnaast is kennis van het Voedingscentrum redactioneel toegepast in het Hallo Jumbo magazine, alsmede ter ondersteuning van de Jumbo Foodcoach app en onze zogeheten categorieplannen.
Wageningen University & Research - Going bananas - Waar komt die banaan vandaan?	We hechten veel waarde aan ketentransparantie. Met het project Going bananas - Waar komt die banaan vandaan? richt Jumbo zich op de ontwikkeling van innovatieve technologieën die de geografische herkomst en productiewijze van bananen nauwkeuring kunnen bepalen aan de hand van de eigenschappen van het product. Dit project kan uiteindelijk ook dienen als voorbeeld voor de overige tropische fruitsoorten.

GRI-tabel

Jumbo heeft dit jaar de indeling van haar verslaglegging aangepast op basis van GRI standards. Zie hieronder de GRI tabel.

GRI Standard #	Disclosure	Hoofdstuk / toelichting	Omissie jaarverslag 2020
General disclosures			
Organisatieprofiel			
102-1	Naam van de organisatie	Profiel	
102-2	Voornaamste merken, producten en/of diensten	Profiel	
102-3	Locatie van het hoofdkantoor van de organisatie	Profiel	
102-4	Het aantal landen waar de organisatie actief is en namen van landen met ofwel grootschalige activiteiten, ofwel met specifieke relevantie voor de duurzaamheidskwesties die in het verslag aan de orde komen	Profiel	
102-5	Eigendomsstructuur en de rechtsvorm	Profiel	
102-6	Afzetmarkten (geografische verdeling, sectoren die worden bediend en soorten klanten/begunstigden)	Profiel	
102-7	Omvang van de verslaggevende organisatie	Kerngegevens	
102-8	Samenstelling medewerkersbestand	Duurzame Boodschap	Op www.jumborapportage.com wordt een nadere uitsplitsing gemaakt naar type contract (vast of tijdelijk, full-time en part-time).
102-9	Beschrijving van de toeleveringsketen van de organisatie	Duurzame Boodschap	
102-10	Significante veranderingen tijdens de verslagperiode wat betreft omvang, structuur, eigendom of leveringsketen van de organisatie	Voorwoord; Omgeving	
102-11	Uitleg over de toepassing van het voorzorgsprincipe door de verslaggevende organisatie	Duurzame boodschap; Risicomanagement	
102-12	Extern ontwikkelde economische, milieugerelateerde en sociale handvesten, principes of andere initiatieven die door de organisatie worden onderschreven	Over dit verslag	
102-13	Belangrijkste lidmaatschappen van verenigingen (zoals brancheverenigingen) en nationale en internationale belangenorganisaties	Duurzame boodschap; Stakeholders; Over dit verslag	
102-14	De verklaring van de hoogste beslissingbevoegde van de organisatie over de relevantie van duurzaamheid voor de organisatie en haar strategie voor de aanpak van duurzaamheid	Voorwoord	
Ethiek en integriteit			
102-16	Beschrijving van de door de organisatie gehanteerde waarden, principes, standaarden en gedragsnormen, zoals een gedragscode.	Missie, visie en strategie; Risicomanagement	
Corporate governance			
102-18	De bestuursstructuur van de organisatie	Corporate governance	

GRI Standard #	Disclosure	Hoofdstuk / toelichting	Omissie jaarverslag 2020
Stakeholder betrokkenheid			
102-40	Lijst van groepen belanghebbenden die de organisatie heeft betrokken	Stakeholders	
102-41	Percentage medewerkers dat onder een collectieve arbeidsovereenkomst valt	Duurzame Boodschap	We gaan onderzoeken welke nadere uitsplitsing volgend jaar relevant is en opgenomen kan worden in ons jaarverslag.
102-42	Basis voor inventarisatie en selectie van belanghebbenden die moeten worden betrokken.	Stakeholders	
102-43	Wijze waarop belanghebbenden worden betrokken	Stakeholders	
102-44	De belangrijkste onderwerpen en vraagstukken die uit het overleg met belanghebbenden naar voren zijn gekomen en hoe de organisatie hierop heeft gereageerd, onder meer via haar verslaggeving. Vermeld per onderwerp/vraagstuk door welke groep belanghebbenden dit naar voren is gebracht.	Stakeholders; Duurzame Boodschap	
Rapportage			
102-45	a. Overzicht van alle ondernemingen die in de geconsolideerde jaarrekening of vergelijkbare stukken zijn opgenomen. b. Overzicht van alle in de geconsolideerde jaarrekening of vergelijkbare stukken opgenomen ondernemingen die niet onder dit verslag vallen.	a. Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening (algemene toelichting) b. Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening (algemene toelichting)	
102-46	a. Proces voor het bepalen van de inhoud en specifieke afbakening van het verslag. b. Uitleg van de door de organisatie gehanteerde uitgangspunten voor het bepalen van de inhoud van het verslag.	a. Over dit verslag; Stakeholders; Duurzame boodschap b. Over dit verslag; Stakeholders; Duurzame boodschap	
102-47	Overzicht van alle materiële onderwerpen die tijdens het proces ter bepaling van de inhoud van het verslag zijn vastgesteld.	Stakeholders; Duurzame Boodschap	
102-48	Gevolgen van een eventuele herformulering van informatie die in een eerder verslag is verstrekt en de redenen voor deze herformulering.	Over dit verslag	
102-49	Significante veranderingen ten opzichte van vorige verslagperiodes ten aanzien van reikwijdte en afbakening.	Over dit verslag	
102-50	De verslagperiode waarop de verstrekte informatie betrekking heeft	Over dit verslag	
102-51	De datum van het meest recente vorige verslag	18-feb-20	
102-52	Verslaggevingscyclus	Jaarlijks	
102-53	De gekozen 'in overeenstemming met'- optie	Over dit verslag	
102-54	Het gekozen applicatieniveau	Standards 'Core'	
102-55	GRI Content Index	Over dit verslag	
102-56	Beleid met betrekking tot assurance	Over dit verslag	

GRI Standard #	Disclosure	Hoofdstuk / toelichting	Omissie jaarverslag 2020
Specific standard disclosures			
Voedselverspilling			
103: Management Approach	103-1 Toelichting en afbakening per materieel onderwerp	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-2 De management aanpak en de onderdelen van deze aanpak	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-3 De evaluatie van de management aanpak	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	ton weggegooid voedsel per mln euro omzet	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	# winkels en DC's samenwerking Voedselbank	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	# winkels met samen minder verspillen schap	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	# producten gedoneerd aan voedselbank	Duurzame Boodschap	
Verpakkingen en afval			
103: Management Approach	103-1 Toelichting en afbakening per materieel onderwerp	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-2 De management aanpak en de onderdelen van deze aanpak	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-3 De evaluatie van de management aanpak	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	Kg verpakkingsmateriaal producten per € omzet	Duurzame Boodschap	In 2021 wordt de o-meting afgerond
Eigen indicator	Hoeveelheid afval (ton / M2 VVO) uitgesplitst naar soort	Duurzame Boodschap	In 2021 wordt een doelstelling bepaald. Op www.jumborapportage.com wordt een nadere uitsplitsing gemaakt naar soorten afvalstromen.
Gezonde producten			
103: Management Approach	103-1 Toelichting en afbakening per materieel onderwerp	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-2 De management aanpak en de onderdelen van deze aanpak	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-3 De evaluatie van de management aanpak	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	% gezonde producten in huismerkassortiment	Duurzame Boodschap	
Arbeidsomstandigheden in de keten			
103: Management Approach	103-1 Toelichting en afbakening per materieel onderwerp	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-2 De management aanpak en de onderdelen van deze aanpak	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-3 De evaluatie van de management aanpak	Duurzame Boodschap	

GRI Standard #	Disclosure	Hoofdstuk / toelichting	Omissie jaarverslag 2020
Eigen indicator	Producten afkomstig van leveranciers met sociaal keurmerk/certificering	Duurzame Boodschap	Op www.jumborapportage.com wordt een nadere uitsplitsing gemaakt naar productgroepen.
Eigen indicator	% koffie met keurmerk in huismerkassortiment	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	% thee met keurmerk in huismerkassortiment	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	% chocolade met keurmerk in huismerkassortiment	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	% hazelnoten met keurmerk in huismerkassortiment	Duurzame Boodschap	
Lokale betrokkenheid			
103: Management Approach	103-1 Toelichting en afbakening per materieel onderwerp	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-2 De management aanpak en de onderdelen van deze aanpak	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-3 De evaluatie van de management aanpak	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	Score op klanttevredenheid	Duurzame Boodschap	In 2021 wordt een doelstelling bepaald
Duurzame keten			
103: Management Approach	103-1 Toelichting en afbakening per materieel onderwerp	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-2 De management aanpak en de onderdelen van deze aanpak	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-3 De evaluatie van de management aanpak	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	% producten met duurzaam keurmerk in huismerkassortiment	Duurzame Boodschap	Op www.jumborapportage.com wordt een nadere uitsplitsing gemaakt naar productgroepen.
Eigen indicator	% vis met keurmerk in huismerkassortiment	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	% AGF met keurmerk in huismerkassortiment	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	% duurzame palmolie in huismerkassortiment	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	% duurzame soja	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	# biologische producten	Duurzame Boodschap	
Gezonde levensstijl			
103: Management Approach	103-1 Toelichting en afbakening per materieel onderwerp	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-2 De management aanpak en de onderdelen van deze aanpak	Duurzame Boodschap	

GRI Standard #	Disclosure	Hoofdstuk / toelichting	Omissie jaarverslag 2020
103: Management Approach	103-3 De evaluatie van de management aanpak	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	# downloads Jumbo Foodcoach app	Duurzame Boodschap	
Prijs-kwaliteitverhouding:			
103: Management Approach	103-1 Toelichting en afbakening per materieel onderwerp	Versterken van de Jumbo formule	
103: Management Approach	103-2 De management aanpak en de onderdelen van deze aanpak	Versterken van de Jumbo formule	
103: Management Approach	103-3 De evaluatie van de management aanpak	Versterken van de Jumbo formule	
Eigen indicator	Prijsperceptie	Versterken van de Jumbo formule	
Diversiteit en inclusie			
103: Management Approach	103-1 Toelichting en afbakening per materieel onderwerp	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-2 De management aanpak en de onderdelen van deze aanpak	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-3 De evaluatie van de management aanpak	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-3 De evaluatie van de management aanpak	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	% leeftijdsopbouw	Duurzame Boodschap	Op www.jumborapportage.com wordt een nadere uitsplitsing gemaakt.
Eigen indicator	% man-vrouwverhouding	Duurzame Boodschap	Op www.jumborapportage.com wordt een nadere uitsplitsing gemaakt.
Eigen indicator	% fulltime/parttime	Duurzame Boodschap	Op www.jumborapportage.com wordt een nadere uitsplitsing gemaakt.
Eigen indicator	% vrouwen in leidinggevende posities	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	ENPS	Duurzame Boodschap	
Arbeidsvoorwaarden en werkomgeving binnen de organisatie:			
103: Management Approach	103-1 Toelichting en afbakening per materieel onderwerp	Ondernemende organisatie	
103: Management Approach	103-2 De management aanpak en de onderdelen van deze aanpak	Ondernemende organisatie	
103: Management Approach	103-3 De evaluatie van de management aanpak	Ondernemende organisatie	
Eigen indicator	Uitslag ENPS	Ondernemende organisatie	

GRI Standard #	Disclosure	Hoofdstuk / toelichting	Omissie jaarverslag 2020
Eigen indicator	Aantal afgeronde trainingen	Ondernemende organisatie	Op www.jumborapportage.com wordt een nadere uitsplitsing gemaakt.
Eigen indicator	Aantal afgeronde E-learning's	Ondernemende organisatie;	
Eigen indicator	Aantal afgeronde opleidingen	Ondernemende organisatie	
Dierenwelzijn			
103: Management Approach	103-1 Toelichting en afbakening per materieel onderwerp	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-2 De management aanpak en de onderdelen van deze aanpak	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-3 De evaluatie van de management aanpak	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	% producten met dierenwelzijnskeurmerk	Duurzame Boodschap	Op www.jumborapportage.com wordt een nadere uitsplitsing gemaakt naar productgroepen.
Eigen indicator	% kip met keurmerk	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	% varken met keurmerk	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	% eieren met keurmerk	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	% kalkoen met keurmerk	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	% drinkzuivel met keurmerk in huismerkassortiment	Duurzame Boodschap	
Energie en emissies			
103: Management Approach	103-1 Toelichting en afbakening per materieel onderwerp	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-2 De management aanpak en de onderdelen van deze aanpak	Duurzame Boodschap	
103: Management Approach	103-3 De evaluatie van de management aanpak	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	CO ₂ -footprint	Duurzame Boodschap	Op www.jumborapportage.com wordt een nadere uitsplitsing gemaakt naar de bijdrage aan CO ₂ -uitstoot.
Eigen indicator	Elektriciteitsverbruik (kWh / M ₂ VVO)	Duurzame Boodschap	Op www.jumborapportage.com wordt een nadere uitsplitsing gemaakt naar bedrijfsonderdelen.

GRI Standard #	Disclosure	Hoofdstuk / toelichting	Omissie jaarverslag 2020
Eigen indicator	Gasverbruik (M ₃ / M ₂ VVO)	Duurzame Boodschap	Op www.jumborapportage.com wordt een nadere uitsplitsing gemaakt naar bedrijfsonderdelen.
Eigen indicator	Totaal energieverbruik (MJ / M ₂ VVO)	Duurzame Boodschap	Op www.jumborapportage.com wordt een nadere uitsplitsing gemaakt naar bedrijfsonderdelen.
Eigen indicator	Energie efficiency index	Duurzame Boodschap	
Eigen indicator	CO ₂ -emissies per rolcontainer (kg CO ₂ -eq / rolcontainer)	Duurzame Boodschap	

Colofon

Dit jaarverslag is een uitgave van
Jumbo Groep Holding B.V.
Rijksweg 15, 5462 CE Veghel
T +31 413 38 02 00
www.jumbo.com

© februari 2021

Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook
worden vermenigvuldigd of overgenomen zonder
voorafgaande toestemming van de uitgever.

